

Računovodstvo financiranja neprofitnih organizacija

Ivančan, Tamara

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:867844>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobriše u Puli

Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“

TAMARA IVANČAN

**RAČUNOVODSTVO FINANCIRANJA NEPROFITNIH
ORGANIZACIJA**

Diplomski rad

Pula, lipanj, 2020.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“

TAMARA IVANČAN

**RAČUNOVODSTVO FINANCIRANJA NEPROFITNIH
ORGANIZACIJA**

Diplomski rad

JMBAG: _____, redovni student

Studijski smjer: Financijski management

Predmet: Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentorica: prof. dr. sc. Lorena Mošnja-Škare

Pula, lipanj, 2020.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani _____, kandidat za magistra _____ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile

u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj diplomski rad pod nazivom

koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
1.1.	Predmet istraživanja	1
1.2.	Cilj i svrha istraživanja	1
1.3.	Znanstvene istraživačke metode	2
1.4.	Struktura diplomskog rada.....	4
2.	NEPROFITNE ORGANIZACIJE.....	5
2.1.	Pojmovno određenje neprofitnih organizacija.....	5
2.2.	Vrste neprofitnih organizacija	6
2.3.	Obilježja i specifičnosti neprofitnih organizacija	8
2.4.	Regulatorni okvir neprofitnih organizacija.....	11
3.	RAČUNOVODSTVO NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	20
3.1.	Obilježja računovodstva neprofitnih organizacija	20
3.2.	Knjigovodstveni sustavi u neprofitnom računovodstvu	21
3.2.1.	Poslovne knjige jednostavnog računovodstva.....	22
3.2.2.	Poslovne knjige dvojnog knjigovodstva	29
3.3.	Sadržaj i primjena računskog plana neprofitnih organizacija.....	31
4.	FINANCIJSKO POSLOVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	33
4.1.	Načela sustava financijskog poslovanja neprofitnih organizacija.....	33
4.2.	Izrada i izvršavanje financijskih planova neprofitnih organizacija	34
4.2.1.	Plan prihoda i rashoda	36
4.2.2.	Plan zaduživanja i otplata.....	37
4.2.3.	Obrazloženje financijskog plana	38

4.3. Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija	39
5. ANALIZA RAČUNOVODSTVA FINANCIRANJA ODABRANIH NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	41
5.1. Osnovne informacije o odabranim neprofitnim organizacijama	41
5.1.1. SOS – Dječje selo Hrvatska, sjedište u Zagrebu	41
5.1.2. Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, sjedište u Splitu	43
5.2. Financijsko planiranje i izvršavanje financijskog plana odabranih neprofitnih organizacija	45
5.2.1. Financijsko planiranje odabranih neprofitnih organizacija	45
5.2.2. Računovodstvo odabranih neprofitnih organizacija.....	46
5.2.3. Financijsko izvještavanje odabranih neprofitnih organizacija	47
5.3. Horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja odabranih neprofitnih organizacija u razdoblju od 2017. do 2019. godine	48
5.3.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja odabranih neprofitnih organizacija u razdoblju od 2017. do 2019. godine	48
5.3.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja odabranih neprofitnih organizacija u razdoblju od 2017. do 2019. godine	55
5.4. Analiza i ocjena održivosti financiranja odabranih neprofitnih organizacija	60
5.4.1. Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	62
5.4.2. Koeficijent zarađenih prihoda	62
6. ZAKLJUČAK	64
SAŽETAK.....	66
SUMMARY	67
LITERATURA.....	68

POPIS SLIKA	71
POPIS TABLICA.....	72
POPIS PRILOGA.....	74

1. UVOD

1.1. Predmet istraživanja

Neprofitne organizacije predstavljaju jedan od važnijih segmenata današnjice iz razloga što svojim djelovanjem, neovisno od političkih utjecaja, potiču rast i razvoj društva te nastoje ostvariti zadovoljenje interesa šire javnosti ili grupe pojedinaca bez ostvarivanja koristi, odnosno profita.

Predmet istraživanja su neprofitne organizacije, kroz prikaz zakonskog određenja, računovodstva financiranja te analize održivosti financiranja istih.

U istraživanju se analiziraju dvije neprofitne organizacije, Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce te Udruga SOS Dječje selo Hrvatska. Na temelju financijskih izvještaja navedenih organizacija provedena je vertikalna i horizontalna analiza, a potom se pomoću dobivenih rezultata izvodi zaključak o održivosti financiranja odabranih neprofitnih organizacija.

Problem koji postoji u Republici Hrvatskoj je smanjena razina samofinanciranja neprofitnih organizacija kroz članarine, upotrebu materijalne i nematerijalne imovine, prodaju proizvoda i sl., što ukazuje na financijsku neodrživost i rizičnost poslovanja ako je glavnina izvora prihoda iz vanjskih izvora. Istraživanje Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva 2011. godine (provedeno na uzorku od 651 neprofitne organizacije u Hrvatskoj) pokazuje da tek 34% organizacija u ukupnim prihodima ima i udio vlastitih zarađenih sredstava.

Glavna hipoteza ovog rada je da prihodi ostvareni iz vlastitih izvora odabranih analiziranih neprofitnih organizacija nisu dostatni za financijsku održivost istih.

1.2. Cilj i svrha istraživanja

Cilj istraživanja je istražiti načine financiranja odabranih neprofitnih organizacija te iznijeti zaključke o financijskoj održivosti neprofitnih organizacija kroz analizu financijskih izvještaja s osvrtom na računovodstvo financiranja.

Nadalje, cilj je analizom financijskih izvještaja utvrditi strukturu i tendenciju porasta ili smanjenja kategorija prihoda i rashoda, imovine, vlastitih izvora i obveza pri odabranim

neprofitnim organizacijama te na temelju dodatnih financijskih pokazatelja donijeti zaključak o prihvaćanju ili odbijanju postavljene hipoteze.

Postavlja se pitanje ulažu li neprofitne organizacije prikupljena sredstva na odgovarajući način te koliko koristi svojim djelovanjem uistinu donose društvenoj zajednici u kojoj se implementiraju. Svrha istraživanja je ustanoviti kako različiti načini financiranja neprofitnih organizacija i korištenje prikupljenih sredstava utječu na održivost cjelokupnog poslovanja istih te mogućnost daljnjeg razvoja. Analizom financijskih izvještaja neprofitnih organizacija nastoji se analizirati produktivnost neprofitnih organizacija te ocijeniti njihov efekt na ukupno gospodarstvo Republike Hrvatske. Analizom financijskih izvještaja korisnici dobivaju informacije o financijskoj stabilnosti neprofitne organizacije, ulaganjima, odnosu s dionicima te usporedbu sa sličnim neprofitnim organizacijama.

1.3. Znanstvene istraživačke metode

Za izradu teorijskog dijela ovog rada koriste se sekundarni podaci u vidu stručne i znanstvene literature iz područja računovodstva i analize financijskih izvještaja. Osim knjiga i udžbenika na hrvatskom jeziku, u pripremi rada koriste se članci objavljeni u domaćim i stranim stručnim časopisima te različiti Internet izvori. Konačno, kao temelj provođenja analize koriste se dostupni, javno objavljeni financijski izvještaji neprofitnih organizacija te nefinancijski izvještaji dostupni na mrežnim stranicama analiziranih neprofitnih organizacija. Svi izračuni u diplomskom radu provedeni su korištenjem Microsoft Excela.

Metode korištene u ovom radu su sljedeće:

- Induktivna metoda – primjena induktivnog načina zaključivanja kojim se na temelju analize pojedinačnih činjenica dolazi do zaključka o općem sudu. Navedena metoda je korištena prilikom analize financijskih izvještaja neprofitnih organizacija u svrhu donošenja odluke o održivosti financiranja neprofitnih organizacija.
- Deduktivna metoda – metoda kojom se na temelju općih stavova izvode pojedinačni i posebni zaključci. Ova metoda u znanosti služi za: objašnjenje činjenica i zakona, predviđanje budućih događaja, otkrivanje novih činjenica i zakona, dokazivanje postavljenih teza, provjeravanje hipoteza i za znanstveno ulaganje. Navedena metoda je korištena je prilikom razrade teorijskog dijela rada u svrhu donošenja zaključaka o održivosti financiranja neprofitnih organizacija.

- Metoda analize – postupak znanstvenog istraživanja raščlanjivanjem složenih pojmova, sudova i zaključaka na njihove jednostavnije dijelove i elemente. Metoda analize korištena je prilikom pisanja teorijskog dijela rada u svrhu postizanja jasne, pregledne i razumljive teorijske podloge poslovanja i izvještavanja neprofitnih organizacija. Metoda analize korištena je i prilikom analize financijskih izvještaja neprofitnih organizacija u svrhu donošenja zaključaka o računovodstvu financiranja neprofitnih organizacija.
- Metoda sinteze – postupak znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem spajanja jednostavnijih sudova u složenije. Navedena metoda korištena je prilikom donošenja zaključaka o financiranju neprofitnih organizacija na temelju provedene analize u svrhu donošenja sudova o poslovanju i održivosti financiranja neprofitnih organizacija.
- Metoda generalizacije – misaoni postupak uopćavanja kojim se od posebnog pojma dolazi do općenitijeg. Metoda generalizacije je korištena prilikom pisanja teorijskog dijela rada u svrhu objašnjavanja određenih pojmova relevantnih za temu rada.
- Metoda deskripcije – postupak opisivanja činjenica, procesa i predmeta u prirodi i društvu te empirijsko potvrđivanje odnosa i veza. Koristi se u početnoj fazi znanstvenog istraživanja. Metoda je korištena prilikom pisanja teorijskog dijela rada u svrhu opisivanja pojmova, činjenica i procesa u vezi s neprofitnim organizacijama i njihovim poslovanjem.
- Metoda klasifikacije – najstarija i najjednostavnija znanstvena metoda u kojoj se sistematska i potpuna podjela općeg pojma dijeli na posebne. Metoda se koristi prilikom davanja teorijskog pregleda podjele neprofitnih organizacija u svrhu objašnjavanja njihovih karakteristika s naglaskom na različitosti.
- Komparativna metoda – postupak uspoređivanja istih ili srodnih činjenica, pojava procesa i odnosa te utvrđivanja njihovih sličnosti i intenziteta. Navedena metoda je korištena prilikom analize financijskih izvještaja sa svrhom određivanja tendencije kretanja pojedinih stavki i donošenja zaključaka o održivosti financiranja neprofitnih organizacija.
- Metoda dokazivanja – jedna od najvažnijih znanstvenih metoda u kojoj su sažete skoro sve metode i svi posebni metodički postupci. Svrha metode je utvrditi točnost neke spoznaje. Metoda je korištena u svrhu donošenja suda o istinitosti radne hipoteze.

1.4. Struktura diplomskog rada

Rad je podijeljen u šest poglavlja. Nakon uvoda, u kojem su razrađeni predmet, cilj i svrha istraživanja te znanstvene istraživačke metode, slijedi poglavlje o neprofitnim organizacijama. S obzirom na to da je tema rada Računovodstvo financiranja neprofitnih organizacija, potrebno je definirati sam pojam neprofitnih organizacija, što je obrađeno u drugom poglavlju. Nakon pojmovnog određenja razrađena je podjela na vrste neprofitnih organizacija, a zatim su navedena obilježja i specifičnosti svake pojedine vrste te na kraju poglavlja regulatorni okvir poslovanja neprofitnih organizacija.

Treće poglavlje odnosi se na razradu računovodstvenog tretmana financiranja neprofitnih organizacija. Nakon pojmovnog određenja računovodstva neprofitnih organizacija, obilježja istoga te knjigovodstvenih sustava koji se u računovodstvu koriste, važno je objasniti kako izgleda te kako se primjenjuje računski plan kod neprofitnih organizacija.

U četvrtom poglavlju rada objašnjeno je kako sustav financiranja može biti posložen, kojim je zakonima i načelima reguliran te što znače i kako se izrađuju planovi koje su neprofitne organizacije dužne izrađivati. Na kraju poglavlja bit će objašnjeno financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija na temelju izrađenih financijskih planova.

Peto poglavlje je ključan dio rada u kojem se kroz analizu slučaja računovodstva financiranja odabranih neprofitnih organizacija na primjeru dvije različite organizacije mogu vidjeti sličnosti i razlike u načinu vođenja računovodstva financiranja. Nakon kratkog opisa rada pojedine neprofitne organizacije koja je odabrana za analizu (od toga čime se bave, kada su osnovane, iz kojih primarnih razloga, što su im ciljevi, te na koji način vode poslovne knjige) slijedi horizontalna i vertikalna analiza njihovih financijskih izvještaja. U konačnici, ovisno o rezultatu dobivenom iz provedenih analiza i uzimanjem u obzir ostalih nefinancijskih podataka, dolazi se do ocjene održivosti financiranja odabranih neprofitnih organizacija.

Šesto poglavlje odnosi se na zaključak u kojem će se usporediti promatrane organizacije, te ponovno iznijeti konačna ocjena održivosti financiranja odabranih neprofitnih organizacija do koje se kroz rad došlo na temelju analiziranih podataka.

2. NEPROFITNE ORGANIZACIJE

2.1. Pojmovno određenje neprofitnih organizacija

Neprofitna organizacija može se definirati kao organizacija koja služi ostvarivanju određenog javnog interesa, ali joj osnovna svrha postojanja nije ostvarivanje profita, već je njeno osnivanje i djelovanje definirano njezinim okruženjem.

Neprofitna organizacija podrazumijeva pravnu osobu koja se osniva s ciljem ostvarivanja određenog javnog, općeg ili zajedničkog interesa pojedinaca, grupe građana ili šire zajednice. Pojam "neprofitno" kao temeljno obilježje neprofitnih organizacija ukazuje na to da je glavna karakteristika tih organizacija odsustvo profita, odnosno da takve organizacije pri svom djelovanju nemaju za primarni cilj ostvarivanje profita. Profit koji takva organizacija ostvari tijekom svoga poslovanja koristi se isključivo za unaprjeđenje i razvoj same organizacije. Naveden način poslovanja povezuje se s javnim interesom kojeg neprofitna organizacija svojim djelovanjem ostvaruje. (Alfirević, et al., 2013, str. 16)

S obzirom na to da je primarni razlog osnivanja i djelovanja neprofitne organizacije uspješno ostvarivanje određenog javnog interesa, one djeluju bez neposredne tržišne veze. Navedeno se ogleda u dvama važnim uvjetima neprofitnog djelovanja. Prvi je neprofitnost gospodarskog djelovanja, što podrazumijeva činjenicu da je zabranjeno stjecanje i raspodjeljivanje dobiti svojim članovima ili nekim drugim pojedincima. Drugi važan uvjet je da neprofitna organizacija ne smije obavljati djelatnosti u opsegu koji bi se mogao protumačiti kao konkurencija obrtima i trgovačkim društvima na tržištu.

Neprofitne organizacije dio su neprofitnog sektora. Neprofitni sektor je zajednički naziv za sve subjekte koji se angažiraju u društveno prihvatljivim aktivnostima, a koji za cilj imaju povećati kvalitetu života i/ili unaprijediti lokalnu zajednicu, odnosno potaknuti društvenu promjenu. Neprofitni sektor je orijentiran prema pružanju besplatnih ili subvencioniranih usluga potrebitim korisnicima, uz isticanje društvenog aktivizma.

Neprofitne organizacije smatraju se važnim i vitalnim društvenim čimbenikom. Navedeno proizlazi iz činjenice da neprofitne organizacije upotpunjuju aktivnosti državnih institucija i sudionika iz privatnog sektora u pružanju esencijalnih usluga kada država u njihovom pružanju zakaže. Na opisan način neprofitne organizacije doprinose razvoju društva, ali i razvoju temeljnih demokratskih principa na kojima se društvo temelji. Ekonomski značaj

neprofitnih organizacija na tržištu se ogleda u proizvodnji nematerijalnih dobara, povećavanju društvene proizvodnosti rada te obogaćivanju ponude dobara i usluga. Socijalno određenje nonprofitnih organizacija obuhvaća zadovoljenje potreba građana i gospodarskih subjekata od javnog interesa, a očituje se funkcijama preventivnog djelovanja u korist socijalne sigurnosti građana, postavljanja sustava društvenih vrijednosti, humanizaciji odnosa u društvu te oblikovanja kreativnih društvenih strana. (Pavičić, Previšić, 2003, str. 15)

2.2. Vrste nonprofitnih organizacija

S osnove vlasništva, osnivača i osnivačkih prava, nonprofitne organizacije je moguće podijeliti u dvije temeljne skupine: (Vašiček, Vašiček, 2016, str. 11)

1. Državne nonprofitne organizacije (engl. governmental non-profit organizations) ili javne nonprofitne organizacije (engl. private non-profit organizations), te
2. Nedržavne nonprofitne organizacije (engl. non-governmental non-profit organizations) ili privatne nonprofitne organizacije (engl. private non-profit organizations).

Državne nonprofitne organizacije predstavljaju uglavnom proračunske korisnike kojima su sredstva za rad i djelovanje osigurani od strane države. Rashodi proračunskih korisnika osiguravaju se putem državnog proračuna i proračuna jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava. Primjer proračunskih korisnika jesu državna tijela, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi te mjesna samouprava. Dio državnih nonprofitnih organizacija čine korisnici koji se neizravno financiraju iz proračuna, poput gospodarske komore, turističkih zajednica, zooloških vrtova, nacionalnih parkova te parkova prirode.

S druge strane, nedržavne nonprofitne organizacije osniva fizička ili pravna osoba, dok se financiranje ostvaruje putem članarina, donacija, dotacija ili iz vlastitih sredstava, što podrazumijeva prodaju proizvoda i/ili pružanje usluga u okviru djelatnosti u sklopu koje su osnovane.

Nedržavne nonprofitne organizacije mogu se podijeliti s obzirom na to kojoj grani pripada njihova djelatnost, pa tako razlikujemo organizacije koje djeluju u sljedećim područjima: (Milić, 2009, str. 21-22)

- Kultura i umjetnost,
- Obrazovanje i istraživanje,

- Zdravstvo i socijalne zaštita,
- Sport i rekreacija,
- Zaštita životne sredine,
- Pravna zaštita,
- Razvoj i stanovanje,
- Sindikati i političke stranke,
- Međunarodne suradnje,
- Religija,
- Poslovne i strukovne udruge, sindikati, itd.

S osnove pravnog oblika, u Republici Hrvatskoj, neprofitne organizacije se mogu podijeliti na sljedeće oblike organizacija:

- udruge,
- ustanove,
- zaklade, te
- druge pravne oblike osnovane posebnim zakonima.

Prema Zakonu o udrugama, koji je na snazi od 1. siječnja 2014. godine, pojam udruga podrazumijeva „svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja.“ Udruga se osniva kao pravna osoba upisom u Registar udruga Republike Hrvatske, a koji je vođen od strane ureda državne uprave u jedinicama regionalne samouprave i Gradskog ureda za opću upravu Grada Zagreba.

Prema Zakonu o ustanovama, ustanove su pravne osobe osnovane s ciljem „trajnog obavljanja djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, sporta, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i drugih djelatnosti, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti” (Zakon o ustanovama – NN 76/93, čl. 1). Ustanove djeluju u područjima koja su od prvenstvenog interesa za nevladine organizacije i u kojima se ogleda suradnja između države i takvih organizacija. Osnivač ustanove može biti

domaća ili strana fizička, ali isto tako i pravna osoba. Međutim, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga koje se obavljaju kao javna služba, dopušteno je samo javnim ustanovama. Javnu ustanovu može osnovati država, jedinice lokalne samouprave u okviru svog samoupravnog djelokruga, ali i druga fizička i pravna osoba, odnosno jedinica lokalne samouprave i fizička ili pravna osoba zajedno, ako je to zakonom izrijekom dopušteno. Sve ustanove su dužne pravodobno i istinito obavještavati javnost o uvjetima i načinu davanja svojih usluga te obavljanju poslova iz djelatnosti za koju su osnovane. Imovina ustanove su sredstva pribavljena od osnivača, stečena pružanjem usluga i prodajom proizvoda ili pribavljena iz drugih izvora, uključujući i državne potpore. Dobit se, kao i kod ostalih neprofitnih organizacija, može koristiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti ustanove, a ako ustanova obavlja svoju djelatnost radi stjecanja dobiti, smatrat će se trgovačkim društvom.

Prema Zakonu o zakladama, koji je na snazi od 1. ožujka 2019., zaklada je „imovina namijenjena da sama odnosno prihodima što ih stječe trajno služi ostvarivanju neke općekorisne svrhe ili dobrotvorne svrhe.“ Osniva se kao neprofitna pravna osoba bez članova s općekorisnom svrhom unapređenja građanskih i ljudskih prava i slobode, demokratskih institucija društva, razvoja društva i lokalnih zajednica, zaštite okoliša i prirode i održivog razvoja, međunarodne razvojne pomoći i suradnje te kulturne, prosvjetne, znanstvene, duhovne, sportske, zdravstvene, humanitarne, socijalne ili koje druge društvene djelatnosti kojom se promiče opća korist i djelovanje za opće dobro i pridonosi ostvarivanju najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske. Što se dobrotvorne svrhe tiče, ona je ovim Zakonom definirana kao „svrha ispunjenjem koje se pruža potpora osobama kojima je potrebna pomoć“ (Zakon o zakladama – NN 106/2018, čl. 3). Zakladu može osnovati domaća ili strana fizička ili pravna osoba. Zakladu može osnovati i država, ali samo na temelju posebnog zakona. Zakladnik osniva zakladu aktom o osnivanju zaklade (odlukom, izjavom, oporukom, ugovorom i sl.) (Zakon o zakladama – NN 106/2018, čl. 7) Zaklada djeluje i sudjeluje u pravnom prometu pod nazivom pod kojim je upisana u registar zaklada.

2.3. Obilježja i specifičnosti neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije imaju mnogo obilježja po kojima se razlikuju od profitnih organizacija, a koje je potrebno poznavati jer upravo te razlike imaju značajan utjecaj na ustroj računovodstva i ciljeve financijskog izvještavanja neprofitnih organizacija. Prije svega,

značajna razlika vidi se u razlogu osnivanja same organizacije. Neprofitne organizacije se utemeljuju isključivo radi postignuća specifične misije, najčešće u društvene svrhe, a usmjeravaju se prema produktivnosti, inovacijama i samom razvoju, dok su ciljevi kvalitativni, altruistički, orijentirani prema ljudima, nematerijalni i nenovčani. Struktura upravljanja kod neprofitnih organizacija se najčešće sastoji od skupštine, nadzornog odbora, upravnih odbora. (Zakon o udrugama – NN 74/14, čl.16)

Što se tiče upravljanja ljudima i odnosima, neprofitne organizacije nisu čvrsto hijerarhijski organizirane te nemaju strogo određene podjele ovlasti i odgovornosti. Isto tako niti svakodnevne aktivnosti nisu strogo određene, a često obvezama pristupaju kroz projektni pristup i timski rad. Zaposlenici u neprofitnim organizacijama ističu se po svojoj predanosti društvenom poslovanju kojim se organizacija bavi, a mogućnost donošenja značajne društvene promjene ih dodatno inspirira. Postoje brojni razlozi zbog kojih se ljudi iz privatnog sektora često odlučuju za volontiranje u neprofitnom sektoru. Jedan od razloga je upravo osjećaj postignuća i odgovornosti, ali i važnost misije koju neprofitna organizacija nastoji ostvariti. (Drucker,2005, str. 43) Teorijski pristupi općenito naglašavaju intrinzične motivacije prisutne u neprofitnim organizacijama jer zaposlenicima, uz novčanu kompenzaciju za rad, nude radno mjesto gdje mogu pomoći u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluge za koju smatraju da ima intrinzičnu vrijednost. (Buble, 2006, str. 490)

Velika razlika neprofitnih organizacija u odnosu na profitne organizacije dolazi do izražaja pri mjerenju rezultata poslovanja. Kod neprofitnih organizacija teško je postaviti mjere uspješnosti, upravo iz razloga što rezultat nije unutar same organizacije, već upravo izvan nje. Glavno mjerilo uspješnosti neprofitne organizacije, uz društvene doprinose, čini razina kvalitete kojom je neprofitna organizacija opslužila korisnike svojih usluga, a to je izrazito teško mjeriti. S druge strane kod profitnih organizacija uspješnost se mjeri ostvarenim profitom koji je jedini cilj njenog poslovanja. Upravo iz razloga što neprofitne organizacije primarno ne teže prema povećanju profita, dolazi do razlike i u načinu financiranja rada ili poslovanja u odnosu na profitne organizacije. Dok profitni sektori većinu kapitala ostvaruju prihodom od prodaje krajnjim potrošačima, neprofitne organizacije financiraju svoje poslovanje uglavnom donacijama društva u kojem djeluju, subvencijama države te u zadnje vrijeme sredstvima iz EU fondova. (Vašiček,Vašiček, 2016, str. 96)

Kao i kod profitnog tako i kod neprofitnog sektora postoje dva različita sustava računovodstvenog praćenja poslovanja subjekata, a to su jednostavno i dvojno računovodstvo.

Razlika se očituje u korištenju propisanog kontnog, odnosno računskog plana. Pritom su propisani i obvezni financijski izvještaji koji se koriste u izvještavanju.

U nastavku su tabličnim prikazom izdvojene neke od temeljnih razlika između profitnih i neprofitnih organizacija.

Tablica 1. Pregled obilježja neprofitnih organizacija u odnosu na profitne organizacije

OBILJEŽJE	NEPROFITNE ORGANIZACIJE	PROFITNE ORGANIZACIJE
Razlog osnivanja organizacije	Javni interesi	Ostvarivanje profita
Područje rada organizacije	Društvo	Tržište
Ciljevi organizacije	Javno dobro	Povećanje profita / dobiti
Rezultati djelovanja	Prvenstveno društveni	Prvenstveno ekonomski
Glavni izvor kapitala	Donacije, subvencije, članarine i sl.	Prodaja robe i usluga na tržištu
Financijsko izvještavanje	Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Skraćeni izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke	Bilanca, RDG, Izvještaj o promjenama kapitala, Izvještaj o novčanom toku, Bilješke

Izvor: Izrada autorice prema Vašiček, Vašiček, 2016, str. 96

Navedene razlike u obilježjima neprofitnih i profitnih organizacija utječu na izbor odgovarajućeg računovodstvenog sustava organizacije. Ustrojavanje odgovarajućih računovodstvenih sustava, kao podrške funkciji upravljanja neprofitnom organizacijom, od iznimne je važnosti za svaku organizaciju. Odgovarajući računovodstveni sustav omogućava nesmetano ostvarivanje postavljenih ciljeva, djelovanje u izvršavanju postavljenih zadataka organizacije te adekvatno financijsko izvještavanje, a sve u skladu s regulatornim okvirom

neprofitnih organizacija. Navedena obilježja i specifičnosti neprofitnih organizacija produkt su upravo regulatornog okvira kojim se nastoji urediti njihovo poslovanje.

2.4. Regulatorni okvir neprofitnih organizacija

Regulatorni okvir neprofitnih organizacija sastavljen je od niza zakona, pravilnika i ostalih pravnih akata kojima su uređeni svi segmenti potrebni za pravodobno i zakonski usklađeno djelovanje svakog pojedinog oblika neprofitnih organizacija.

Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija na kojem se temelji djelovanje neprofitnih organizacija donesen je u listopadu 2014. godine, a na snagu je stupio 1. siječnja 2015. godine. Ovim se Zakonom uređuje okvir financijskog poslovanja i elementi računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija, i to (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija – Narodne novine, 121/14, čl.1):

- načela sustava financijskog poslovanja,
- izrada i izvršavanje financijskih planova,
- izvještavanje o potrošnji proračunskih sredstava,
- računovodstvena načela i poslovi,
- poslovne knjige i knjigovodstvene isprave,
- popis imovine i obveza,
- načela iskazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora,
- priznavanja prihoda, rashoda, primitaka i izdataka,
- financijsko izvještavanje,
- revizija godišnjih financijskih izvještaja,
- javna objava godišnjih financijskih izvještaja,
- nadzor nad financijskim poslovanjem i računovodstvom, te
- druga područja koja se odnose na financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Obveznici primjene ovog Zakona su domaće i strane udruge i njihovi savezi, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikati, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, a za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera. (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija – Narodne novine, 121/14, čl.2)

Temeljem Zakona donesena su tri pravilnika:

1. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 1/15);
2. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 31/15), te
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 119/15).

Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu „definira se raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu, način vođenja jednostavnog knjigovodstva i primjena novčanog računovodstvenog načela, minimalni sadržaj poslovnih knjiga jednostavnog knjigovodstva te stope amortizacije“. (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu – Narodne novine, 1/15, čl.1)

Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija propisuje se oblik i sadržaj financijskih izvještaja, kao i izvještaji o neaktivnosti, razdoblja za koja se financijski izvještaji sastavljaju te obveza i rokovi njihovog podnošenja. Ovim se Pravilnikom također uređuje „minimalni sadržaj i rokovi dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava te način vođenja, upis, brisanje i promjena podataka u Registru neprofitnih organizacija“. (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija – Narodne novine, 31/15, čl.1)

Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija utvrđuje se „način provođenja samo procjene funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola neprofitne organizacije te se propisuje metodologija izrade financijskog plana, izmjena i dopuna financijskog plana, kao i način i uvjeti izvršavanja financijskog plana. Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na cjelokupnu djelatnost neprofitne organizacije, uključujući i gospodarsku djelatnost.“ (Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija – Narodne novine, 119/15, čl.1)

Prema Zakonu, neprofitne organizacije imaju obvezu izrade i javne objave financijskih izvještaja, u skladu s visinom prihoda i vrijednosti imovine. Objava godišnjih financijskih izvještaja ne odnosi se na sindikate i udruge poslodavaca. Financijski izvještaji su javno objavljeni kroz Registar neprofitnih organizacija kojeg vodi Ministarstvo financija. Registar neprofitnih organizacija smatra se središnjim izvorom podataka o neprofitnoj organizaciji.

Njegova svrha je prikupljanje podataka o svakoj neprofitnoj organizaciji potrebnih za utvrđivanje i praćenje obveze sastavljanja i podnošenja financijskih izvještaja, utvrđivanja financijskog položaja i poslovanja te namjenskog korištenja sredstva proračuna ukoliko je neprofitna organizacija proračunski korisnik. Registar neprofitnih organizacija vođen je od strane Ministarstva financija u elektroničkom obliku i dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva financija. Prilikom osnivanja svaka neprofitna organizacija, a na temelju posebnih propisa, mora se upisati u registre.

Primjeri takvih registara su:

- Registar udruga,
- Registar zaklada,
- Registar ustanova pri trgovačkom sudu, te
- Registar proračunskih korisnika.

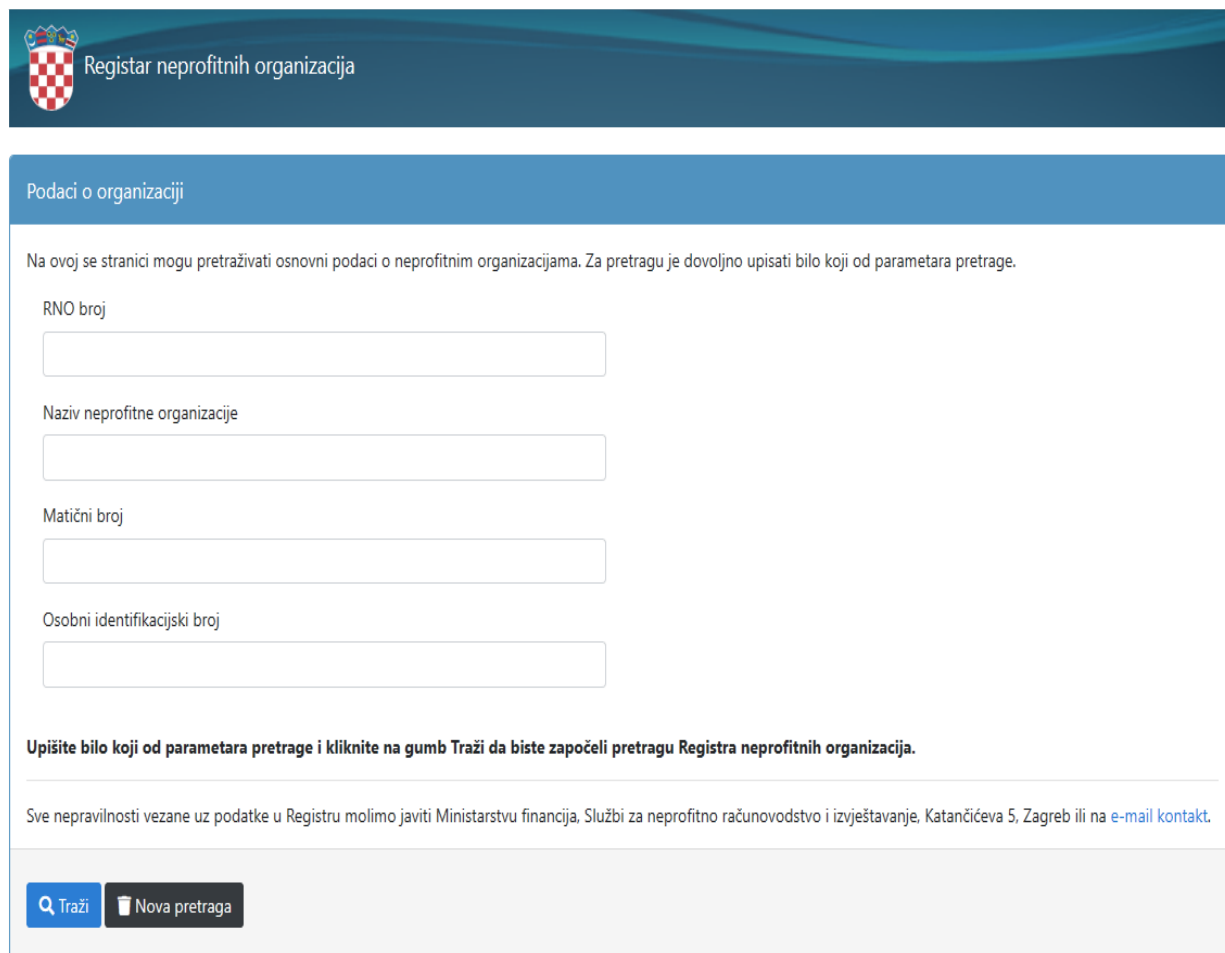
Sukladno Zakonu o udrugama, udruge se upisuju u Registar udruga Republike Hrvatske pri županijama, odnosno Gradu Zagrebu, prema sjedištu udruge. Sukladno Zakonu o zakladama, zaklade se upisuju u registar zaklada pri županijama, odnosno Gradu Zagrebu. Registar ustanova vođen je od strane trgovačkog suda. Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te njihovih korisnika vođen je od strane FINA-e, u ime i za račun Ministarstva financija, a u skladu sa sljedećim pravilnicima:

- Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, te
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika te o načinu vođenja Registra.

Budući da registri nisu međusobno povezani, javlja se potreba za osnivanjem središnjeg registra neprofitnih organizacija. Sve neprofitne organizacije koje djeluju na području Republike Hrvatske obvezne su se upisati u Registar neprofitnih organizacija koji ustrojava i vodi Ministarstvo financija, a koji za cilj ima praćenje organizacija, uređenje poslovanja te

povećanje transparentnosti. Registar neprofitnih organizacija javno je dostupan te ga je lako pretražiti na Internet stranicama Ministarstva financija.

Slika 1. Registar neprofitnih organizacija

Registar neprofitnih organizacija

Podaci o organizaciji

Na ovoj se stranici mogu pretraživati osnovni podaci o neprofitnim organizacijama. Za pretragu je dovoljno upisati bilo koji od parametara pretrage.

RNO broj

Naziv neprofitne organizacije

Matični broj

Osobni identifikacijski broj

Upišite bilo koji od parametara pretrage i kliknite na gumb Traži da biste započeli pretragu Registra neprofitnih organizacija.

Sve nepravilnosti vezane uz podatke u Registru molimo javiti Ministarstvu financija, Službi za neprofitno računovodstvo i izvještavanje, Katančićeva 5, Zagreb ili na [e-mail kontakt](#).

Traži Nova pretraga

Izvor: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/> [Pristupljeno dana 18.03.2020.]

Za pretraživanje podataka o određenoj neprofitnoj organizaciji potrebno je upisati bilo koji od parametara vidljivih na Slici 1. Klikom na Traži prikazuju se sve neprofitne organizacije koje odgovaraju unesenom parametru. Odabirom željene neprofitne organizacije otvaraju se podaci prikazani na Slici 2.

Slika 2. Podaci neprofitne organizacije prikazani u registru neprofitnih organizacija

OSNOVNI PODACI			
01. Redni broj organizacije		02. Datum upisa u registar	
03. Datum brisanja iz registra		04. Datum zadnje promjene	
Napomena			

PODACI O NEPROFITNOJ ORGANIZACIJI			
05. Naziv neprofitne organizacije			
06. Skraćeni naziv neprofitne organizacije			
07. Osobni identifikacijski broj		08. Matični broj	
09. Pravno ustrojbeni oblik		10. Broj organizacijskih dijelova	
11. Naziv matičnog registra		12. Broj iz matičnog registra	
13. Adresa sjedišta		14. Poštanski broj	
15. Mjesto		16. Šifra djelatnosti	
17. Račun (IBAN)		18. Statistička oznaka grada općine	
19. Osoba za kontakt		20. Statistička oznaka županije	
21. Telefon		22. Faks	
23. e-mail		24. Web stranica	

PODACI O OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA ZASTUPANJE			
25. Ime i prezime		26. Ime i prezime	

PODACI ZA BAZU FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA			
27. Obveza vođenja dvojnog knjigovodstva	☐	28. Obveza vođenja jednostavnog knjigovodstva	☒
29. Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a odluči se za dvojno knjigovodstvo			

Izvor: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/> [Pristupljeno dana 18.03.2020.]

Temelj za upis neprofitne organizacije u Registar neprofitnih organizacija je prijava dostavljena Ministarstvu financija najkasnije 60 dana od upisa u matični registar. Matičnim registrom podrazumijeva se odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj u koji je neprofitna organizacija upisana prilikom osnivanja. Upis u registar vrši se na temelju RNO obrasca, prikazanog na Slici 3, kojeg je neprofitna organizacija dužna popuniti te ispunjenog i potpisanog dostaviti isključivo poštom ili osobno Ministarstvu financija u Zakonom propisanom roku.

Slika 3. Obrazac RNO za podnošenje prijave upisa neprofitne organizacije u registar

				Obrazac: RNO			
01.	Redni broj iz Registra		02.	Datum upisa u Registar			
03.	Datum brisanja iz Registra		04.	Datum zadnje promjene			
Redne brojeve 01.-04. popunjava Ministarstvo financija							
REGISTAR neprofitnih organizacija							
OPĆI PODACI							
05.	Naziv neprofitne organizacije						
06.	Skrraćeni naziv neprofitne organizacije						
07.	Osobni identifikacijski broj						
				08.	Matični broj		
09.	Pravno ustrojbeni oblik						
				10.	Broj organizacijskih dijelova		
11.	Naziv matičnog registra						
				12.	Broj iz matičnog registra		
13.	Adresa sjedišta						
				14.	Poštanski broj		
15.	Mjesto						
				16.	Šifra djelatnosti		
17.	Račun			H R			
				18.	Statistička oznaka grada/općine		
19.	Osoba za kontakt						
				20.	Statistička oznaka županije		
21.	Telefon						
				22.	Faks		
23.	e-mail						
				24.	Web stranica		
PODACI O ZAKONSKOM ZASTUPNIKU / OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA ZASTUPANJE							
25.	Ime i prezime				Ime i prezime		
	OIB				OIB		
26.	Ime i prezime				Ime i prezime		
	OIB				OIB		
PODACI ZA BAZU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA							
27.	Obveza vođenja dvojnog knjigovodstva				28.	Obveza vođenja jednostavnog knjigovodstva	
29.	Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a odluči se za dvojno knjigovodstvo						
Godina osnivanja:							
Mjesto i datum,				Potpis zakonskog zastupnika			

Izvor: Službena stranica Ministarstva financija, dostupno na <http://www.mfin.hr/hr/registar-npf> [Pristupljeno dana 18.03.2020.]

Po upisu u Registar, neprofitna organizacija dobiva redni broj upisa, RNO broj, koji je jedinstven i neponovljiv. RNO broj sastavljen je od tekućeg broja upisa po redoslijedu te jednoznamenkastog kontrolnog broja, predstavlja sastavni dio zaglavlja svakog financijskog izvještaja kojeg sastavljaju, predaju i objavljuju neprofitne organizacije. Potvrdu o upisu u

registar čini ispisana stranica Registra s podacima o neprofitnoj organizacija koja je dobivena nakon pretrage Registra.

Obrazac za podnošenje prijave o promjeni podataka neprofitne organizacije, RNO – P, prikazan je na Slici 4.

Slika 4. Obrazac RNO – P za podnošenje prijave o promjeni podataka neprofitne organizacije

Obrazac: RNO-P			
01.	Redni broj iz Registra (RNO broj)		
PROMJENE u Registru neprofitnih organizacija			
Rbr.	Pozicija iz Obrasca: RNO	STARI PODATAK	NOVI PODATAK
OPĆI PODACI			
05.	Naziv neprofitne organizacije		
06.	Skraćeni naziv neprofitne organizacije		
10.	Broj organizacijskih dijelova		
13.	Adresa sjedišta		
14.	Poštanski broj		
15.	Mjesto		
16.	Šifra djelatnosti		
17.	Račun		
18.	Statistička oznaka grada/općine		
19.	Osoba za kontakt		
20.	Statistička oznaka županije		
21.	Telefon		
22.	Faks		
23.	e-mail		
24.	Web stranica		
PODACI O ZAKONSKOM ZASTUPNIKU / OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA ZASTUPANJE			
25.	Ime i prezime		
	OIB		
26.	Ime i prezime		
	OIB		
PODACI ZA BAZU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA			
27.	Obveza vođenja dvojnog knjigovodstva		
28.	Obveza vođenja jednostavnog knjigovodstva		
29.	Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje		

Izvor: Službena stranica Ministarstva financija, dostupno na <http://www.mfin.hr/hr/registar-npf> [Pristupljeno dana 18.03.2020.]

Prema Zakonu, neprofitna organizacija je obvezna dostaviti Ministarstvu financija svaku promjenu podataka iz Registra neprofitnih organizacija podnošenjem prijave za upis promjene u roku od sedam radnih dana od upisa promjene u matični registar. Ukoliko promjena nije podložna upisu u matični registar, rok za podnošenje prijave je trideset radnih dana od nastanka promjene. Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija propisan je izgled i sadržaj prijave za upis promjene u Registar.

Ukoliko dođe do potrebe brisanja neprofitne organizacije, ona se briše iz Registra neprofitnih organizacija brisanjem iz matičnog registra. Obavijest o brisanju iz matičnog registra voditelj odgovarajućeg registra dostavlja Ministarstvu financija po službenoj dužnosti najkasnije 30 dana od dana nastanka promjene. Ministar financija Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija propisuje uvjete i način brisanja neprofitne organizacije iz Registra neprofitnih organizacija.

Ministarstvo financija zaduženo je za nadzor financijskog poslovanja i računovodstvenih poslova te financijski nadzor kojim se osigurava da financijski izvještaji neprofitne organizacije budu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te drugih posebnih propisa. Objekt nadzora su financijska sredstva neprofitne organizacije, a nadzor se vrši u smislu provjere zakonitosti pribavljanja financijskih sredstava iz javnih i drugih izvora, upravljanja financijskim sredstvima te utvrđivanja koriste li neprofitne organizacije sredstva za ostvarivanje onih ciljeva zbog kojih je neprofitna organizacija prvobitno i osnovana.

Ukoliko se tijekom nadzora evidentiraju odstupanja od zakona, pravilnika i ostalih pravnih akata kojima su uređeni svi segmenti potrebni za pravodobno i zakonski usklađeno djelovanje svakog pojedinog oblika neprofitnih organizacija, neprofitnoj organizaciji bit će propisana novčana kazna.

Zakon uvodi novčane kazne za čitav niz prekršaja, pa će se tako organizacija novčano kazniti ukoliko ne izrađuje i/ili ne usvaja financijske planove, ne vodi poslovne knjige dvojnog knjigovodstva, ne čuva dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige, ne čuva knjigovodstvene isprave u propisanim rokovima, ne sastavlja i ne podnosi financijske izvještaje sukladno Zakonu, ne objavi na svojim mrežnim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu

godinu, ukoliko se ne upiše u Registar neprofitnih organizacija ili ne izvijesti o promjeni podataka unesenih u Registar neprofitnih organizacija.

Novčane kazne za neprofitnu organizaciju razlikuju se prema tipu knjigovodstva, pa su tako za organizaciju koja vodi dvojno knjigovodstvo propisane kazne u iznosu od 5.000 kuna do 200.000 kuna, a za zakonskog zastupnika organizacije u iznosu od 5.000 kuna do 20.000 kuna. Za organizaciju koja vodi jednostavno knjigovodstvo, propisane su zakonske kazne u iznosu od 1.000 kuna do 50.000 kuna, dok je za zakonskog zastupnika organizacije kazna od 1.000 kuna do 10.000 kuna. (Središnji državni portal, 2020)

3. RAČUNOVODSTVO NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

3.1. Obilježja računovodstva neprofitnih organizacija

U Republici Hrvatskoj postoje tri temeljna računovodstvena okvira koji su namijenjeni za rad grupe pravnih osoba povezanih zajedničkim obilježjima. Riječ je o računovodstvima koja se temelje na:

1. Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, odnosno na nacionalnim standardima koji su na njih oslonjeni – Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (poduzetničko računovodstvo);
2. Propisima na kojima se temelji računovodstvo koje primjenjuje opća država, odnosno proračuni i proračunski korisnici (računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika); te
3. Propisima na kojima se temelji računovodstvo neprofitnih organizacija koje nisu u sustavu opće države (neprofitno računovodstvo).

U Republici Hrvatskoj ne postoji jedinstveno određenje pojma neprofitne organizacije za sve propise koji se primjenjuju, stoga pojedine neprofitne organizacije primjenjuju neprofitno računovodstvo, dok druge primjenjuju proračunsko računovodstvo. Pripadnost određenom računovodstvenom sustavu najjednostavnije se u praksi određuje prema pripadnosti odgovarajućim registrima koji se vode pri Ministarstvu financija.

Računovodstvo neprofitnih organizacija, koje podrazumijeva proračunsko računovodstvo i neprofitno računovodstvo, se razlikuje od poduzetničkog računovodstva u odnosu na primjenu pojedinih načela.

Računovodstvo neprofitnih organizacija temelji se na sljedećim načelima (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine, 121/14, 2014, čl.7):

- načelo istinitosti,
- načelo točnosti,
- načelo pouzdanosti, te
- načelo pojedinačnog iskazivanja podataka.

Osim toga, samo poslovanje mora se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola, te načelu javnosti i transparentnosti.

3.2. Knjigovodstveni sustavi u neprofitnom računovodstvu

U računovodstvu poslovnih subjekata susrećemo se s različitostima vezanim uz načine vođenja poslovnih knjiga ovisno o tome u kojem trenutku se priznaju poslovni događaji. To može biti trenutak nastanka poslovnog događaja koji će pratiti dokument koji dokazuje da se transakcija dogodila ili će trenutak priznavanja postojanja transakcije biti trenutak u kojem će ona imati utjecaj na novčana kretanja. Tako razlikujemo neprofitne organizacije koje primjenjuju vođenje poslovnih knjiga po tzv. novčanom načelu te one koje primjenjuju vođenje knjiga prema načelu nastanka događaja.

Računovodstveni sustav u kojem se neprofitna organizacija vodi novčanim načelom naziva se jednostavnim knjigovodstvom jer se poslovne promjene bilježe jednostrano temeljeno na kretanjima novca, po isplati i naplati. Jednostavno knjigovodstvo najčešće ne zahtjeva angažman knjigovođa jer je, kao što sama riječ kaže, jednostavno.

S druge strane, pravni oblici poslovanja bilježe poslovne promjene po načelu nastanka događaja i to na način da se nastanak transakcije knjiži u trenutku samog nastanka događaja bez obzira je li s tim povezano i smanjenje ili povećanje novca u organizaciji i to na način da se svaki poslovni događaj koji mijenja stanje imovine organizacije, vlastitih izvora, obveza ili utječe na financijski rezultat kroz nastanak prihoda ili rashoda evidentira na minimalno dva konta. Konto je pojedinačna lokacija (račun) za zapisivanje transakcija koje su iste vrste.

Neprofitne organizacije ovisno o uvjetima u kojima posluju i ostalim kriterijima, mogu biti korisnik jednog ili drugog sustava vođenja poslovnih knjiga. Obveza svake neprofitne organizacije je definirati knjigovodstveni sustav pomoću kojega će voditi svoje poslovne knjige. Tijekom djelovanja neprofitne organizacije moguće je prelaziti sa jednostavnog u dvojni sustav knjigovodstva i obrnuto.

U nastavku rada detaljnije će biti razrađena oba sustava te način na koji su oni implementirani u računovodstvo neprofitnih organizacija, odnosno kojom je pravnom regulativom isto regulirano.

3.2.1. Poslovne knjige jednostavnog računovodstva

Prema sustavu jednostavnog knjigovodstva poslovni se događaji knjiže u jednoj stavci, tj. bez protustavke. Osnovna značajka jednostavnog knjigovodstva je da se izoliranim bilježenjem prati stanje i kretanje samo određenih dijelova aktive i pasive. (Safret, 2006, str. 9)

Kaže se da jednostavno knjigovodstvo prati novčano načelo, a to znači da će se poslovni događaji evidentirati u poslovnim knjigama prilikom primjene jednostavnog računovodstva tek po ostvarenom prometu novca. Prihodi zapravo predstavljaju primitke novca, a rashodi izdatke novca. Novčano načelo vremenski povezuje nastanak poslovnog događaja s primitkom ili isplatom novca i/ili novčanih ekvivalenata, što znači da će se učinci transakcija priznati kronološki na temelju primljenih uplata i obavljenih isplata uključujući i obračunska plaćanja.

Jednostavno računovodstvo mogu voditi neprofitne organizacije čija je vrijednost imovine u prethodne tri godine na godišnjoj razini manja od 230.000,00 kn i čiji je godišnji prihod u prethodne tri godine na godišnjoj razini manji od 230.000,00 kn, a osnovane su prije 1.1.2009. godine. Neprofitne organizacije koje su osnovane nakon 1.1.2009. godine i koje su bile obvezne voditi dvojno knjigovodstvo ukoliko zadovoljavaju uvjete o prihodima i imovini nakon protoka od 3 godine mogu se odlučiti hoće li voditi računovodstvo prema načelima dvojnog ili prema načelima jednostavnog knjigovodstva. Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni računovodstvenog novčanog načela donosi zakonski zastupnik neprofitne organizacije, u roku koji je predviđen za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu godinu i ona traje dok organizacija ispunjava propisane uvjete.

Poslovne knjige koje je obvezna voditi neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo su:

1. Knjiga primitaka i izdataka (KPI),
2. Knjiga blagajne (blagajnički izvještaj),
3. Knjiga ulaznih računa (URA),
4. Knjiga izlaznih računa (IRA) , te
5. Popis dugotrajne nefinancijske imovine.

Prema Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 31/15, 32/15), propisan je sadržaj obveznih poslovnih

knjiga. Obveznici primjene jednostavnog računovodstva su do 2015. godine vodili samo knjigu blagajne i knjigu primitaka i izdataka. Osim gore prikazane podjele poslovnih knjiga kod jednostavnog računovodstva, neprofitna organizacija može voditi i druge knjige i pomoćne evidencije u skladu s posebnim propisima i svojim potrebama, npr. knjiga putnih naloga, evidencija danih i primljenih garancija i sl.

Sve poslovne knjige moraju sadržavati opće podatke o neprofitnoj organizaciji:

- naziv,
- adresu,
- OIB,
- RNO broj, te
- šifru djelatnosti.

Podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Na kraju poslovne godine zaključuju se sve poslovne knjige osim popisa dugotrajne nefinancijske imovine.

1. Knjiga primitaka i izdataka

Knjiga primitaka i izdataka je evidencija o dnevnim i ukupnim poslovnim primicima i izdacima u obračunskom razdoblju. Knjiga primitaka i izdataka sadrži najmanje sljedeće podatke o svim gotovinskim i negotovinskim primicima i izdacima uključujući i obračunska plaćanja (Službena stranica Vlade Republike Hrvatske – Ured za udruge, 2020):

- redni broj;
- datum / razdoblje primitka/izdatka - upisuje se datum kada je primitak naplaćen, odnosno, kada je izdatak plaćen;
- broj i naziv knjigovodstvene isprave na temelju koje se unosi podatak (npr. računi, izvodi iz banke, uplatnice u blagajnu, ugovori i sl.);
- opis poslovne promjene;
- iznos primitka; te
- iznos izdatka.

Slika 5. Knjiga primitaka i izdataka (KPI)

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA ZA RAZDOBLJE 01.01.-31.12.201_.												
I. OPĆI PODACI												
1. NAZIV DJELATNOSTI												
2. NAZIV UDRUGE												
3. OIB												
4. ADRESA												
II. PODACI O PRIHODIMA I RASHODIMA												
RB	Datum	Naziv isprave	Broj isprave	Opis poslovne promjene	Primici			Ukupni primici	Izdaci			Ukupni izdaci
					U gotovini	na ž-r	Vrsta		U gotovini	sa ž-r	Vrsta	

Izvor: Jednostavno knjigovodstvo - vodič, RNO portal – info portal za udruge, dostupno na [Pristupljeno dana 03.04.2020.]

2. Knjiga blagajne

Knjiga blagajne, odnosno blagajnički izvještaj ili dnevnik vodi se radi točnog praćenja tijeka gotovog novca. Za svaku isplatu iz blagajne potrebno je napraviti isplaticu, a za svaku uplatu u blagajnu potrebno je napraviti uplatnicu. Svaku uplatnicu i isplaticu potrebno je unijeti u blagajnički izvještaj.

Blagajnički izvještaj treba minimalno sadržavati sljedeće stupce:

- redni broj;
- datum - upisuje se datum početnog stanja, te datum uplatnica odnosno isplatica;
- stavka - upisuje se broj uplatnice (npr. UPL-1), ili broj isplatice (npr. ISPL-1);
- opis - upisuje se opis poslovnog događaja;
- primitak - upisuje se početno stanje i iznosi primitaka s uplatnica; te
- izdatak - upisuju se iznosi izdatka s isplatice.

Slika 6. Primjer obrasca blagajničkog izvještaja

Naziv udruge:

Adresa udruge:

OIB:

RNO:

BLAGAJNIČKI IZVJEŠTAJ BR. ____

01.01.-31.01.201_.

RB	Datum	Stavka	Broj	Opis	Primitak	Izdatak	Stanje

Promet blagajne

Donos

Ukupni primitak

Ukupni izdatak

Prijenos

Blagajnik:

Likvidator:

Izvor: Jednostavno knjigovodstvo - vodič, RNO portal – info portal za udruge, dostupno na <https://www.cerno-zagreb.hr/sites/default/files/documents/jednostavno%20knjigovodstvo%20vodic.pdf> [Pristupljeno dana 03.04.2020.]

3. Knjiga ulaznih računa (URA)

Knjiga ulaznih računa predstavlja evidenciju svih primljenih (ulaznih) računa tijekom obračunskog razdoblja. U nju se kronološkim redom tijekom poslovne godine unose svi računi dobavljača. Ona nema propisani oblik, pa je neprofitne organizacije formiraju prema svojim potrebama pridržavajući se pritom načela da sadrži osnovne podatke kao što su:

- redni broj;
- broj i datum ulaznog računa;
- podaci o dobavljaču (naziv, sjedište i OIB dobavljača); te
- ukupan iznos računa u kunama.

Knjiga ulaznih računa može se voditi na računalu ili ručno na za to predviđenom obrascu.

Slika 7. Primjer obrasca knjige ulaznih računa

KNJIGA ULAZNIH RAČUNA							
I. OPĆI PODACI							
1. NAZIV DJELATNOSTI							
2. NAZIV UDRUGE							
3. ADRESA							
4. OIB							
5. RNO							
RB	Datum	Broj računa	Naziv, sjedište dobavljača	OIB dobavljača	Ukupan iznos računa	Datum plaćanja	Dokument

Izvor: Jednostavno knjigovodstvo - vodič, RNO portal – info portal za udruge, dostupno na <https://www.cerno-zagreb.hr/sites/default/files/documents/jednostavno%20knjigovodstvo%20vodic.pdf> [Pristupljeno dana 03.04.2020.]

4. Knjiga izlaznih računa (IRA)

Knjiga izlaznih računa predstavlja evidenciju svih izdanih računa tijekom obračunskog razdoblja. U nju se, kao i u knjigu ulaznih računa, kronološkim redom tijekom poslovne godine unose svi izdani računi kupcima.

Knjiga izlaznih računa nema propisani oblik, ali je važno da od podataka sadržava sljedeće:

- redni broj;
- podatke o izdanom računu: broj i datum;
- podatke o kupcu: naziv, sjedište i OIB; te
- ukupni iznos računa.

Slika 8. Primjer obrasca knjige izlaznih računa

KNJIGA IZLAZNIH RAČUNA							
I. OPĆI PODACI							
1. NAZIV DJELATNOSTI							
2. NAZIV UDRUGE							
3. ADRESA							
4. OIB							
5. RNO							
RB	Datum	Broj računa	Naziv, sjedište kupca	OIB kupca	Ukupan iznos računa	Datum uplate	Dokument

Izvor: Jednostavno knjigovodstvo - vodič, RNO portal – info portal za udruge, dostupno na <https://www.cerno-zagreb.hr/sites/default/files/documents/jednostavno%20knjigovodstvo%20vodic.pdf> [Pristupljeno dana 03.04.2020.]

5. Popis dugotrajne nefinancijske imovine

Popis dugotrajne nefinancijske imovine predstavlja evidenciju cjelokupne dugotrajne nefinancijske imovine udruge. Dugotrajna nefinancijska imovina obuhvaća:

- neproizvedenu dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu (zemljište, patenti, licence i ostalo);
- proizvedenu dugotrajnu imovinu (građevinski objekti, postrojenje i oprema, prijevozna sredstva, knjige, umjetnička djela i ostalo);
- plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti; te
- sitni inventar.

Popis dugotrajne nefinancijske imovine može se voditi na računalu ili ručno na za to predviđenom obrascu. Popis dugotrajne imovine sadrži sljedeće podatke:

- redni broj;
- vrstu dugotrajne imovine s osnovnim identifikacijskim obilježjem (naziv, marka i sl.);
- datum i broj dokumenta po kojem je imovina nabavljena;
- nabavnu vrijednost; te
- datum i opis otuđenja (prodaja, donacija, uništenje).

Slika 9. Primjer popisa dugotrajne nefinancijske imovine

POPIS DUGOTRAJNE NEFINANCIJSKE IMOVINE						
I. OPĆI PODACI						
1. NAZIV DJELATNOSTI						
2. NAZIV UDRUGE						
3. ADRESA						
4. OIB						
5. RNO						
RB	Datum	Podaci o dokumentu	Opis dugotrajne imovine	Nabavna vrijednost	Datum otuđenja	Opis otuđenja

Izvor: Jednostavno knjigovodstvo - vodič, RNO portal – info portal za udruge, dostupno na <https://www.cerno-zagreb.hr/sites/default/files/documents/jednostavno%20knjigovodstvo%20vodic.pdf> [Pristupljeno dana 03.04.2020.]

Nakon završetka poslovne godine potrebno je zaključiti sve poslovne knjige osim Popisa dugotrajne imovine i u roku 60 dana od završetka godine, najčešće do 1.3., predati financijski izvještaj o primicima i izdacima na obrascu G-PR-IZ-NPF. Od 2017. godine uz izvještaj G-PR-IZ-NPF potrebno je izraditi i bilješke uz financijski izvještaj o primicima i izdacima. Bilješke se ne predaju, samo se čuvaju u udruzi.

Bilješke uz financijske izvještaje kao dio seta financijskih izvještaja i kod pravnih oblika predaju se kao dodatna pojašnjenja stavki financijskih izvještaja te korištenih računovodstvenih politika i ostalih podataka koji se ne mogu iščitati iz kvantitativnih informacija koje daju financijski podaci u izvještajima. Zato sadrže dodatna objašnjenja i kvalitativne informacije potrebne eksternim korisnicima pri analizi financijskih izvještaja organizacije.

U neprofitnim organizacijama zakonski zastupnik može donijeti odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog načela ako je organizacija zadovoljila uvjete o vrijednosti imovine i godišnjim prihodima u prethodne tri godine. Važno je napomenuti da nije obavezno da zakonski zastupnik donese takvu odluku. Neprofitna organizacija koja zadovolji propisane uvjete za prelazak na jednostavno knjigovodstvo može odlučiti i dalje voditi dvojno knjigovodstvo. U tom slučaju obvezna je primjenjivati odredbe Zakona u dijelu sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja.

Neprofitna organizacija koja je u 2019. godini stekla uvjete za prelazak na vođenje jednostavnog računovodstva, a nije donijela odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela i obavijestila Ministarstvo financija na Obrascu: RNO-P do 1. ožujka 2019. godine, imala je obvezu vođenja dvojnog knjigovodstva do kraja 2019. godine te za 2019. godinu mora predati financijske izvještaje za obveznike dvojnog knjigovodstva. Za prijelaz na jednostavno knjigovodstvo u 2020. godini neprofitna organizacija, koja je stekla uvjete i donijela odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela, morala je o tome na Obrascu: RNO-P obavijestiti Ministarstvo financija najkasnije do roka za predaju godišnjih financijskih izvještaja za 2019. godinu, odnosno do 2. ožujka 2020. godine.

Neprofitna organizacija u sustavu jednostavnog knjigovodstva sastavlja Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima na Obrascu: G_PR_IZ_NPF i Bilješke.

3.2.2. Poslovne knjige dvojnog knjigovodstva

Već je ranije spomenuto kako se knjigovodstveni sustavi razlikuju. Od onog jednostavnog temeljenog na novčanom načelu do dvojnog ili dvostavnog koji koristi dvostrani konto i kod kojeg se svaki poslovni događaj bilježi u jednakom iznosu na minimalno dvije strane – duguje jednog konta i potražuje drugog konta.

Knjigovodstvena ravnoteža je jednakost zbroja svih iznosa knjiženih na dugovnoj strani sa zbrojem svih iznosa na potražnoj strani svih računa. Predmet evidencije je cjelokupna imovina, obveze, vlastiti izvori, zatim prihodi i rashodi te financijski rezultat poslovanja. Osnovno obilježje dvojnoga knjigovodstva je da se svaku poslovnu promjenu obvezno evidentira usporedno na dva različita računa iz računskog plana, a na kojima uzrokuje promjene suprotne prirode. Kada govorimo o poslovnim promjenama ili događajima koji su predmet evidencije, govorimo o radnjama koje mijenjaju stanja imovine ili obveza neprofitne organizacije. Tako će primljeni račun za najam poslovnog prostora podrazumijevati poslovni događaj i bit će predmet knjiženja. Ono što je važno napomenuti je upravo ta razlika u sustavima gdje će se sami primitak računa i činjenica da je najam iskorišten za razdoblje za koje je račun izdan smatrati poslovnim događajem koji će na datum tog računa biti zabilježen u poslovnoj evidenciji kao trošak najma s jedne strane (dugovne) i obveza za plaćanje s druge strane (potražne). Razlika u odnosu na jednostavno knjigovodstvo se očituje u tome da račun u trenutku knjiženja (evidentiranja u poslovnim knjigama) ne mora biti plaćen niti će možda

biti podmiren, a svejedno mijenja stavke financijskih izvještaja. U sustavima jednostavnih knjigovodstava ovaj bi se račun za najam bilježio na datum plaćanja kada bi došlo do odljeva novčanih sredstava sa računa organizacije.

Neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo dužne su voditi dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige, baš kao i ostali pravni oblici koji su u sustavu dvojnog knjigovodstva.

Poslovne knjige otvaraju se početkom poslovne godine ili datumom osnivanja, a zaključuju na kraju poslovne godine. Početna stanja glavne knjige na početku poslovne godine moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne poslovne godine. Rok za čuvanje poslovnih knjiga je najmanje 11 godina, dok za pomoćne poslovne knjige to razdoblje iznosi 7 godina.

Ukoliko sve poslovne promjene evidentira računovođa u računovodstvenom programu, dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige se printaju i uvezuju nakon predaje godišnjeg financijskog izvještaja, a najkasnije do 30.6. za prethodnu godinu.

Kako bi računovođa mogao kontinuirano evidentirati sve poslovne događaje, neprofitne organizacije trebaju voditi mnoge evidencije sukladno svom poslovanju. Evidencije se najčešće vode u posebnom registratoru. Podršku evidencijama najčešće daje i elektronski oblik evidencije. Ukoliko neprofitna organizacija nema puno dokumentacije tada više evidencija može voditi u jednom registratoru.

Najčešće evidencije su:

- Knjiga blagajne (blagajnički izvještaji, uplatnice i isplatnice),
- Evidencija putnih naloga,
- Evidencija korištenja službenih vozila i osobnih vozila u poslovne svrhe,
- Knjiga izlaznih računa,
- Knjiga ulaznih računa,
- Knjiga izvoda,
- Obračuni plaća,
- Obračuni honorara (drugi dohodak) te
- Ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.

Neprofitne organizacije koje vode računovodstvo prema načelima dvojnog knjigovodstva obvezne su predavati financijske izvještaje:

- Polugodišnji financijski izvještaj za razdoblje I.-VI. (rok do 30.7.), te
- Godišnji financijski izvještaj za razdoblje I.-XII. (rok do 1.3.)

Prema Zakonu o poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu. Financijski plan treba sadržavati plan prihoda i rashoda, plan zaduživanja i otplata te obrazloženje financijskog plana. Za donošenje financijskog plana neprofitne organizacije zaduženo je najviše tijelo organizacije.

Uz poslovne knjige iznimno su važne i knjigovodstvene isprave. Knjigovodstvena isprava je pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Pojedine knjigovodstvene isprave čuvaju se trajno – obračun plaća. Najmanje 11 godina moraju se čuvati isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik, glavnu knjigu i knjigu primitaka i izdataka, dok se isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige moraju čuvati najmanje 7 godina.

3.3. Sadržaj i primjena računskog plana neprofitnih organizacija

Računski, odnosno kontni plan je sistematizirani popis šifri i konta koji omogućava lako i jednostavno snalaženje u poslovnim knjigama. Određivanje šifre, odnosno „adrese“ konta na kojem treba zabilježiti neku promjenu posebno je važno u uvjetima računalne obrade podataka. (Žager, et al., 2010, str. 154)

Iako je bilo govora o uvođenju jedinstvenog kontnog plana za poduzeća (profitne organizacije) u Republici Hrvatskoj, od tog se prijedloga odustalo jer bi implementacija značila iznimno veliko financijsko opterećenje poduzetnika, uzrokovala bi dugotrajne višemjesečne pripreme za uvođenje novih softverskih rješenja što bi posljedično iziskivalo osiguranje dodatnog angažmana vlastitih radnika i vanjskih suradnika. Tako poduzeća koriste svoje postojeće kontne planove prilagođene potrebama hrvatskog zakonodavstva i internog menadžmenta.

No, neprofitne organizacije, za razliku od subjekata profitnog sektora, ne koriste vlastite kontne planove, već je Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 01/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – Ispravak) propisan računski (kontni) plan

za neprofitne organizacije. Tako su računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Računi su razvrstani na: razrede, skupine, podskupine i odjeljke. Odjeljci iz računskog plana mogu se raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune, a raščlanjivanje odjeljaka u računskom planu obavlja se po dekadnom sustavu.

Računski plan, za razliku od onih koje koriste poduzeća, sadrži 7 razreda, i to:

- 0 – Nefinancijska imovina,
- 1 – Financijska imovina,
- 2 – Obveze,
- 3 – Prihodi,
- 4 – Rashodi,
- 5 – Vlastiti izvori, te
- 6 – Izvanbilančni zapisi.

Glavno obilježje dekadnog sustava povezano je uz raščlanjivanje računa na bazi broja 10. U neprofitnom računovodstvu nema 10 razreda kao što je to kod poduzeća, već samo 7, ali je omogućena podjela razreda na 10 skupina konta. Svaka skupina konta dalje se dijeli na 10 podskupina, a svaka podskupina na 10 odjeljaka. Iz razloga što propisani računski plan na četvrtoj razini, razini odjeljka, nije dovoljan za evidentiranje specifičnosti poslovnih događaja neprofitne organizacije, one ga trebaju dalje analitički raščlaniti. Ovo pravilo se posebno odnosi na one neprofitne organizacije koje su u sustavu poreza na dodanu vrijednost. Također, one neprofitne organizacije koje su obveznice poreza na dobit računski plan moraju raščlaniti do najmanje šeste razine. (Bakran, et al., 2016, str. 21-22)

4. FINANCIJSKO POSLOVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

4.1. Načela sustava financijskog poslovanja neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije su u statusnom i računovodstvenom smislu prije svega neprofitne, stoga je postavljanje poslovnih knjiga i sustava financijskog izvještavanja u okviru odgovarajućih propisa ove vrste neophodno za njihovo poslovanje. Prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, koji je na snazi od 3. listopada 2014. godine, poslovanje neprofitne organizacije je temeljeno na sljedeća dva načela:

1. Načelo dobrog financijskog upravljanja i kontrole, te
2. Načelo javnosti i transparentnosti.

U sklopu načela dobrog financijskog upravljanja i kontrole, financijsko upravljanje i kontrole predstavljaju sustav unutarnjih kontrola koji za cilj ima osigurati, upravljajući rizicima, razumnu sigurnost namjenskog, etičnog, ekonomičnog, djelotvornog i učinkovitog korištenja sredstava neprofitne organizacije prilikom ostvarivanja njezinih ciljeva. Postoji pet međusobno povezanih komponenti na kojima se temelje sustavi financijskog upravljanja i kontrola, a koje uključuju:

- kontrolno okruženje,
- upravljanje rizicima,
- kontrolne aktivnosti,
- informacije i komunikacije, te
- praćenje i procjenu sustava.

Prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija „pod kontrolnim okruženjem podrazumijeva se osobni i profesionalni integritet te etične vrijednosti zakonskih zastupnika i zaposlenika, rukovođenje i stil upravljanja, određivanje misije, vizije i ciljeva neprofitne organizacije, organizacijska struktura, uključujući dodjelu ovlasti i odgovornosti te uspostavu odgovarajuće linije izvješćivanja, praksu upravljanja ljudskim potencijalima i kompetentnost zaposlenika“. (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija – NN 74/14, čl.4)

Upravljanje rizicima podrazumijeva cjelokupan proces koji se sastoji od utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika te poduzimanja potrebnih radnji. Navedeno se provodi uzimajući u obzir ciljeve neprofitne organizacije, kroz promjenu sustava financijskog upravljanja i kontrola, a sve s ciljem smanjenja rizika.

Pisana pravila i načela, postupci te druge mjere uspostavljene radi ostvarivanja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika smatraju se temeljem kontrolne aktivnosti. Za organizaciju je nužno da kontrolne aktivnosti budu prikladne i pravodobne, a troškovi njihove primjene ne smiju premašivati prihvatljivu razinu.

Upravljanje i kontrola poslovanja neprofitne organizacije ovise o poslovnim informacijama sadržanim u financijskim i drugim izvješćima. Informacije moraju biti odgovarajuće, ažurne, točne i dostupne. Navedeno je neophodno za učinkovitu komunikaciju na svim razinama neprofitne organizacije, uspješnu izgradnju prikladnog upravljačkog sustava informacija te točno određenu ulogu svakoga zaposlenika uključenog u financijsko upravljanje i kontrole, uz dokumentiranje svih procesa i transakcija. Sa svrhom procjene odgovarajućeg funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrole te osiguranja njegova daljnjeg poboljšanja, praćenje predmetnog sustava neprofitne organizacije je neophodno.

U sklopu načela javnosti i transparentnosti, pojmovi javnost i transparentnost podrazumijevaju obvezu osiguranja dostupnosti i slobodan pristup javnosti informacijama o poslovanju organizacije, a koje se odnose na financijsko izvještavanje. (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija – NN 74/14, čl.3)

4.2. Izrada i izvršavanje financijskih planova neprofitnih organizacija

Kvalitetno planiranje i sastavljanje financijskih planova smatraju se temeljem uspješnog poslovanja svake neprofitne organizacije. Organizacije koje u svom poslovanju primjenjuju neprofitni računovodstveni sustav obvezne su jednom godišnje sastavljati financijski plan. Metodologija izrade financijskog plana, izmjena i dopuna te načina i uvjeta izvršavanja financijskog plana utvrđena je Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, a koji se temelji na Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Prijedlog financijskog plana neprofitne organizacije za sljedeću godinu priprema zakonski zastupnik neprofitne organizacije i dostavlja ga najvišem tijelu odnosno tijelu koje je na

temelju statuta neprofitne organizacije ovlašteno za njegovo donošenje. Rok za donošenje financijskog plana definiran je Zakonom, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu. (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija – Narodne novine 74/14, čl.5)

U financijskom planu tijekom godine može doći do odstupanja stvarnih vrijednosti od planiranih. Ukoliko su odstupanja stvarnih prihoda i rashoda u odnosu na planirane manja te ih se može podmiriti iz sredstava osiguranih planom, nije potrebno raditi izmjene u planu. Međutim, ukoliko dođe do obveze za čije podmirenje sredstva nisu predviđena u planu ili se prihodima koji se ostvaruju ne mogu podmiriti nastale obveze, plan se obavezno mora izmijeniti jer je se u tom slučaju odstupanje od planiranih vrijednosti smatra značajnim. Svaka neprofitna organizacija svojim statutom ili drugim općim aktom određuje što se smatra značajnim odstupanjem. Postupak provođenja izmjena i dopuna istovjetan je onom za donošenje financijskog plana. (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija – NN 74/14, čl.5)

Svrha financijskog plana neprofitne organizacije jest doprinos ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije koji su vidljivi u programima, aktivnostima i projektima koji se provode. Godišnji program rada neprofitne organizacije smatra se osnovom za izradu financijskog plana. Obveza izrade godišnjeg programa rada i financijskog plana za njegovu provedbu za neprofitne organizacije koje su obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva utvrđena je Zakonom, dok je Pravilnikom propisana isključivo metodologija izrade i sadržaj financijskog plana, a sadržaj godišnjeg programa rada nije detaljnije utvrđen.

Godišnji program rada trebao bi sadržavati uvod u kojem se potrebno osvrnuti na osnovne zadaće neprofitne organizacije, a koji predstavlja poveznicu s programom rada za prethodnu godinu. Nadalje, treba sadržavati osnovne ciljeve neprofitne organizacije, aktivnosti i razvojne projekte koji se provode radi ostvarenja postavljenih ciljeva te ljudske i financijske resurse potrebne za ostvarivanje planiranih ciljeva. Važno je da obrazloženje programa, aktivnosti i projekata sadrži poveznicu s godišnjim programom rada te sredstvima koja su potrebna za njihovu provedbu. U slučaju da neprofitna organizacija ima više organizacijskih dijelova, obrazloženje treba prikazivati koji će se programi provoditi u kojim organizacijskim dijelovima, količinu sredstava koja se namjeravaju uložiti u svaki pojedini program, isto kao i izvore financiranja. Izazov za neprofitne organizacije kod sastavljanja godišnjeg programa rada predstavlja odabir pravog načina za prikazivanje ključnih aktivnosti i projekata te

procjene potrebnih sredstava za njihovu provedbu i potencijalnih izvora financiranja. Adekvatan način prikazivanja ključnih aktivnosti i projekata te procjena sredstava potrebnih za rad organizacije predstavlja preduvjet za kvalitetno sastavljanje financijskog plana neprofitne organizacije. (Jakir-Bajo, Nesterović, 2018, str. 63)

Prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski plan neprofitne organizacije se sastoji od:

- plana prihoda i rashoda,
- plana zaduživanja i otplata, te
- obrazloženja financijskog plana.

4.2.1. Plan prihoda i rashoda

Plan prihoda i rashoda prikazuje izvore putem kojih neprofitna organizacija planira prikupiti sredstva, kao i na što se ta sredstva tijekom godine planiraju utrošiti. Plan prihoda i rashoda potrebno je izraditi i donijeti najmanje na razini skupine računa iz Računskog plana za neprofitne organizacije koji je objavljen kao sastavni dio Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, a dostupan je za preuzimanje na službenim stranicama Ministarstva financija.

U propisanom računskom planu neprofitnih organizacija nalazi se 7 razreda za razliku od poduzeća koja koriste 10 razreda. Više o računskom planu neprofitnih organizacija istaknuto je u poglavlju 4.3. Ono što je važno za plan prihoda i rashoda su konta razreda 3 i 4 iz propisanog kontnog plana. Razredi 3 i 4 predstavljaju skupine računa koji se koriste pri izradi plana prihoda i rashoda. Plan na detaljnijoj razini može sadržavati i obrazloženja prihoda i rashoda, a s ciljem osiguravanja jasnijeg razumijevanja tijelu koje će sam plan donositi. U nastavku je prikazana minimalna razina na kojoj je potrebno iskazati prihode i rashode.

Prihodi iskazani na razini skupine iz Računskog plana:

- 31 – Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga,
- 32 – Prihodi od članarina i članskih doprinosa,
- 33 – Prihodi po posebnim propisima,
- 34 – Prihodi od imovine,
- 35 – Prihodi od donacija,

- 36 – Ostali prihodi, te
- 37 – Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija.

Rashodi iskazani na razini skupine iz Računskog plana:

- 41 – Rashodi za radnike,
- 42 – Materijalni rashodi,
- 43 – Rashodi amortizacije,
- 44 – Financijski rashodi,
- 45 – Donacije,
- 46 – Ostali rashodi, te
- 47 – Rashodi u vezi s financiranjem povezanih neprofitnih organizacija.

Ukoliko neprofitna organizacija procjenjuje da će poslovnu godinu završiti s manjkom prihoda nad rashodima, u modelu financijskog plana, kao zadnju stavku plana rashoda, uključuje i kategoriju prenesenog manjka. Iskaz procjene prenesenog manjka iz prethodne godine u financijskom planu je obvezan, ali je na samoj neprofitnoj organizaciji da odluči hoće li taj manjak pokriti u tekućoj godini u cijelosti, djelomično ili ga neće pokriti. S druge strane, neprofitna organizacija može procijeniti da će poslovnu godinu zaključiti s viškom prihoda nad rashodima, što je također potrebno prikazati u financijskom planu. Odluka o vremenu i načinu korištenja tog viška je na samoj organizaciji.

4.2.2. Plan zaduživanja i otplata

Prilikom izrade financijskog plana, u planu zaduživanja i otplata navodi se visina sredstava koje neprofitna organizacija planira steći dugoročnim zaduživanjem, odnosno na temelju primljenih kredita i zajmova, primitaka od prodaje vrijednosnih papira, dionica i udjela u glavnici ili primitaka od povrata glavnice danih zajmova. Također, u ovom dijelu plana neprofitna organizacija navodi izdatke od danih dugoročnih zajmova, ulaganja u vrijednosne papire, dionica i udjela u glavnici te otplata glavnice primljenih dugoročnih kredita i zajmova.

U planu zaduživanja i otplata potrebno je navesti i najvišu svotu do koje se neprofitna organizacija smije jednokratno kratkoročno zadužiti, isto kao i najvišu svotu do koje neprofitna organizacija može jednokratno dati kratkoročne zajmove. Navedeno omogućava najvišem tijelu neprofitne organizacije upravljanje sredstvima neprofitne organizacije u pogledu ograničavanja zaduživanja jer u planu prihoda i rashoda nisu vidljivi priljevi

sredstava koji su posljedica zaduživanja organizacije, niti rashodi uzrokovani otplatama ranije primljenih kredita i zajmova.

4.2.3. Obrazloženje financijskog plana

S obzirom na to da su za razumijevanje financijskog plana potrebna određena stručna znanja, obrazloženje financijskog plana je Zakonom propisan dio plana koji ima za svrhu na razumljiv način približiti brojke iskazane klasifikacijama svim članovima neprofitne organizacije.

Obrazloženje koje slijedi sadržaj propisan Pravilnikom mora imati sljedeći sadržaj (Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradu u izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija – NN 119/15, čl. 17):

- Obrazloženja skupina prihoda i rashoda, te
- Obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u onoj godini za koju se donosi financijski plan.

U ovom dijelu financijskog plana neprofitna organizacija obvezna je navesti okolnosti i parametre koji su uzeti kao temelj za izračun potrebnih sredstava za svaku skupinu prihoda i rashoda. Obrazloženju rashoda sa značajnim udjelom u ukupnom prijedlogu financijskog plana potrebno je posvetiti posebnu pažnju. Na primjer, prilikom objašnjavanja skupine „Rashodi za radnike“ potrebno je navesti parametre uzete u obzir kod izračunavanja sredstava potrebnih za rashode radnika u neprofitnoj organizaciji. Uobičajenim parametrima za navedenu skupinu smatraju se broj radnika, njihova stručna sprema, elementi koji su temelj za izračun plaće radnika za svaku kategoriju / stručnu sprema i slično.

Dobro planiranje i racionalno poslovanje smatraju se ključnim aktivnostima čijom primjenom neprofitna organizacija dugoročno postiže financijsku stabilnost svog poslovanja. Strateško promišljanje o razvojnim perspektivama neprofitne organizacije rezultira kvalitetno izrađenim financijskim planom. „Strateškim planiranjem moguće je kratkoročno ili dugoročno odrediti prioritetne ciljeve i razvojne smjernice te ključna područja organizacijskog razvoja, a sve u svrhu zadovoljenja potreba ciljnih segmenata društva kojima je pojedina neprofitna organizacija usmjerena.“ (Nesterović, 2019, str. 60)

4.3. Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija

Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija propisano je Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija koji propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja, kao i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se financijski izvještaji sastavljaju te obveze i rokove njihovog podnošenja.

Financijski izvještaji neprofitnih organizacija su izvještaji koji iskazuju stanje imovine, obveza, vlastitih izvora, kao i vrijednosti prihoda i rashoda neprofitne organizacije unutar jedne poslovne godine. Zadaća financijskih izvještaja je da korisniku financijskih izvještaja omogući objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

U članku 3, Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 31/15, 32/15), kao odgovorna osoba za sastavljanje financijskih izvještaja definirana je osoba koja rukovodi službom računovodstva, odnosno osoba koja je zadužena za računovodstvene poslove neprofitne organizacije ili druga stručna pravna ili fizička osoba kojoj je povjereno vođenje računovodstva, dok zakonski zastupnik potpisuje financijske izvještaje, izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava, izjavu o neaktivnosti i odgovoran je za njihovu vjerodostojnost i predaju.

Financijski izvještaji sastavljaju se na hrvatskom jeziku, a podaci koji se odnose na novčane iznose upisuju se u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj. (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine, br. 31/15, 32/15, članak 4.)

Sve neprofitne organizacije imaju za obvezu sastavljanje i predaju financijskih izvještaja, neovisno o tome jesu li obveznici sustava jednostavnog ili dvojnog knjigovodstva. Jedina razlika kod predaje i sastavljanja financijskih izvještaja za ova dva sustava je u vrsti i opsegu financijskih izvještaja.

Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne Novine, 121/14), obveznici primjene Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija vezano za financijsko izvještavanje su domaće i strane udruge i njihovi savezi, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikati, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima

temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, a za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera. Iznimke na koje se odredbe Pravilnika ne odnose predstavljaju političke stranke, dok vjerske zajednice odredbe Pravilnika o izvještavanju primjenjuju samo u dijelu obveze dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava.

Neprofitna organizacija sastavlja i podnosi financijske izvještaje na razini pravne osobe s uključenim podacima o poslovanju njezinih organizacijskih dijelova. Ona neprofitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, dužna je u roku propisanom za predaju godišnjih financijskih izvještaja Ministarstvu financija dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu. Sastavljanje financijskih izvještaja za razdoblja u tijeku godine i godišnjeg financijskog izvještaja obveza je svake neprofitne organizacije koja vodi dvojno knjigovodstvo. Financijski izvještaji predaju se FINA-i, dok se izvještaji za razdoblja u tijeku godine čuvaju do financijskog izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine, godišnji se financijski izvještaji čuvaju trajno.

Neprofitne organizacije sastavljaju bilancu, izvještaj o prihodima i rashodima te skraćeni izvještaj o prihodima i rashodima u razdobljima tijekom godine. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne Novine, 121/14, članak 31), financijski izvještaji podliježu reviziji ukoliko je neprofitna organizacija u prethodnoj godini imala ukupan prihod iznad 10 milijuna kuna, a ako je neprofitna organizacija imala ukupni prihod između 3 i 10 milijuna kuna, onda podliježe revizijskom uvidu. Organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo obvezne su sastavljati samo godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima.

5. ANALIZA RAČUNOVODSTVA FINANCIRANJA ODABRANIH NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

5.1. Osnovne informacije o odabranim neprofitnim organizacijama

U ovom dijelu rada navedeni su osnovni podaci o odabranim neprofitnim organizacijama čije je vođenje računovodstva i financiranja analizirano u nastavku rada.

5.1.1. SOS – Dječje selo Hrvatska, Zagreb

Po pravno ustrojbenom obliku, neprofitna organizacija SOS – Dječje selo Hrvatska kategorizirana je kao udruga. Svoj rad započinje 25. veljače 1992. godine kao ravnopravan član SOS Kinderdorf Internationala, najveće svjetske nevladine organizacije za zbrinjavanje djece i mladeži, sa sjedištem u Innsbrucku u Austriji. Organizacija djeluje kao neovisna nevladina organizacija za društveni razvoj. „SOS Dječja sela brinu se za djecu bez roditelja i roditeljske skrbi, neovisno o njihovoj rasnoj, nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti, pružaju im ljubav i sigurnost u obiteljskom okruženju, trajan dom i obrazovanje za sretno i mirno djetinjstvo“. (SOS Dječje selo Hrvatska, 2020)

Prvo SOS Dječje selo utemeljio je i izgradio Hermann Gmeiner u austrijskom gradiću Imstu 1949. godine. Uz poštivanje različitih vjeroispovijesti i kultura, ali i lakoće prilagođavanja tradicijama, SOS ideja prihvaćena je u 134 različite zemlje svijeta što je rezultiralo širenjem djelovanja organizacije u zemlje i zajednice u kojima njihov rad može pridonijeti općem razvoju. Danas postoji 571 SOS Dječjih sela i 2310 popratnih SOS projekata koji se odnose na SOS dječje vrtiće, SOS projekte za mlade, SOS društvene centre, SOS škole, SOS obrazovne centre, SOS bolnice, te SOS projekte za hitne intervencije.

Slika 5. Temeljna načela SOS - Dječjeg sela Hrvatska

Konceptom SOS dječjeg sela naša je organizacija utrla put obiteljskom pristupu dugoročne skrbi napuštene djece i djece bez roditelja i odgovarajuće roditeljske skrbi.

Naš koncept temelji se na
četiri načela

Mama:
Svako dijete ima brižnog roditelja

SOS mama gradi blizak odnos sa svakim djetetom koje joj je povjereno na brigu, pružajući mu potrebnu sigurnost, ljubav i stabilnost. Kao stručna osoba za skrb o djeci, upravlja razvojem svoje djece i istodobno samostalno vodi svoje kućanstvo. Prepoznaje i poštuje obiteljsko podrijetlo, kulturne korijene i vjeroispovijest svakoga djeteta.

Kuća:
Svaka obitelj stvara svoj dom

Kuća je dom obitelji i ima svoje jedinstveno ozračje, ritam i rutinu. Djeca pod istim krovom uživaju u istinskom osjećaju sigurnosti i pripadnosti. Rastu i uče zajedno, dijeleći odgovornosti, radosti i tuge svakodnevnog života.

Selo:
SOS obitelj dio je zajednice

SOS obitelji žive zajedno, tvoreći sigurno seosko okruženje u kojemu djeca mogu uživati u sretnom djetinjstvu. Obitelji razmjenjuju iskustva i međusobno se pomažu. Također žive kao integrirani i aktivni članovi lokalne zajednice. Svako dijete kroz svoju obitelj, selo i zajednicu uči kako aktivno sudjelovati u društvu.

Braća i sestre:
Obiteljske veze razvijaju se na prirodan način

Djevojčice i dječaci različite dobi žive zajedno kao braća i sestre, a biološka braća i sestre uvijek se smještaju u istu SOS obitelj. Djeca zajedno sa svojom SOS mamom izgrađuju emocionalne veze koje traju cijeli život.

Izvor: Službene stranice SOS Dječje selo Hrvatska, dostupno na www.sos-dsh.hr [Pristupljeno dana 21.03.2020.]

Djelovanje organizacije se temelji na 4 osnovna načela. Obuhvat svakog načela opisan je na Slici 5. Za zaposlenike organizacije razumijevanje načela na kojima se temelji sama organizacija predstavlja ključan preduvjet za razumijevanje i uspješno izvršavanje vizije i misije koje je organizacija postavila. Vizija i misija organizacije vidljive su u tablici 2. Razumijevanjem temeljnih načela, vizije i misije organizacije postiže se uspješno pružanje usluga što rezultira ispunjavanjem ciljeva od javnog interesa zbog kojeg je organizacija osnovana.

Tablica 2: Vizija i misija neprofitne organizacije SOS - Dječje selo Hrvatska

Vizija	„Svako dijete pripada obitelji i odrasta u ljubavi, poštovanju i sigurnosti.“
Misija	„Stvaramo obitelji za nezbrinutu djecu, pomažemo im oblikovati vlastitu budućnost te sudjelujemo u razvoju njihovih zajednica.“

Izvor: Službene stranice SOS Dječje selo Hrvatska, dostupno na www.sos-dsh.hr [Pristupljeno dana 21.03.2020.]

Slika 6. Osnovni podaci neprofitne organizacije SOS - DJEČJE SELO HRVATSKA vidljivi u Registru neprofitnih organizacija

SOS - DJEČJE SELO HRVATSKA

OSNOVNI PODACI			
01. Redni broj organizacije	0083305	02. Datum upisa u registar	10.8.2009.
03. Datum brisanja iz registra		04. Datum zadnje promjene	
Napomena			

PODACI O NEPROFITNOJ ORGANIZACIJI			
05. Naziv neprofitne organizacije	SOS - DJEČJE SELO HRVATSKA		
06. Skraćeni naziv neprofitne organizacije	SOS - DJEČJE SELO HRVATSKA		
07. Osobni identifikacijski broj	40473432889	08. Matični broj	03824713
09. Pravno ustrojbeni oblik	UDRUGA	10. Broj organizacijskih dijelova	
11. Naziv matičnog registra	REGISTAR UDRUGA	12. Broj iz matičnog registra	342
13. Adresa sjedišta	ZAVRTNICA 5 III	14. Poštanski broj	10000
15. Mjesto	ZAGREB	16. Šifra djelatnosti	9499
17. Račun (IBAN)		18. Statistička oznaka grada općine	133
19. Osoba za kontakt	MAJKEN MIRJANA	20. Statistička oznaka županije	21
21. Telefon	01 4610 066	22. Faks	01 4618 208
23. e-mail	sosdjse-hr@zg.htnet.hr	24. Web stranica	www.sos-dsh.hr

PODACI O OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA ZASTUPANJE			
25. Ime i prezime	MARIZA KATAVIĆ	26. Ime i prezime	

PODACI ZA BAZU FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA			
27. Obveza vođenja dvojnog knjigovodstva	☒	28. Obveza vođenja jednostavnog knjigovodstva	☐
29. Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a odluči se za dvojno knjigovodstvo		☐	

Izvor: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/> [Pristupljeno dana 21.03.2020.]

5.1.2. Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, Split

Udruga Sunce osnovana je 1998. godine kao nevladina, nestranačka i neprofitna organizacija koja uz članove i volontere ima i profesionalni pogon kojeg čine stručnjaci iz područja zaštite okoliša i prirode. Udruga se zauzima za povećanje standarda i unapređenje sustava zaštite okoliša i prirode, poticanjem uključivanja i sudjelovanja javnosti te zagovaranjem stvaranja odgovornog društva svjesnog povezanosti ljudi i prirode, a svoje djelovanje temelji na aktualnim znanstvenim pokazateljima i primjerima dobre prakse, stručnosti i dugogodišnjem iskustvu u području zaštite prirode i okoliša. Udruga je zbog svog uspješnog djelovanja prepoznata kao partner građanima, državnim institucijama i znanstvenim krugovima u zaštiti prirode i okoliša te promociji održivog razvoja na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini te se smatra jednom od vodećih organizacija za zaštitu prirode i okoliša u Hrvatskoj.

Tablica 3: Vizija i misija neprofitne organizacije SOS - Dječje selo Hrvatska

Vizija	„Očuvana priroda i okoliš temeljne su vrijednosti društva u kojem se gospodarenju pristupa kroz primjenu odrednica održivog razvitka.“
Misija	„Misija Sunca je aktivno doprinijeti zaštiti okoliša i očuvanju prirode.“

Izvor: Službene stranice Udruge Sunce Split, dostupno na www.sunce-st.org [Pristupljeno dana 21.03.2020.]

Udruga svoj rad temelji na sljedećim vrijednostima i principima djelovanja :

- Dosljednost – ostvaruje se predanošću viziji, misiji i ciljevima organizacije, a primjenom principa održivog razvoja u svakodnevnom životu;
- Odgovornost – temelji se na znanju i činjenicama te stručnom interdisciplinarnom pristupu, istovremeno potičući samoinicijativnost i kreativnost pojedinaca;
- Suradnja – postiže se poticanjem povjerenja i dijaloga među dionicima, a rad same organizacije temelji se na timskom radu, poštivanju različitosti stavova i ideja te nenasilnom djelovanju;
- Uspješnost – za organizaciju predstavlja poticanje promjena i ostvarivanje ciljeva, a članovima tima predstavlja postizanje zadovoljstva u radu, te njega kvalitetnih međuljudskih odnosa.

Aktivnosti koje Udruga Sunce provodi naslanjaju se u najvećoj mjeri na projekte, ali uključuju i akcije vezane uz aktualna događanja iz područja zaštite okoliša i prirode, koje nisu ovisne o projektima. Aktivnosti Udruge obuhvaćaju zagovaranje, edukaciju i informiranje, razvoj, istraživanje, organizaciju javnih događanja, organizaciju treninga i radionica, izradu stručnih studija, strategija i planova te niz drugih aktivnosti koji doprinose očuvanju okoliša i održivom korištenju prirodnih resursa naše zemlje. U skladu s kapacitetima Udruga reagira i na aktualna događanja iz područja zaštite prirode i okoliša te provodi aktivnosti koje nisu financirane projektima, stoga se mnoge aktivnosti Udruge provode i isključivo volonterski. Financiranje Udruge se pretjerano ne razlikuje od financiranja gospodarskih subjekata. Uspjeh i prepoznatljivost rada Udruge ima značajnu ulogu u dostupnosti sredstava financiranja. Veća razina kvalitete, konkurentnost programa i društveni doprinos koji se ostvaruje kroz aktivnosti Udruge, omogućava Udruzi veću dostupnost sredstava te uspješnije financiranje rada Udruge.

Slika 7. Osnovni podaci neprofitne organizacije Udruga Sunce Split vidljivi u Registru neprofitnih organizacija

UDRUGA ZA PRIRODU, OKOLIŠ I ODRŽIVI RAZVOJ SUNCE

OSNOVNI PODACI			
01. Redni broj organizacije	0016314	02. Datum upisa u registar	10.8.2009.
03. Datum brisanja iz registra		04. Datum zadnje promjene	3.2.2012.
Napomena			

PODACI O NEPROFITNOJ ORGANIZACIJI			
05. Naziv neprofitne organizacije	UDRUGA ZA PRIRODU, OKOLIŠ I ODRŽIVI RAZVOJ SUNCE		
06. Skraćeni naziv neprofitne organizacije	UDRUGA SUNCE SPLIT		
07. Osobni identifikacijski broj	17644269011	08. Matični broj	01399403
09. Pravno ustrojbeni oblik	UDRUGA	10. Broj organizacijskih dijelova	001
11. Naziv matičnog registra	REGISTAR UDRUGA	12. Broj iz matičnog registra	17000330
13. Adresa sjedišta	OBALA HRVATSKOG NARODNOG PREPORODA 7 / III	14. Poštanski broj	21000
15. Mjesto	SPLIT	16. Šifra djelatnosti	9499
17. Račun (IBAN)		18. Statistička oznaka grada općine	409
19. Osoba za kontakt	LJILJANA PREBANDA	20. Statistička oznaka županije	17
21. Telefon	021360 779	22. Faks	021 317 254
23. e-mail	INFO@SUNCE-ST.ORG	24. Web stranica	WWW.SUNCE-ST.ORG

PODACI O OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA ZASTUPANJE			
25. Ime i prezime	GABRIJELA MEDUNIĆ-ORLIĆ	26. Ime i prezime	ZRINKA JAKL

PODACI ZA BAZU FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA			
27. Obveza vođenja dvojnog knjigovodstva	☒	28. Obveza vođenja jednostavnog knjigovodstva	☐
29. Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a odluči se za dvojno knjigovodstvo ☐			

Izvor: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/> [Pristupljeno dana 21.03.2020.]

5.2. Financijsko planiranje i izvršavanje financijskog plana odabranih neprofitnih organizacija

5.2.1. Financijsko planiranje odabranih neprofitnih organizacija

Odabrane organizacije u obvezi su jednom godišnje sastavljati financijski plan. Kao što je već spomenuto, metodologija izrade financijskog plana, izmjena i dopuna te načina i uvjeta izvršavanja financijskog plana utvrđena je Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, a koji se temelji na Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Sukladno obvezama koje proizlaze iz Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija krajem svake godine izrađuje se financijski plan za narednu godinu, koji se

potom revidira i usvaja na Skupštini. Izrađeni planovi sastoje se od tri dijela koja su objašnjena u poglavlju 4, a to su plan prihoda i rashoda, plan zaduživanja i otplata, te obrazloženje financijskog plana.

Preduvjet za kvalitetno sastavljanje financijskog plana neprofitne organizacije ogleda se u adekvatnom načinu prikazivanja ključnih aktivnosti i projekata te procjene sredstava potrebnih za rad organizacije. Svrha financijskog plana neprofitne organizacije jest doprinosenje ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije koji su vidljivi u programima, aktivnostima i projektima koji se provode. Godišnji program rada neprofitne organizacije smatra se osnovom za izradu financijskog plana, a sastoji se od uvoda, koji predstavlja poveznicu s programom rada za prethodnu godinu u kojem se organizacija osvrće na osnovne zadaće, osnovnih ciljeva neprofitne organizacije, aktivnosti i razvojnih projekata.

Iako sami financijski planovi nisu dostupni na Internet stranicama Udruge, kroz godišnji izvještaj o radu vidljiv je način na koji Udruga planira svoje aktivnosti, ali i sredstva za njihovo izvršavanje. Neprofitna organizacija SOS Dječje selo Hrvatska se na izrađene planove osvrće upravo u Izvještaju o radu koji objavljuje na svojim službenim stranicama. U Izvještaju o radu Udruga donosi detaljan uvid u različite aktivnosti koje Udruga provodi. U godišnjem izvješću za 2018. godinu navode kako na tragu svih odličnih rezultata, vjeruju da će ispuniti svoju Strategiju „Održivog puta“, te da će u 2019. godini biti samofinancirajući. Navedeno planiraju postići javljanjem na javne natječaje.

Zbog specifičnosti financiranja Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, čiji rad i djelovanje ovisi o projektima, financijski plan za 2018. godinu uključivao je plan za sredstva koja su odobrena za 2018. godinu kao i plan koji je uključivao i sredstva planirana kroz projekte odaslane na razne natječaje. Udruga Sunce prijavljuje se na gotovo sve Hrvatskoj i Udruzi Sunce dostupne natječaje Europske unije, a čiji se ciljevi poklapaju sa ciljevima Udruge Sunce. Na ovaj način Udruga planira i osigurava financiranje rada i djelovanja. Da je Udruga pomno planirala, vidi se iz Izvještaja o radu za prethodnu godinu kojeg Udruga redovito objavljuje na svojim službenim stranicama. Takav Izvještaj o radu služi kao podloga za sastavljanje Financijskog plana za nadolazeću godinu.

5.2.2. Računovodstvo odabranih neprofitnih organizacija

U poglavlju 3.2. ovog rada definirani su i objašnjeni modeli vođenja računovodstva neprofitnih organizacija općenito. Tako organizacije mogu voditi svoje poslovne knjige u

sustavu jednostavnog ili dvojnog knjigovodstva, ovisno o uvjetima u kojima posluju i zakonskom okviru.

Zakonom je uređeno da jednostavno računovodstvo mogu voditi neprofitne organizacije čija je vrijednost imovine u prethodne tri godine na godišnjoj razini manja je od 230.000,00 kn i čiji je godišnji prihod u prethodne tri godine na godišnjoj razini manji od 230.000,00 kn, a osnovane su prije 1.1.2009. Neprofitne organizacije koje su osnovane nakon 1.1.2009. godine i koje su bile obvezne voditi dvojno knjigovodstvo ukoliko zadovoljavaju uvjete o prihodima i imovini nakon protoka od 3 godine mogu se odlučiti hoće li voditi računovodstvo prema načelima dvojnog ili prema načelima jednostavnog knjigovodstva.

Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni računovodstvenog novčanog načela donosi zakonski zastupnik neprofitne organizacije, u roku koji je predviđen za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu godinu i ona traje dok organizacija ispunjava propisane uvjete.

Obje promatrane neprofitne organizacije čiji su financijski izvještaji bili predmetom analize ovog rada vode svoje poslovne knjige u sustavu dvojnog knjigovodstva. S obzirom na vrijednost i imovine i prihode koje obje organizacije ostvaruju kroz promatrana razdoblja, niti jedna od organizacija ne zadovoljava uvjete za prelazak na jednostavno knjigovodstvo niti tendencija kretanja prihoda i imovine daje naslutiti da će se to u dogledno vrijeme promijeniti iako su obje osnovane prije 1.1.2009. godine.

5.2.3. Financijsko izvještavanje odabranih neprofitnih organizacija

Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija propisano je Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Odabrane neprofitne organizacije u obvezi su sastavljanja bilance, izvještaja o prihodima i rashodima te skraćenog izvještaja o prihodima i rashodima u razdobljima tijekom godine, a sve u skladu sa Zakonom.

Sastavljanje financijskih izvještaja za razdoblja u tijeku godine i godišnjeg financijskog izvještaja obveza je svake neprofitne organizacije koja vodi dvojno knjigovodstvo, pa tako i odabranih udruga. Financijski izvještaji predaju se FINA-i, dok se izvještaji za razdoblja u tijeku godine čuvaju do financijskog izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine, godišnji se financijski izvještaji čuvaju trajno.

Već je ranije navedeno kako financijski izvještaji podliježu reviziji ukoliko je neprofitna organizacija u prethodnoj godini imala ukupan prihod iznad 10 milijuna kuna, a revizijskom uvidu podliježu ako je neprofitna organizacija imala ukupni prihod između 3 i 10 milijuna kuna. Udruga SOS Dječje selo Hrvatska podliježe reviziji, što je i vidljivo iz izvještaja koji su objavljeni na njihovim službenim stranicama, dok Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce podliježe revizijskom uvidu. Svi navedeni izvještaji dostupni su na službenim stranicama odabranih neprofitnih organizacija, a istima je moguće pristupiti i putem registra neprofitnih organizacija.

5.3. Horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja odabranih neprofitnih organizacija u razdoblju od 2017. do 2019. godine

Financijski izvještaji za razdoblje od 2016. do 2019. godine odabranih organizacija korišteni su kao podloga za horizontalnu, a od 2017. do 2019. za vertikalnu analizu te kasnije ocjenu održivosti poslovanja, koja će biti temeljena na ključnim pokazateljima prikladnim poslovanju odabranih neprofitnih organizacija.

5.3.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja odabranih neprofitnih organizacija u razdoblju od 2017. do 2019. godine

Horizontalna analiza je analiza postotne promjene pozicija u financijskim izvještajima kroz duže vremensko razdoblje. Pokazuje što se događalo s najvažnijim pozicijama financijskih izvještaja kod ove analizirane dvije neprofitne organizacije kroz tri godine. Rezultat dobiven horizontalnom analizom više razdoblja može pružiti sliku o pozitivnim kretanjima, ali ako ga se razmotri kroz duže razdoblje, mogao bi uputiti na zaključak da rezultat dobiven analizom upućuje na moguće probleme.

5.3.1.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge SOS Dječje selo Hrvatska u razdoblju od 2017. do 2019. godine

Promjene glavnih stavki računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska, u odnosu na prethodnu godinu u apsolutnom i relativnom iznosu vidljive su u tablici 3.

Tablica 3. Skraćeni prikaz horizontalne analize računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska

	2017			2018		2019	
	2016	Apsolutna Δ	% Δ	Apsolutna Δ	% Δ	Apsolutna Δ	% Δ
PRIHODI	27,990,936.00	3,350,322.00	12%	816,355.00	3%	-636,823.00	-2%
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	195,151.00	96,142.00	49%	-21,184.00	-7%	-28,878.00	-11%
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	2,200.00	300.00	14%	-600.00	-24%	-292.00	-15%
Prihodi po posebnim propisima	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%
Prihodi od imovine	1,889.00	22,974.00	1216%	15,440.00	62%	17,407.00	43%
Prihodi od donacija	27,791,657.00	3,230,728.00	12%	351,354.00	1%	-180,423.00	-1%
Ostali prihodi	39.00	175.00	449%	471,348.00	220256%	-444,637.00	-94%
RASHODI	28,246,691.00	1,704,059.00	6%	-1,441,556.00	-5%	1,035,798.00	4%
Rashodi za radnike	5,303,476.00	960,407.00	18%	1,302,731.00	21%	197,090.00	3%
Materijalni rashodi	9,072,903.00	-478,231.00	-5%	-1,984,439.00	-23%	-1,331,743.00	-20%
Rashodi amortizacije	144,256.00	40,706.00	28%	18,621.00	10%	4,362.00	2%
Financijski rashodi	56,056.00	1,177.00	2%	93,778.00	164%	-86,158.00	-57%
Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	13,670,000.00	1,180,000.00	9%	-872,247.00	-6%	2,252,247.00	16%
VIŠAK PRIHODA	0.00	1,390,508.00	0%	2,257,911.00	162%	-1,672,621.00	-46%
MANJAK PRIHODA	255,755.00	-255,755.00	-100%	0.00	0%	0.00	0%
Višak prihoda – preneseni	8,561,580.00	-575,830.00	-7%	1,262,160.00	16%	3,596,322.00	39%
Manjak prihoda – preneseni	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%
Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	8,305,825.00	1,070,425.00	13%	3,520,079.00	38%	1,923,701.00	15%

Izvor: Izrada autorice

Horizontalna analiza neprofitne organizacije SOS Dječje selo Hrvatska u ukupnim stavkama prihoda i rashoda izvještaja o приходima i rashodima pokazuje kroz cijelo promatrano razdoblje neznčajne promjene (od -5 do 4 postotne promjene, uz iznimku u razdoblju između 2016. i 2017. godine kada je rast prihoda i rashoda bio malo značajniji i to rast prihoda od 12% i rast rashoda od 6%). Razlog tome je što je u cjelokupnom promatranom razdoblju Udruga jedino u prvoj, 2016. godini imala zabilježen manjak prihoda u iznosu 255.755,00 kuna. Od 2017. godine Udruga posluje bez većih oscilacija prihoda i rashoda te ostvaruje značajan višak prihoda već u 2018. godini koji je u odnosu na 2017. veći za 2.257.911,00 kuna, odnosno za 162%. Iz horizontalne analize je vidljivo da je 2018. bila godina najuspješnijeg poslovanja upravo zbog najvećeg iznosa viška prihoda nad rashodima. Navedeno je postignuto upravo smanjenjem ukupnih rashoda za 1.441.556,00 kuna, odnosno 5%. Tomu je najviše pridonijelo smanjenje materijalnih rashoda u relativnom iznosu od 23%.

Navedeno smanjenje rashoda u 2018. godini praćeno je porastom ukupnih prihoda od 3%. Najveći utjecaj na porast prihoda imali su prihodi od donacija i ostali prihodi.

Tablica 4. Detaljni prikaz prihoda od donacija u sklopu horizontalne analize računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska

c	2017			2018		2019	
	2016	Apsolutna Δ	% Δ	Apsolutna Δ	% Δ	Apsolutna Δ	% Δ
PRIHODI	27,990,936.00	3,350,322.00	12%	816,355.00	3%	-636,823.00	-2%
Prihodi od donacija	27,791,657.00	3,230,728.00	12%	351,354.00	1%	-180,423.00	-1%
Prihodi od donacija iz proračuna	0.00	0.00	0%	979,040.00	100%	-486,174.00	-50%
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	12,368,306.00	-515,756.00	-4%	-2,466,823.00	-21%	-1,237,165.00	-13%
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	127,142.00	598,234.00	471%	-725,376.00	-100%	0.00	0%
Prihodi od građana i kućanstava	380,427.00	-88,877.00	-23%	253,868.00	87%	-161,115.00	-30%
Ostali prihodi od donacija za EU projekte	0.00	0.00	0%	0.00	0%	38,779.00	0%
Ostali prihodi od donacija	14,915,782.00	3,237,127.00	22%	2,310,645.00	13%	1,704,031.00	8%

Izvor: Izrada autorice

U tablici 4. prikazana je detaljna razrada prihoda od donacija s obzirom na to da su donacije udjelom najznačajniji izvor prihoda Udruge. U 2018. godini donacije iz proračuna porasle su za 979.040,00 kn u odnosu na 2017. godinu. U 2018. Udruga je zabilježila i povećanje donacija od građana i kućanstava, za 87% više u odnosu na prethodnu godinu, kao i povećanje ostalih prihoda od donacija za 13%. Navedena povećanja su u apsolutnom iznosu bila veća od smanjenja donacija od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (relativno smanjenje od 21%) te od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (relativno smanjenje od 100%), što je rezultiralo porastom prihoda od donacija za 351.354,00 kuna, odnosno 1%.

U 2019. godini u tablici 3. vidljiv je neznatni pad u ukupnim приходima od 2% u odnosu na vrlo dobru prethodnu godinu i povećanje rashoda od 4%. Strukturno po vrstama prihoda došlo je do smanjenja u gotovo svakoj vrsti prihoda koju Udruga ostvaruje. Zanimljivo je i povećanje rashoda od financiranja povezanih neprofitnih organizacija koje je u 2019. u odnosu na prethodnu godinu zabilježilo povećanje od 16%. Rashodi za radnike kroz sve godine rastu što upućuje na rast broja zaposlenih u udruzi kroz svo promatrano razdoblje.

Horizontalna analiza bilance, prikazana u tablici 5, ukazuje na konstanto povećanje ukupne imovine Udruge s početnih 16.573.633,00 kn u 2016. na 24.162.543,00 kn u 2019. što je postotno povećanje u odnosu na baznu godinu od 45%. Do povećanja ukupne imovine došlo je zbog povećanja financijske imovine Udruge, odnosno stanja novca u banci i blagajni. Udruga nije investirala novac u druge oblike imovine. U izvorima financiranja imovine vidljiv je značajan porast obveza za rashode u 2019. godini za 1.288.532,00 kn (relativan porast od

509%). S obzirom na to da je Udruga u sustavu dvojnog knjigovodstva i bilježi poslovne događaje po načelu nastanka događaja, to može ukazivati na značajan rast financiranja imovine obvezama, odnosno na nepodmirivanje prispjelih obveza. Vlastiti izvori financiranja koji se odnose na višak prihoda koji je Udruga ostvarivala kroz promatrano razdoblje u korelaciji su s ranije uočenim promjenama financijskog rezultata kod horizontalne analize računa prihoda i rashoda. Struktura obveza i vlastitih izvora pokazat će iz kojih se izvora Udruga najviše financira, no to je predmet vertikalne analize.

Tablica 5. Skraćeni prikaz horizontalne analiza bilance Udruge SOS Dječje selo Hrvatska

	2017			2018			2019		
	2016	Apsolutna Δ	% Δ	Apsolutna Δ	% Δ	Apsolutna Δ	% Δ		
IMOVINA	16,573,633.00	1,356,846.00	8%	2,975,139.00	17%	3,256,925.00	16%		
Nefinancijska imovina	4,179,139.00	29,295.00	1%	-177,951.00	-4%	-199,745.00	-5%		
Neproizvedena dugotrajna imovina	84,853.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		
Proizvedena dugotrajna imovina	4,094,286.00	29,295.00	1%	-177,951.00	-4%	-199,745.00	-5%		
Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		
Sitni inventar	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		
Nefinancijska imovina u pripremi	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		
Proizvedena kratkotrajna imovina	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		
Financijska imovina	12,394,494.00	1,327,551.00	11%	3,153,090.00	23%	3,456,670.00	20%		
Novac u banci i blagajni	10,995,629.00	1,460,108.00	13%	4,267,793.00	34%	3,444,685.00	21%		
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	176,051.00	-133,311.00	-76%	13,511.00	32%	20,043.00	36%		
Potraživanja za prihode	0.00	0.00	0%	70,396.00	0%	-19,331.00	-27%		
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0.00	0.00	0%	24,958.00	0%	11,273.00	45%		
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	16,573,633.00	1,356,840.00	8%	2,975,145.00	17%	3,256,925.00	16%		
Obveze	806,083.00	188,539.00	23%	-541,683.00	-54%	1,398,407.00	309%		
Obveze za rashode	390,785.00	24,416.00	6%	-162,220.00	-39%	1,288,532.00	509%		
Obveze za vrijednosne papire	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		
Obveze za kredite i zajmove	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		
Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	415,298.00	164,123.00	40%	-379,463.00	-65%	109,875.00	55%		
Vlastiti izvori	15,767,550.00	1,168,307.00	7%	3,516,822.00	21%	1,858,518.00	9%		
Vlastiti izvori	7,461,725.00	97,874.00	1%	-3,249.00	0%	-65,183.00	-1%		
Revalorizacijska rezerva	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		
Višak prihoda	8,305,825.00	1,070,433.00	13%	3,520,071.00	38%	1,923,701.00	15%		
Manjak prihoda	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%		

Izvor: Izrada autorice

5.3.1.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce u razdoblju od 2017. do 2019. godine

Promjene glavnih stavki računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, u odnosu na prethodnu godinu u apsolutnom i relativnom iznosu vidljive su u tablici 6.

Tablica 6. Skraćeni prikaz horizontalne analize računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

	2017			2018		2019	
	2016	Apsolutna Δ	%Δ	Apsolutna Δ	%Δ	Apsolutna Δ	%Δ
PRIHODI	3,743,090.00	-1,494,413.00	-40%	360,775.00	16%	1,075,749.00	41%
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	581,138.00	-428,858.00	-74%	20,067.00	13%	499,884.00	290%
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	4,360.00	-2,530.00	-58%	1,920.00	105%	-390.00	-10%
Prihodi po posebnim propisima	0.00	27,564.00	0%	-27,564.00	-100%	0.00	0%
Prihodi od imovine	3,871.00	3,364.00	87%	-330.00	-5%	-1,318.00	-19%
Prihodi od donacija	3,132,566.00	-1,095,134.00	-35%	294,619.00	14%	638,996.00	27%
Ostali prihodi	21,155.00	1,181.00	6%	72,063.00	323%	-61,423.00	-65%
Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%
RASHODI	3,720,807.00	-1,226,586.00	-33%	292,732.00	12%	853,642.00	31%
Rashodi za radnike	1,265,524.00	-263,037.00	-21%	427,875.00	43%	519,708.00	36%
Materijalni rashodi	2,057,635.00	-934,368.00	-45%	52,122.00	5%	329,202.00	28%
Rashodi amortizacije	31,860.00	5,517.00	17%	3,990.00	11%	37,940.00	92%
Financijski rashodi	21,471.00	-9,957.00	-46%	254.00	2%	6,724.00	57%
Donacije	340,164.00	-24,069.00	-7%	-201,626.00	-64%	-29,039.00	-25%
Ostali rashodi	4,153.00	-672.00	-16%	10,117.00	291%	-10,893.00	-80%
Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%
UKUPNI RASHODI	3,720,807.00	-1,226,586.00	-33%	292,732.00	12%	853,642.00	31%
VIŠAK PRIHODA	22,283.00	-22,283.00	-100%	0.00	0%	44,606.00	0%
MANJAK PRIHODA	0.00	245,544.00	0%	-68,043.00	-28%	-177,501.00	-100%
Višak prihoda – preneseni	756,862.00	114,912.00	15%	-245,570.00	-28%	-174,152.00	-28%
Obveze poreza na dobit po obračunu	6,782.00	-6,756.00	-100%	-26.00	-100%	8,352.00	0%
Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	772,363.00	-146,159.00	-19%	-177,501.00	-28%	39,603.00	9%

Izvor: Izrada autorice

Horizontalna analiza računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce pokazuje smanjenje prihoda od 40% između 2016. i 2017. godine, a zatim rast, odnosno vraćanje u 2019. godini gotovo na istu razinu prihoda iz 2016 (postotna promjena između 2019. i bazne 2016. godine je samo blago smanjenje od 1,55%). Gledajući apsolutne promjene između prve dvije promatrane godine možemo zaključiti da je do najznačajnijeg smanjenja došlo zbog smanjenja prihoda od donacija čija je detaljna raščlamba prikazana u tablici 7. u nastavku.

Tablica 7. Detaljni prikaz prihoda od donacija u sklopu horizontalne analize računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

	2017		2018		2019		
	2016	Apsolutna Δ	%Δ	Apsolutna Δ	%Δ	Apsolutna Δ	%Δ
PRIHODI	3,743,090.00	-1,494,413.00	-40%	360,775.00	16%	1,075,749.00	41%
Prihodi od donacija	3,132,566.00	-1,095,134.00	-35%	294,619.00	14%	638,996.00	27%
Prihodi od donacija iz proračuna	116,459.00	657,098.00	564%	553,151.00	72%	-95,105.00	-7%
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	2,570,687.00	-1,672,445.00	-65%	-408,499.00	-45%	241,982.00	49%
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	445,159.00	-82,136.00	-18%	151,825.00	42%	470,773.00	91%
Prihodi od građana i kućanstava	261.00	2,349.00	900%	-1,858.00	-71%	21,346.00	2839%
Ostali prihodi od donacija	0.00	0.00	0%	0.00	0%	0.00	0%

Izvor: Izrada autorice

Iz tablice 7 vidljivo je da je smanjenje prihoda od donacija u 2017. godini najvećim dijelom rezultat smanjenja prihoda od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija u iznosu od 1.672.445,00 kn. Osim smanjenja prihoda od donacija, uzrok smanjenju ukupnih prihoda u 2017. doprinosi i smanjenje prihoda od prodaje roba i pružanju usluga (vidljivo u tablici 6). Navedeni prihodi imaju najznačajnije postotno smanjenje i to od čak 74% u odnosu na prethodnu godinu. U periodu između 2017. i 2018. prihodi su blago porasli u postotku od 16%. Prihodi od donacija iz državnog proračuna su porasli za 72%, no u usporedbi s 2016. godinom, apsolutno povećanje između 2017. i 2018. ne možemo smatrati toliko značajnim pogotovo jer su prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija zabilježili ponovni pad od 45% u odnosu na prethodnu godinu. U 2019. prihodi Udruge vraćaju se gotovo na razinu prvo promatrane, bazne 2016. godine i to zahvaljujući iznimnom rastu prihoda od pružanja usluga, te donacija prvenstveno trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba, a zatim i od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija te građana i kućanstava.

Najznačajnija kretanja kod rashoda vidljiva su u najvažnijim stavkama rashoda što će biti dodatno analizirano vertikalnom analizom, a odnose se prvenstveno na rashode za radnike i materijalne rashode, koji se prvenstveno odnose na rashode za usluge gdje su najznačajnije intelektualne usluge. Apsolutno najveći pad rashoda vidljiv je u 2017. godini i to kod materijalnih rashoda u iznosu od 934.368,00 kuna, odnosno 45%, dok su rashodi za radnike pali za 21%. U 2018. godini vidljiv je blagi porast prihoda i rashoda u odnosu na prethodnu godinu. Porast prihoda u relativnom iznosu od 16% može se smatrati rezultatom porasta prihoda od donacija u relativnom iznosu 14%. U 2019. godini nastavlja se tendencija rasta prihoda i rashoda, što je pokazatelj povećanja poslovne aktivnosti.

Linearna kretanja prihoda i rashoda u navedenim razdobljima ostavila su traga na financijskom rezultatu iz kojeg je najvidljivija slika kretanja poslovne aktivnosti Udruge u

promatranom razdoblju od tri godine. U baznoj 2016. godini Udruga je imala višak prihoda u iznosu od 22.283,00 kn, dok je u 2017. i 2018. godini koje su obilježile pad i stagnaciju poslovne aktivnosti Udruge ostvareni manjkovi prihoda (rashodi su bili iznad prihoda) u iznosu od 245.544,00 kn u 2017., te u iznosu od 68.043,00 kn u 2018. Već tu je vidljiv pad manjka prihoda kako se Udruga kretala prema boljitku, pa je postotna promjena manjka prihoda iznosila 28% za 2018. godinu, da bi u 2019. Udruga konačno vratila poslovanje na razinu čak i povoljniju u odnosu na baznu godinu i to za 50%, ostvarivši 44.606,00 kn viška prihoda.

Tablica 8. Skraćeni prikaz horizontalne analize bilance Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

Naziv	2017			2018		2019	
	2016	Apsolutna Δ	%Δ	Apsolutna Δ	%Δ	Apsolutna Δ	%Δ
IMOVINA	1,307,614.00	-189,095.00	-14%	668,504.00	60%	-277,730.00	-16%
Nefinancijska imovina	124,188.00	-30830	-25%	40,546.00	43%	154,237.00	115%
Neproizvedena dugotrajna imovina	137.00	-137	-100%	0.00	0%	23,846.00	0%
Proizvedena dugotrajna imovina	124,051.00	-30693	-25%	40,546.00	43%	130,391.00	97%
Financijska imovina	1,183,426.00	-158265	-13%	627,958.00	61%	-431,967.00	-26%
Novac u banci i blagajni	1,111,616.00	-144915	-13%	413,055.00	43%	-285,792.00	-21%
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	35,424.00	-11596	-33%	-3,296.00	-14%	-367.00	-2%
Potraživanja za prihode	35,796.00	-1164	-3%	16,645.00	48%	20,810.00	41%
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	590.00	-590	-100%	201,554.00	0%	-166,618.00	-83%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	1,307,614.00	-189,095.00	-14%	668,504.00	60%	-277,730.00	-16%
Obveze	475,207.00	-42800	-9%	846,005.00	196%	-317,333.00	-25%
Obveze za rashode	139,976.00	-24488	-17%	71,911.00	62%	33,814.00	18%
Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	335,231.00	-18312	-5%	774,094.00	244%	-351,147.00	-32%
Vlastiti izvori	832,407.00	-146295	-18%	-177,501.00	-26%	39,603.00	8%

Izvor: Izrada autorice

Horizontalna analiza bilance Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce pokazuje kretanja, odnosno postotne promjene stavki imovine, vlastitih izvora i obveza Udruge kroz promatrano razdoblje od 2016.-2019. godine. Promatrat će se najznačajnije promjene koje su imale utjecaj na kretanja imovine, kapitala i obveza koje će detaljnije biti prikazane i u vertikalnoj analizi. Vrijednost ukupne imovine u 2017. godini bila je za 14% manja u odnosu na 2016. godinu. Najveći udio imovine Udruge zauzima financijska imovina, odnosno novac u banci i blagajni koji je u 2017. godini zabilježio značajan pad u iznosu od 144.915,00 kuna, odnosno 13%, u odnosu na baznu 2016. godinu. Što se tiče obveza i vlastitih izvora, oni su se u 2017. godini u ukupnoj vrijednosti smanjili za 14% u odnosu na 2016. Navedeno je primarno rezultat smanjenja vlastitih izvora sredstava u iznosu od 146.295,00 kuna. U 2018. godini, vidljiv je značajan porast imovine, ali i obveza te vlastitih izvora sredstava (oboje u

relativnom iznosu od 60% u odnosu na 2017. godinu). Navedeno se može objasniti značajnim povećanjem novca u banci i blagajni od 413.055,00 kuna te povećanjem rashoda budućih razdoblja i nedospjele naplata prihoda u iznosu od 201.554,00 kuna. S druge strane, povećanje ukupnih obveza može se pripisati povećanju odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja u iznosu od 774.094,00 kuna. U 2019. godini Udruga ponovno bilježi pad vrijednosti imovine i obveza te vlastitih izvora kapitala u iznosu od 16%. Naveden pad rezultat je smanjenja novca u banci i blagajni, rashoda budućih razdoblja i nedospjelih naplata prihoda za imovinu te smanjenje stavke odgođeno plaćanje rashoda i prihoda budućih razdoblja za obveze. Ono što se iz rezultata horizontalne analize bilance može zaključiti je kako kretanja stanja novca nisu u korelaciji s potraživanjima od kupaca što je kod udruga normalna pojava s obzirom na to da se ne financiraju obavljanjem gospodarske (profitne) djelatnosti. Potraživanja od kupaca su zabilježena u najvišem iznosu 2016. godine. Udruga se financira većinom iz vlastitih izvora koji se najvećim dijelom odnose na višak prihoda koji je već obuhvaćen horizontalnom analizom prihoda i rashoda Udruge, a obveze se odnose najvećim dijelom na obveze za radnike u ukupnom iznosu obračunate plaće za mjesec sastavljanja bilance koje se isplaćuju u idućem obračunskom razdoblju. Postotne promjene obveza za radnike u korelaciji su s rashodima za radnike opisanima prilikom horizontalne analize prihoda i rashoda.

5.3.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja odabranih neprofitnih organizacija u razdoblju od 2017. do 2019. godine

Vertikalna analiza je usporedba pojedine pozicije iz financijskih izvještaja u odnosu na uzetu konstantnu varijablu. Na primjer, u računu prihoda i rashoda kao konstanta uzeti su ukupni prihodi i označavaju se sa 100 pa se ostale pozicije uspoređuju s njim. Ovakva analiza je dobra kod uspoređivanja s drugim organizacijama.

5.3.2.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge SOS Dječje selo Hrvatska u razdoblju od 2017. do 2019. godine

Udio značajnih stavki prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska u ukupnim приходima i rashodima za tri promatrane godine prikazan je u tablici 9.

Tablica 9. Skraćeni prikaz vertikalne analize računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska

	2017	2018	2019
PRIHODI			
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	0.93%	0.84%	0.77%
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	0.01%	0.01%	0.01%
Prihodi po posebnim propisima	0.00%	0.00%	0.00%
Prihodi od imovine	0.08%	0.13%	0.18%
Prihodi od donacija	98.98%	97.56%	98.96%
Ostali prihodi	0.00%	1.47%	0.09%
RASHODI			
Rashodi za radnike	20.91%	26.54%	26.28%
Materijalni rashodi	28.70%	23.19%	17.87%
Rashodi amortizacije	0.62%	0.71%	0.70%
Financijski rashodi	0.19%	0.53%	0.22%
Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	49.58%	49.03%	54.93%

Izvor: Izrada autorice

Vertikalna analiza računa prihoda i rashoda neprofitne organizacije SOS Dječje selo Hrvatska pokazuje kako su najznačajniji prihodi u strukturi ukupnih prihoda Udruge prihodi od donacija koji su bili predmet analize i u horizontalnoj analizi. Oni zauzimaju kroz cjelokupno promatrano razdoblje između 98-99% svih prihoda. U tablici 10 vidljiv je detaljan prikaz prihoda od donacija Udruge.

Tablica 10. Detaljni prikaz prihoda od donacija u sklopu vertikalne analize računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska

	2017	2018	2019
PRIHODI			
Prihodi od donacija	98.98%	97.56%	98.96%
Prihodi od donacija iz proračuna	0.00%	3.12%	1.58%
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	38.21%	29.92%	26.12%
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	2.34%	0.00%	0.00%
Prihodi od građana i kućanstava	0.94%	1.74%	1.23%
Ostali prihodi od donacija za EU projekte	0.00%	0.00%	0.12%
Ostali prihodi od donacija	58.52%	65.23%	71.07%

Izvor: Izrada autorice

Najznačajnija su stavka ostale donacije, pa se ne može sa sigurnošću utvrditi koji je konkretan izvor tih donacija. Postoji mogućnost da su na sintetičkom kontu ostalih donacija različite vrste donacija. Detaljnijim uvidom u bilješke organizacije i analizom ostalih informacija može se doći do informacije o ostalim donacijama. Druga najznačajnija stavka prihoda od donacija su prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, što znači da ova organizacija između 26.12% i 38.21% prihoda kroz promatrana razdoblja može pripisati

inozemnim prihodima. U strukturi rashoda najznačajniji su također prethodno analizirani horizontalnom analizom, rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija i to s visokim udjelom od 50-55% kroz sva tri promatrana obračunska razdoblja. Struktura prihoda i rashoda je kroz razdoblja stabilna bez velikih oscilacija.

Tablica 11. Skraćeni prikaz vertikalne analize bilance Udruge SOS Dječje selo Hrvatska

	2017	2018	2019
IMOVINA			
Nefinancijska imovina	23.47%	19.28%	15.85%
Neproizvedena dugotrajna imovina	2.02%	2.11%	2.22%
Proizvedena dugotrajna imovina	97.98%	97.89%	97.78%
Financijska imovina	76.53%	80.72%	84.15%
Novac u banci i blagajni	99.69%	99.10%	99.20%
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	0.31%	0.33%	0.38%
Zajmovi	0.00%	0.00%	0.00%
Vrijednosni papiri	0.00%	0.00%	0.00%
Dionice i udjeli u glavnici	0.00%	0.00%	0.00%
Potraživanja za prihode	0.00%	0.42%	0.25%
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0.00%	0.15%	0.18%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI			
Obveze	5.55%	2.17%	7.66%
Obveze za rashode	41.74%	55.85%	83.26%
Vlastiti izvori	94.45%	97.83%	92.34%
Vlastiti izvori	44.64%	36.95%	33.58%
Višak prihoda	55.36%	63.05%	66.42%

Izvor: Izrada autorice

Vertikalna analiza bilance, vidljiva u tablici 11, pokazuje kako je najznačajnija stavka imovine financijska imovina, odnosno novac u banci i blagajni. Upravo je zato prilikom horizontalne analize bilance fokus bio na kretanjima novca organizacije, jer je stanje novca relativno konstanto bez ulaganja istog u druge vrste imovine. Stanje novca u banci i blagajni u korelaciji je s prihodima od donacija koji su također najznačajnija stavka računa prihoda i rashoda i označava naplatu istih. Financijska imovina, odnosno novac koji organizacija ima proknjižen kao stanje na datum bilance je u svim promatranim razdobljima iznad 76%, a seže čak do 84.15% ukupne imovine u 2019. godini.

Izvori financiranja imovine odnose se u postotku većem od 92% (pa čak do 97.83% u 2018.) na vlastite izvore, odnosno na višak prihoda Udruge što govori o tome da se organizacija ne financira dugom. Obveze kao rezidual ukupnih izvora financiranja nakon odbitka vlastitih izvora najviše se odnose na obveze za rashode, a to su neplaćene fakture do datuma bilance bilježene po načelu nastanka događaja.

5.3.2.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce u razdoblju od 2017. do 2019. godine

Udio značajnih stavki prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce u ukupnim prihodima i rashodima za tri promatrane godine prikazan je u tablici 12.

Tablica 12. Skraćeni prikaz vertikalne analize računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

	2017	2018	2019
PRIHODI			
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	6.77%	6.60%	18.24%
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	0.08%	0.14%	0.09%
Prihodi po posebnim propisima	1.23%	0.00%	0.00%
Prihodi od imovine	0.32%	0.26%	0.15%
Prihodi od donacija	90.61%	89.37%	80.62%
Ostali prihodi	0.99%	3.62%	0.89%
RASHODI			
Rashodi za radnike	40.19%	51.32%	53.56%
Materijalni rashodi	45.03%	42.17%	41.33%
Rashodi amortizacije	1.50%	1.48%	2.18%
Financijski rashodi	0.46%	0.42%	0.51%
Donacije	12.67%	4.11%	2.35%
Ostali rashodi	0.14%	0.49%	0.07%

Izvor: Izrada autorice

Vertikalna analiza Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce pokazuje strukturu pozicija računa prihoda i rashoda u odnosu na ukupne prihode. Najveći udio u strukturi prihoda Udruge odlazi na prihode od donacija. U cijelom promatranom razdoblju udio prihoda od donacija u ukupnim prihodima prelazi 80%. U 2017. godini čak 90,61% ukupnih prihoda zauzimali su prihodi od donacija. U tablici 13 vidljiv je detaljan prikaz prihoda od donacija.

Tablica 13. Detaljni prikaz prihoda od donacija u sklopu vertikalne analize računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

	2017	2018	2019
PRIHODI			
Prihodi od donacija	90.61%	89.37%	80.62%
Prihodi od donacija iz proračuna	37.97%	56.89%	41.45%
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	44.09%	21.00%	24.63%
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	17.82%	22.08%	33.17%
Prihodi od građana i kućanstava	0.13%	0.03%	0.74%
Ostali prihodi od donacija	0.00%	0.00%	0.00%

Izvor: Izrada autorice

Izvori donacija su najvećim dijelom pomoći iz proračuna, zatim od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija i trgovačkih društava. Udruga ima zanemarivo malo prihoda od donacija građana i kućanstava u odnosu na ukupne prihode. U 2018. i 2019. Udruga je glavninu prihoda ostvarila iz proračuna (u 2018. 56,89%, a u 2019. 41,45). U strukturi prihoda Udruge su, dakle, najznačajniji prihodi od donacija. Ostali su prihodi zanemarivi, pa čak i prihodi od pružanja usluga koji su se kretali u postotku od 7% prihoda, osim iznimno 2019. godine kada su porasli na 18%.

U strukturi rashoda, vidljivo u tablici 12, 2017. godine najveći dio odlazi na materijalne rashoda (45,03%), dok su rashodi za radnika na drugom mjestu (40,19%), naknade troškova radnicima, te ostalim osobama izvan radnog odnosa i rashode za usluge (40%). Rashodi za radnike su kroz naredne dvije godine porasli na 53,56% ukupnih rashoda. Na temelju toga može se donijeti zaključak kako je do 2019. godine Udruga dodatno zapošljavala osobe na ugovor u radu, što je u korelaciji sa svim ostalim pokazateljima koji govore u prilog poboljšanja poslovanja Udruge u 2019. godini nakon godina pada poslovne aktivnosti i stagnacije, a sve od bazne 2016. godine. To pokazuje i horizontalna analiza kojom se analiziralo kretanje poslovne aktivnosti, odnosno najznačajnijih stavaka financijskih izvještaja kroz promatrano razdoblje. Uzroci pada poslovne aktivnosti nakon 2016. godine i vraćanje na povoljne pokazatelje tek u 2019. su potencijalni predmet daljnjih istraživanja nefinancijskih podataka.

Tablica 14. Skraćeni prikaz vertikalne analize bilance Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

	2017	2018	2019
IMOVINA			
Nefinancijska imovina	8.35%	7.49%	19.09%
Neproizvedena dugotrajna imovina	0.00%	0.00%	8.28%
Proizvedena dugotrajna imovina	100.00%	100.00%	91.72%
Financijska imovina	91.65%	92.51%	80.91%
Novac u banci i blagajni	94.30%	83.46%	89.58%
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	2.32%	1.24%	1.65%
Potraživanja za prihode	3.38%	3.10%	5.90%
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0.00%	12.19%	2.86%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI			
Obveze	38.66%	71.54%	63.68%
Obveze za rashode	26.71%	14.66%	23.02%
Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	73.29%	85.34%	76.98%
Vlastiti izvori	61.34%	28.46%	36.32%
Vlastiti izvori	8.73%	11.78%	10.93%
Višak prihoda	91.27%	88.22%	89.07%

Izvor: Izrada autorice

Kao što je ranije navedeno, horizontalnom analizom, gdje se ponajviše u bilanci sagledavalo kretanje novca s obzirom na to da je bila naočigled najveća stavka ovog izvještaja, utvrđeno je da najveći udio u strukturi imovine poduzeća ima novac, odnosno financijska imovina. Vertikalna analiza pokazuje da je u strukturi imovine financijska imovina, u kojoj novac ima daleko najznačajniji udio, kroz prve dvije godine u strukturi imovine zauzimala preko 90%, no u 2019. zamijećen je pad na 81%, što nikako ne možemo smatrati lošim pokazateljem s obzirom na to da može upućivati na dodatna ulaganja koja su vidljiva i u porastu nefinancijske imovine koja je do tad zauzimala 7-8% ukupne imovine, dok je u 2019. taj postotak porastao na 19%. Vertikalna analiza bilance također daje dobar uvid u izvore financiranja imovine i kvalitetu financiranja. Udruga je jedino u 2016. godini većinski svoju imovinu financirala iz trajnih izvora (vlastitih izvora, odnosno ostvarenih viškova prihoda) i to u postotku od 61%, dok je ostatak (39%) imovine financiran iz obveza. U naredne dvije godine situacija se mijenja i Udruga svoju imovinu, odnosno poslovanje bazira na financiranju iz dugova. U 2018. godini čak 71.54% imovine financirano je dugom, dok je u 2019. godini došlo do smanjenja financiranja dugom i Udruga je počela koristiti više vlastite (trajne) izvore financiranja u odnosu na prethodnu godinu, no ipak ne većinski kao što je to bio slučaj u 2017. godini.

5.4. Analiza i ocjena održivosti financiranja odabranih neprofitnih organizacija

Osim horizontalne i vertikalne analize, analizom pomoću pokazatelja je također moguće bolje procijeniti cjelokupno financijsko stanje i kretanje neprofitne organizacije te identificirati dijelove koji su štetni ili uspješni za poslovanje. Pokazatelji analize neprofitnih organizacija pružaju odgovore na sljedeća pitanja:

1. Podržavaju li financijski resursi učinkovito djelovanje neprofitne organizacije?
2. Jesu li izvori financiranja održivi, odnosno koliko su pouzdani?
3. Povećava li neprofitna organizacija svoje prihode i stvara li „dodanu vrijednost“?

U svojem djelovanju neprofitne organizacije se susreću s nizom problema, a među najvažnijima se ističe nedostatan izvor financijskih sredstava koji je potreban da bi organizacije financirale svoje aktivnosti i djelovanje. Neprofitne organizacije ostvaruju prihode iz različitih izvora, ovisno o području djelovanja, te o ciljevima i zadacima zbog kojih su osnovane (Mahaček, Mijoč, Hruška, 2012, str. 173.)

Samofinanciranje neprofitnim organizacijama može pružiti višu razinu neovisnosti i održivosti bez ugrožavanja njihovih ciljeva i vrijednosti. Razlozi upuštanja u aktivnosti samofinanciranja su promicanje društvene misije ili osnaživanje financijskih resursa (ili oboje). Organizacije koje imaju sposobnost generirati vlastite prihode prodajom proizvoda i usluga ili naplatom članarina manje su ovisne o tradicionalnim izvorima financiranja, čime se povećava njihova neovisnost u djelovanju (Hodge, Piccolo, 2005, str. 178.). U današnje vrijeme neprofitne organizacije sve se više okreću samofinanciranju te razni oblici komercijalnih djelatnosti predstavljaju najbrže rastući izvor prihoda neprofitnih organizacija u svijetu (Young, 1998, str. 195).

Prema Bokulić et al., (2006, str. 2) neprofitne organizacije prihode mogu ostvariti samofinanciranjem kroz:

- Članarine: ostvarivanje prihoda kroz članarine za članove ili korisnike organizacije koje se ne smatra naknadom za neki proizvod, uslugu ili drugu korist koju organizacija pruža svojem članstvu;
- Upotreba materijalne imovine: iznajmljivanje nekretnina organizacije, prostora i objekata, opreme itd. kad se ne upotrebljavaju za aktivnosti vezane za misiju neprofitne organizacije;
- Upotreba nematerijalne imovine: npr. ostvarivanje prihoda od patenata ili drugih oblika intelektualnog vlasništva udruge ili odobravanjem prodaje proizvoda s nazivom/ugledom udruge;
- Prodaja proizvoda: prodaja proizvoda nastalih u okviru projekata organizacije (npr. knjige ili druge publikacije);
- Prodaja poklonjenih proizvoda po višoj cijeni;
- Proizvodnja i prodaja novih proizvoda (npr. majica, šalice);
- Naknada za usluge: ostvarivanje prihoda od neke postojeće vještine ili stručnog znanja organizacije pružanjem usluga klijentima u javnom ili privatnom sektoru (npr. organizacija pruža konzultantske usluge poslovnim tvrtkama ili lokalnoj upravi); te
- Prihodi od ulaganja: pasivna ulaganja kao što su oročenja i zajednički fondovi ili druge složenije financijske transakcije (npr. burzovne transakcije).

Istraživanje Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, koje je 2011. godine provedeno na uzorku od 651 neprofitne organizacije u Hrvatskoj, pokazalo je da tek njih 34% u ukupnim prihodima ima i udio vlastitih zarađenih sredstava.

5.4.1. Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda pokazuje na koju vrstu prihoda se najviše oslanja pojedina neprofitna organizacija. Ukoliko se navedeni pokazatelj promatra kroz vremensko razdoblje pokazuje potencijalni rizik smanjenja najvećeg izvora prihoda (ukoliko se taj prihod smanjuje). Pokazatelj ukazuje na onu vrstu prihoda koji iziskuje poseban fokus i praćenje.

Na temelju provedenog istraživanja odabranih neprofitnih organizacija dolazi se do zaključka o strukturi prihoda organizacija za pojedinu promatranu godinu. Vertikalnom analizom organizacija iz strukture prihoda vidljivo je kako se obje analizirane neprofitne organizacije najviše oslanjaju na prihode od donacija. Provođenjem horizontalne analize za Udrugu za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce uočavaju se oscilacije kod prihoda od donacija kroz promatrano razdoblje što daje naslutiti da ta vrsta prihoda iziskuje poseban fokus i praćenje.

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda se računa na način da se najveći iznos prihoda stavi u odnos s ukupnim prihodima. Kao takav se može iščitati iz vertikalne analize. Za Udrugu za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce kroz godine, promatrajući postotak prihoda od donacija iznosi 90%, 89%, te 80% kroz promatrano razdoblje. Tendencija smanjenja ukazuje na nepouzdanost izvora financiranja ove Udruge.

SOS Dječje selo Hrvatska također ima značajan udio prihoda od donacija i to u većem postotku od Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce (kreće se između 98% i 99% kroz godine), no nema tendenciju značajnijeg pada što znači da je u tom pogledu financiranje sigurnije. Ono što je zabrinjavajuće kod obje odabrane neprofitne organizacije je svakako visoki postotak jednog izvora financiranja i to ne iz vlastitih izvora. Navedeno stavlja organizacije u rizičnu skupinu.

5.4.2. Koeficijent zarađenih prihoda

Koeficijent zarađenih prihoda stavlja u omjer ukupan zarađeni prihod neprofitne organizacije i njezin ukupan prihod.

Na primjeru analizirane neprofitne organizacije SOS Dječje selo Hrvatska možemo vidjeti da je udio vlastito zarađenih sredstava u ukupnim prihodima između 1 do 2%, dok se svi ostali

prihodi odnose na prihode od donacija. Kod Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, prihodi od pružanja usluga ostvaruju se u postotku od 7% ukupnih prihoda, osim iznimno 2019. godine kada su porasli na 18% ukupnih prihoda.

Neprofitne organizacije samofinanciranjem jačaju svoju financijsku održivost i osnažuju se kroz institucionalno povećavanje sposobnosti ostvarenja novih prihoda i određivanja smjera svog rada na čemu bi obje organizacije trebale poraditi kako bi dugoročno bile financijski održive jer „financijska održivost udruga podrazumijeva određenu razinu financijskih sredstava koju organizacija posjeduje kroz duže vremensko razdoblje i koja joj omogućuje iskorištavanje prilika i reagiranje na neočekivane prijetnje bez dovođenja u opasnost misije i djelovanja“. (Padilla, Staplefotte, Morganit, 2012, str. 2)

Da bi se neka neprofitna organizacija smatrala financijski održivom, ona mora sustavno planirati djelovanje i imati razrađene pokazatelje za ocjenu učinaka djelovanja, veći udio samostalno zarađenih sredstava u odnosu na javna sredstva, odgovarajuću razinu solventnosti i likvidnosti, razrađene procedure financijskog upravljanja, zadovoljne članove i volontere. (Francois, 2015, str. 117)

Na temelju provedene analize odabranih neprofitnih organizacija vidljivo je kako obje neprofitne organizacije sustavno planiraju svoje aktivnosti, no analiza je pokazala kako razina samofinanciranja neprofitnih organizacija ne pruža dostatnu razinu neovisnosti i održivosti. Prihodi od prodaje roba i usluga omogućavaju organizaciji generiranje vlastitih prihoda, kao prihodi od članarina. Navedeni prihodi kod promatranih organizacija imaju neznačajan udio u ukupnim приходima, stoga se radna hipoteza može prihvatiti, odnosno na temelju provedene analize može se zaključiti kako prihodi ostvareni iz vlastitih izvora odabranih analiziranih neprofitnih organizacija nisu dostatni za financijsku održivost istih. Kako bi promatrane organizacije bile manje ovisne o tradicionalnim izvorima financiranja te povećale svoju neovisnost u djelovanju, potrebno je staviti fokus na postizanje značajnijeg udjela samofinanciranja.

6. ZAKLJUČAK

Neprofitni sektor je zajednički naziv za sve subjekte čije su aktivnosti društveno prihvatljive, a koje svojim djelovanjem povećavaju kvalitetu života zajednice. U takve subjekte spadaju neprofitne organizacije, pravne osobe koje se osnivaju s ciljem ostvarivanja određenog javnog, općeg ili zajedničkog interesa. Upravo zbog tog specifičnog cilja, ostvarivanje profita kod neprofitnih organizacija stavlja se u drugi plan. Profit koji takva organizacija ostvari tijekom svog djelovanja koristi se isključivo za razvoj organizacije što omogućava uspješno poslovanje te posljedično i uspješno ostvarenje ciljeva koje je organizacija postavila.

S obzirom na to da ostvarivanje profita nije glavni cilj neprofitnih organizacija, već je to razina kvalitete kojom neprofitna organizacija opslužuje svoje korisnike, uspješnost poslovanja neprofitne organizacije teško je mjeriti. Razina kvalitete opsluživanja korisnika neprofitne organizacije ne može se postići bez viškova prihoda kojeg bi organizacija uložila u daljnji razvoj svojih proizvoda i/ili usluga, stoga, niti kod neprofitnih organizacija ne možemo zanemariti važnost njegovog ostvarivanja.

Kako bi neprofitna organizacija ostvarila višak prihoda na kraju poslovne godine, neophodno je da njezini prihodi budu veći od rashoda za isto razdoblje. Iz tog razloga je izrazito važno da se sredstva za rad i djelovanje organizacije prikupljaju iz stabilnih izvora i da ona budu dostatna za aktivnosti koje je organizacija planirala u toj godini provesti.

Neprofitne organizacije mogu se financirati na više načina. Tako razlikujemo javne i privatne neprofitne organizacije. Javne neprofitne organizacije predstavljaju uglavnom proračunske korisnike kojima država osigurava sredstva za rad putem državnog proračuna i proračuna jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava. Kod privatnih organizacija izvori financiranja su drugačiji. One se uglavnom financiraju iz članarina, dotacija, donacija ili sredstava koja prikupe prodajom vlastitih proizvoda i/ili usluga, a sve u okviru djelatnosti u sklopu koje su osnovane.

Neprofitne organizacije imaju vrlo važnu ulogu u društvu jer svojim djelovanjem ispunjavaju društvene potrebe koje država i tržište ne mogu ispuniti. Najčešće ih osnivaju građani koji nemaju za glavni cilj kroz djelovanje takvih organizacija ostvariti profit. S obzirom na to da se financiraju najčešće iz državnog proračuna, članarina, donacija i sponzorstva, vrlo je važno kontrolirati njihov rad kroz analize financijskih izvještaja kako bi se otklonile sumnje u

netransparentna poslovanja. Također, analize financijskih izvještaja daju dublji uvid u razumijevanje i održivost rada istih. Financijski izvještaji neprofitnih organizacija se razlikuju od profitnih, no te su razlike suštinski vrlo male. Vođenje jednostavnog ili dvostavnog knjigovodstva funkcionira po istom principu, što olakšava razumijevanje u konačnici i financijskih izvještaja sastavljenih na temelju tako vođenih poslovnih knjiga.

Temeljni financijski izvještaji neprofitnih organizacija jesu bilanca, račun prihoda i rashoda (za razliku od računa dobiti i gubitka koji imaju profitna društva s obzirom na to da glavni cilj neprofitnih organizacija nije ostvarivanje dobiti) te bilješke. U ovom radu analizirani su financijski izvještaji neprofitnih organizacija SOS Dječje selo Hrvatska i Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce. Analiza je izvršena putem horizontalne i vertikalne analize te odabranih financijskih pokazatelja za neprofitne organizacije na temelju kojih se olakšava konačno donošenje odluke o održivosti financiranja ovih organizacija.

S obzirom na izračunate financijske pokazatelje te provedbom horizontalne i vertikalne analize bilance te računa prihoda i rashoda, može se zaključiti da obje organizacije imaju vrlo malu, gotovo zanemarivu razinu samofinanciranja, što potvrđuje glavnu hipotezu ovog rada, a to je da prihodi ostvareni iz vlastitih izvora odabranih analiziranih neprofitnih organizacija nisu dostatni za financijsku održivost istih. Obje organizacije posluju stabilno zahvaljujući donacijama koje pokrivaju rashode, no postavlja se pitanje dugoročne održivosti takvog načina poslovanja upravo iz razloga što je izvor prihoda za pokriće rashoda eksterni.

SAŽETAK

Neprofitne organizacije imaju značajnu ulogu u društvu jer djeluju ondje i u onom trenutku gdje država i tržište ne mogu ispuniti društvene potrebe. One potiču rast i razvoj društva te nastoje zadovoljiti interese i pojedinaca i javnosti bez namjere ostvarivanja profita. Upravo zato što imaju tako važnu ulogu u društvu javlja se interes za analizom njihove financijske održivosti koju ovaj rad pruža kroz analizu financijskih izvještaja istih s osvrtom na samo računovodstvo financiranja.

Predmet analize su dvije neprofitne organizacije, Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce te Udruga SOS Dječje selo Hrvatska. Na temelju financijskih izvještaja navedenih organizacija provodi se vertikalna i horizontalna analiza, izračunavaju odabrani pokazatelji neprofitnih organizacija, a potom se pomoću dobivenih rezultata iznosi zaključak o održivosti financiranja istih. Postavlja se pitanje jesu li prihodi ostvareni iz vlastitih izvora gore navedenih organizacija dostatni za njihovu financijsku održivost, ulažu li prikupljena sredstva na odgovarajući način, te koliko koristi svojim djelovanjem uistinu donose društvenoj zajednici.

Rad daje teorijski uvod u pojmovno određenje, vrste, obilježja i specifičnosti neprofitnih organizacija, te regulatorni okvir unutar kojeg posluju, uz detaljnu razradu obilježja računovodstva, te načela sustava financijskog poslovanja. Ključan dio odnosi se na analizu računovodstva financiranja dviju odabranih organizacija, gdje se kroz temeljnu horizontalnu i vertikalnu analizu računa prihoda i rashoda, kao i bilance dolazi do ocjene održivosti financiranja promatranih organizacija koristeći se dodatno odabranim pokazateljima.

Potvrđuje se glavna hipoteza rada, a to je da prihodi ostvareni iz vlastitih izvora odabranih analiziranih neprofitnih organizacija nisu dostatni za financijsku održivost istih.

Ključne riječi: neprofitne organizacije, računovodstvo neprofitnih organizacija, jednostavno knjigovodstvo, dvojno knjigovodstvo, financijsko izvještavanje, održivost.

SUMMARY

Non-profit organizations play a significant role in society because they operate at a time when the state and the market cannot meet all social needs. They stimulate the growth and development of society and seek to satisfy the interests of both individuals and the public without the intention of making a profit. There is an interest in analyzing non-profit organizations financial sustainability, which this paper provides through analyzing their financial statements with a focus on accounting itself, because they play such an important role in society.

The subject of the analysis are two non-profit organizations, the Association for Nature, Environment and Sustainable Development „Sunce“ and the Association SOS „Dječje selo“ Croatia. Based on the financial statements of the aforementioned organizations, a vertical and horizontal analysis is carried out, the selected indicators of non-profit organizations are calculated, and then, based on the obtained results, a conclusion is reached on the sustainability of their financing. The question arises as to whether the revenues generated from the own sources of the above mentioned organizations are sufficient for their financial sustainability, whether they raise the funds appropriately, and how much benefit they actually bring to the community.

The paper provides a theoretical introduction to the conceptual framework, types, characteristics and specificities of non-profit organizations, as well as the regulatory framework within which they operate, detailing the characteristics of accounting and the principles of the financial management system. A key part relates to the analysis of the accounting of financing of these two selected organizations, where through a basic horizontal and vertical analysis of the Revenues and expenditure statement, as well as the Balance sheet, the sustainability of the financing of the observed organizations is assessed using additionally selected indicators.

The main hypothesis of this paper is confirmed, namely, that the revenues generated from the own sources of the selected analyzed non-profit organizations are not sufficient for their financial viability.

Key words: non-profit organizations, non-profit accounting, simple bookkeeping system, double-entry bookkeeping, financial reporting, sustainability.

LITERATURA

Knjige:

1. Alfirević, N., et al. (2013). Osnove marketinga i menadžmenta neprofitnih organizacija, Školska knjiga, Zagreb
2. Bakran, D., et al. (2016). Financijsko poslovanje neprofitnih organizacija. Sveučilišna tiskara doo, Zagreb
3. Bičanić, N. et al. (2017). Poslovanje neprofitnih organizacija, Sveučilišna tiskara, Zagreb
4. Dremel, N. et al. (2004). Računovodstvo neprofitnih organizacija, RRiF, Zagreb
5. Drucker, P. (2005.). Najvažnije o menadžmentu, Izbor iz radova o menadžmentu Petera F. Druckera, M. E. P. Consult, Zagreb
6. Hladika M., Žigman A. (2012). Financijski pokazatelji za ocjenu poslovanja neprofitnih organizacija, Riznica, Zagreb
7. Mahaček, D., et al. (2012). Financiranje neprofitnih organizacija, Pravni vjesnik, Zagreb
8. Milić, Z. (2009). Osnove menadžmenta neprofitnih organizacija, Visoka strukovna škola za poduzetništvo, Beograd
9. Pavičić, J., Previšić, J. (2003). Strategija marketinga neprofitnih organizacija, Masmedia, Zagreb
10. Proklin, P. (1995). Institucionalni oblik financijskog izvješćivanja u neprofitnim organizacijama, Ekonomski vjesnik, Zagreb
11. Rogošić, A., Perica, I. (2017). Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. savjetovanje "Računovodstvo, revizija i porezi u praksi", Brela
12. Rukavina, K. (1994). Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne organizacije, Ekonomski vjesnik, Zagreb
13. Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvoproračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka
14. Žager, K. et al. (2008). Osnove računovodstva, Sveučilišna tiskara, Zagreb
15. Žager, K., et al. (2008). Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb
16. Žager, K., et al. (2010). Računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
17. Buble, M. (2006). Menadžment, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, Split

Članci:

1. Dremel, N., (2015). Knjigovodstveni sažetak neprofitnog računovodstva, Poslovanje neprofitnih organizacija, RRIF br. 02/2019, str. 279-282
2. Nesterović, K., (2019). Financijski plan kod neprofitnih organizacija, Prilog časopisu Računovodstvo, revizija i financije br. 12/2019, str. 59-63
3. Dremel, N., (2019). Organizacija knjigovodstva kod neprofitnih organizacija, Poslovanje neprofitnih organizacija, RRIF br. 01/2019, str. 217-221
4. Jakir-Bajo, I., Nesterović, K. (2018). Planiranje u sustavu računovodstva neprofitnih organizacija za 2019. godinu, Prilog časopisu Računovodstvo, revizija i financije br. 12/2018, str. 62-70
5. Pavičić, J., Alfirević, N., i Ivelja, N. (2006). Oblici i mehanizmi potpore i suradnje s neprofitnim organizacijama u Hrvatskoj, Zbornik Ekonomskog fakulteta, Zagreb, str. 217-238

Zakoni, uredbe i pravilnici:

1. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 31/15, 32/15)
2. Pravilnik o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 20/94, 40/94)
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 1/2015)
4. Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (Narodne novine 87/08)
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 119/15)
6. Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 112/93, 10/08, 27/05, 127/07, 10/08, 7/09, 158/13, 1/14 i 44/14)
7. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)

Internetske stranice:

1. REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

<https://banovac.mfin.hr/rnoprt/>

2. RNO PORTAL – INFO PORTAL ZA UDRUGE

<https://www.cerno-zagreb.hr/jednostavno-knjigovodstvo>

3. SLUŽBENA STRANICA MINISTARSTVA FINACIJA

<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/financijsko-izvjestavanje/upute-za-sastavljanje-financijskih-izvjestaja-neprofitnih-organizacija/2019-2292/2292>

4. SLUŽBENA STRANICA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE – URED ZA UDRUGE

<http://int.uzuvrh.hr/stranica.aspx?pageID=179>

5. SREDIŠNJI DRŽAVNI PORTAL

<https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/racunovodstvo-udruga/1566>

6. TEB POSLOVNO SAVJETOVANJE

<https://www.teb.hr/novosti/2017/zakljucivanje-i-cuvanje-poslovnih-knjiga-i-druge-dokumentacije/>

POPIS SLIKA

	Stranica
Slika 1. Registar neprofitnih organizacija	14
Slika 2. Podaci neprofitne organizacije prikazani u registru neprofitnih organizacija	15
Slika 3. Obrazac RNO za podnošenje prijave upisa neprofitne organizacije u registar.....	16
Slika 4. Obrazac RNO – P za podnošenje prijave o promjeni podataka neprofitne organizacije	17
Slika 5. Temeljna načela SOS - Dječjeg sela Hrvatska.....	42
Slika 6. Osnovni podaci neprofitne organizacije SOS - DJEČJE SELO HRVATSKA vidljivi u Registru neprofitnih organizacija	43
Slika 7. Osnovni podaci neprofitne organizacije Udruga Sunce Split vidljivi u Registru neprofitnih organizacija.....	45

POPIS TABLICA

Stranica

Tablica 1. Pregled obilježja neprofitnih organizacija u odnosu na profin organizacije	10
Tablica 2: Vizija i misija neprofitne organizacije SOS - Dječje selo Hrvatska	42
Tablica 3. Skraćeni prikaz horizontalne analize računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska	49
Tablica 4. Detaljni prikaz prihoda od donacija u sklopu horizontalne analize računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska	50
Tablica 5. Skraćeni prikaz horizontalne analiza bilance Udruge SOS Dječje selo Hrvatska ..	51
Tablica 6. Skraćeni prikaz horizontalne analize računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce	52
Tablica 7. Detaljni prikaz prihoda od donacija u sklopu horizontalne analize računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce	53
Tablica 8. Skraćeni prikaz horizontalne analize bilance Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce	54
Tablica 9. Skraćeni prikaz vertikalne analize računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska	55
Tablica 10. Detaljni prikaz prihoda od donacija u sklopu vertikalne analize računa prihoda i rashoda Udruge SOS Dječje selo Hrvatska	56
Tablica 11. Skraćeni prikaz vertikalne analize bilance Udruge SOS Dječje selo Hrvatska	57
Tablica 12. Skraćeni prikaz vertikalne analize računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce	58
Tablica 13. Detaljni prikaz prihoda od donacija u sklopu vertikalne analize računa prihoda i rashoda Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce	58

Tablica 14. Skraćeni prikaz vertikalne analize bilance Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce	59
---	----

POPIS PRILOGA

Stranica

Prilog 1. Izvještaj o prihodima i rashodima Udruge SOS Dječje selo Hrvatska za razdoblje od 2016. do 2019. godine	75
Prilog 2. Bilanca Udruge SOS Dječje selo Hrvatska za razdoblje od 2016. do 2019. godine .	81
Prilog 3. Izvještaj o prihodima i rashodima Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce za razdoblje od 2016. do 2019. godine.....	88
Prilog 4. Bilanca Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce za razdoblje od 2016. do 2019. godine	93

Prilog 1. Izvještaj o prihodima i rashodima Udruge SOS Dječje selo Hrvatska za razdoblje od 2016. do 2019. godine

Račun iz rač. plana	Naziv	AOP	2016	2017	2018	2019
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+040+049)	1	27.990.936	31.341.258	32.157.613	31.520.790
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	2	195.151	291.296	270.109	241.231
3111	Prihodi od prodaje roba	3	195.151	291.296	270.109	241.231
3112	Prihodi od pružanja usluga	4	0	0	0	0
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa (AOP 006+007)	5	2.2	2.5	1.9	1.608
3211	Članarine	6	2.2	2.5	1.9	1.608
3212	Članski doprinosi	7	0	0	0	0
33	Prihodi po posebnim propisima (AOP 009+010)	8	0	0	0	0
3311	Prihodi po posebnim propisima iz proračuna	9	0	0	0	0
3312	Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora	10	0	0	0	0
34	Prihodi od imovine (AOP 012+021)	11	1.889	24.863	40.303	57.71
341	Prihodi od financijske imovine (AOP 013 do 020)	12	1.889	24.863	40.303	57.71
3411	Prihodi od kamata za dane zajmove	13	0	0	0	0
3412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima	14	0	0	0	0
3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	15	1.889	665	40.303	40.529
3414	Prihodi od zateznih kamata	16	0	0	0	0
3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	17	0	24.198	0	17.181
3416	Prihodi od dividendi	18	0	0	0	0
3417	Prihodi od dobiti trgovačkih društava, banaka i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima	19	0	0	0	0
3418	Ostali prihodi od financijske imovine	20	0	0	0	0
342	Prihodi od nefinancijske imovine (AOP 022+023)	21	0	0	0	0
3421	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	22	0	0	0	0
3422	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	23	0	0	0	0
35	Prihodi od donacija (AOP 025+030+033+036+037)	24	27.791.657	31.022.385	31.373.739	31.193.316
351	Prihodi od donacija iz proračuna (AOP 026 do 029)	25	0	0	979.04	492.866
3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	26	0	0	0	0
3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	27	0	0	0	0
3513	Prihodi od donacija iz državnog proračuna za EU projekte	28	0	0	979.04	492.866

3514	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za EU projekte	29	0	0	0	0
352	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (AOP 031+032)	30	12.368.306	11.852.550	9.385.727	8.148.562
3521	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	31	0	0	9.385.727	8.148.562
3522	Prihodi od institucija i tijela EU	32	0	0	0	0
353	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (AOP 034+035)	33	127.142	725.376	0	0
3531	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	34	0	0	0	0
3532	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba za EU projekte	35	0	0	0	0
354	Prihodi od građana i kućanstava	36	380.427	291.55	545.418	384.303
355	Ostali prihodi od donacija (AOP 038+039)	37	14.915.782	18.152.909	20.463.554	22.167.585
3551	Ostali prihodi od donacija	38	0	0	20.463.554	22.128.806
3552	Ostali prihodi od donacija za EU projekte	39	0	0	0	38.779
36	Ostali prihodi (AOP 041+044+045)	40	39	214	471.562	26.925
361	Prihodi od naknade štete i refundacija (AOP 042+043)	41	39	214	453.69	20
3611	Prihodi od naknade šteta	42	39	214	453.69	20
3612	Prihod od refundacija	43	0	0	0	0
362	Prihodi od prodaje dugotrajne imovine	44	0	0	0	0
363	Ostali nespomenuti prihodi (AOP 046 do 048)	45	0	0	17.872	26.905
3631	Otpis obveza	46	0	0	0	0
3632	Naplaćena otpisana potraživanja	47	0	0	0	0
3633	Ostali nespomenuti prihodi	48	0	0	17.872	26.905
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (AOP 050 do 053)	49	0	0	0	0
3711	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	50	0	0	0	0
3712	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	51	0	0	0	0
3713	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	52	0	0	0	0
3714	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	53	0	0	0	0
4	RASHODI (AOP 055+067+108+109+120+128+139)	54	28.246.691	29.950.750	28.509.194	29.544.992
41	Rashodi za radnike (AOP 056+061+062)	55	5.303.476	6.263.883	7.566.614	7.763.704
411	Plaće (AOP 057 do 060)	56	4.595.573	5.373.327	6.579.531	6.707.164
4111	Plaće za redovan rad	57	4.595.573	5.373.327	6.561.659	6.680.259
4112	Plaće u naravi	58	0	0	17.872	26.905
4113	Plaće za prekovremeni rad	59	0	0	0	0
4114	Plaće za posebne uvjete rada	60	0	0	0	0
412	Ostali rashodi za radnike	61	27.871	47.509	38.587	113.004

413	Doprinosi na plaće (AOP 063 do 066)	62	680.032	843.047	948.496	943.536
4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	63	680.032	843.047	948.496	943.536
4132	Doprinosi za zapošljavanje	64	0	0	0	0
4133	Doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac	65	0	0	0	0
4134	Posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	66	0	0	0	0
42	Materijalni rashodi (AOP 068+072+077+082+087+097+102)	67	9.072.903	8.594.672	6.610.233	5.278.490
421	Naknade troškova radnicima (AOP 069 do 071)	68	547.663	537.531	1.048.957	1.077.651
4211	Službena putovanja	69	0	0	0	0
4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	70	102.825	162.237	220.276	231.991
4213	Stručno usavršavanje radnika	71	444.838	375.294	828.681	845.66
422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (AOP 073 do 076)	72	0	0	0	0
4221	Naknade za obavljanje aktivnosti	73	0	0	0	0
4222	Naknade troškova službenih putovanja	74	0	0	0	0
4223	Naknade ostalih troškova	75	0	0	0	0
4224	Ostale naknade	76	0	0	0	0
423	Naknade volonterima (AOP 078 do 081)	77	0	0	0	0
4231	Naknade za obavljanje djelatnosti	78	0	0	0	0
4232	Naknade troškova službenih putovanja	79	0	0	0	0
4233	Naknade ostalih troškova	80	0	0	0	0
4234	Ostale naknade	81	0	0	0	0
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (AOP 083 do 086)	82	149.068	312.222	166.149	219.694
4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	83	0	312.222	166.149	219.694
4242	Naknade troškova službenih putovanja	84	149.068	0	0	0
4243	Naknade ostalih troškova	85	0	0	0	0
4244	Ostale naknade	86	0	0	0	0
425	Rashodi za usluge (AOP 088 do 096)	87	7.895.828	7.319.754	3.652.477	2.353.270
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	88	274.804	353.788	327.348	362.299
4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	89	169.29	165.923	217.157	287.634
4253	Usluge promidžbe i informiranja	90	5.589.268	4.578.620	2.570.449	1.104.422
4254	Komunalne usluge	91	9.667	9.191	10.285	11.262
4255	Zakupnine i najamnine	92	209.434	258.583	311.382	356.89
4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	93	0	0	0	0
4257	Intelektualne i osobne usluge	94	161.257	190.831	215.856	230.763
4258	Računalne usluge	95	0	0	0	0
4259	Ostale usluge	96	1.482.108	1.762.818	0	0
426	Rashodi za materijal i energiju (AOP 098 do 101)	97	185.441	211.037	261.513	333.119
4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	98	45.402	37.465	37.733	54.254

4262	Materijal i sirovine	99	52.102	64.763	69.451	85.371
4263	Energija	100	79.261	98.539	152.838	167.527
4264	Sitan inventar i auto gume	101	8.676	10.27	1.491	25.967
429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (AOP 103 do 107)	102	294.903	214.128	1.481.137	1.294.756
4291	Premije osiguranja	103	46.366	29.768	48.672	43.121
4292	Reprezentacija	104	58.499	56.068	61.181	62.679
4293	Članarine	105	0	0	1.071.788	1.075.400
4294	Kotizacije	106	190.038	0	0	0
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	107	0	128.292	299.496	113.556
43	Rashodi amortizacije	108	144.256	184.962	203.583	207.945
44	Financijski rashodi (AOP 110+111+115)	109	56.056	57.233	151.011	64.853
441	Kamate za izdane vrijednosne papire	110	0	0	0	0
442	Kamate za primljene kredite i zajmove (AOP 112 do 114)	111	0	0	0	0
4421	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih kreditora	112	0	0	0	0
4422	Kamate za primljene robne i ostale zajmove	113	0	0	0	0
4423	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove	114	0	0	0	0
443	Ostali financijski rashodi (AOP 116 do 119)	115	56.056	57.233	151.011	64.853
4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	116	39.388	57.233	102.31	64.853
4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	117	16.668	0	48.701	0
4433	Zatezne kamate	118	0	0	0	0
4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	119	0	0	0	0
45	Donacije (AOP 121+125)	120	0	0	0	0
451	Tekuće donacije (AOP 122 do 124)	121	0	0	0	0
4511	Tekuće donacije	122	0	0	0	0
4512	Stipendije	123	0	0	0	0
4513	Tekuće donacije iz EU sredstava	124	0	0	0	0
452	Kapitalne donacije (AOP 126+127)	125	0	0	0	0
4521	Kapitalne donacije	126	0	0	0	0
4522	Kapitalne donacije iz EU sredstava	127	0	0	0	0
46	Ostali rashodi (AOP 129+134)	128	0	0	0	0
461	Kazne, penali i naknade štete (AOP 130 do 133)	129	0	0	0	0
4611	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	130	0	0	0	0
4612	Penali, ležarine i drugo	131	0	0	0	0
4613	Naknade šteta radnicima	132	0	0	0	0
4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	133	0	0	0	0
462	Ostali nespomenuti rashodi (AOP 135 do 138)	134	0	0	0	0
4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne	135	0	0	0	0

	imovine					
4622	Otpisana potraživanja	136	0	0	0	0
4623	Rashodi za ostala porezna davanja	137	0	0	0	0
4624	Ostali nespomenuti rashodi	138	0	0	0	0
47	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (AOP 140 do 143)	139	13.670.000	14.850.000	13.977.753	16.230.000
4711	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	140	13.670.000	14.850.000	13.977.753	16.230.000
4712	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	141	0	0	0	0
4713	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	142	0	0	0	0
4714	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	143	0	0	0	0
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	144	0	0	0	0
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	145	0	0	0	0
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 145-144)	146	0	0	0	0
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 144-145)	147	0	0	0	0
	UKUPNI RASHODI (AOP 054-146 ili 054+147)	148	28.246.691	29.950.750	28.509.194	29.544.992
	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-148)	149	0	1.390.508	3.648.419	1.975.798
	MANJAK PRIHODA (AOP 148-001)	150	255.755	0	0	0
5221	Višak prihoda – preneseni	151	8.561.580	7.985.750	9.247.910	12.844.232
5222	Manjak prihoda – preneseni	152	0	0	0	0
	Obveze poreza na dobit po obračunu	153	0	0	0	0
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 149+151-150-152-153)	154	8.305.825	9.376.258	12.896.329	14.820.030
	Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 150+152-149-151+153)	155	0	0	0	0
11	Stanje novčanih sredstava na početku godine	156	12.543.455	12.218.443	13.679.305	16.723.530
	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	157	58.968.482	69.755.478	51.425.146	55.791.562
	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	158	59.293.494	68.294.616	48.380.921	52.346.876
	Stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja (AOP 156+157-158)	159	12.218.443	13.679.305	16.723.530	20.168.216
	Prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	160	28	50	56	62
	Prosječan broj radnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	161	26	36	50	50
	Broj volontera	162	3	3	11	3
	Broj sati volontiranja	163	346	161	191	122

51	Građevinski objekti u pripremi	164	0	0	0	0
52	Postrojenja i oprema u pripremi	165	415.712	293.457	155.649	120.59
53	Prijevozna sredstva u pripremi	166	0	0	0	0
54	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	167	0	0	0	0
55	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	168	0	0	0	0
56	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	169	0	0	0	0
	Stanje zaliha	170	0	0	0	0
	Kontrolni zbroj (AOP 160 do 170)	171	416.115	609.207	155.957	120.827

Prilog 2. Bilanca Udruge SOS Dječje selo Hrvatska za razdoblje od 2016. do 2019. godine

Račun iz rač. plana	Naziv	AO P	2016	2017	2018	2019
IMOVINA	IMOVINA (AOP 002+074)	1	16.573.63 3	17.930.47 9	20.905.61 8	24.162.54 3
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+018+047+051+055+064)	2	4.179.139	4.208.434	4.030.483	3.830.738
1	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+008-017)	3	84.853	84.853	84.853	84.853
11	Materijalna imovina – prirodna bogatstva (AOP 005 do 007)	4	84.853	84.853	84.853	84.853
111	Zemljište	5	84.853	84.853	84.853	84.853
112	Rudna bogatstva	6	0	0	0	0
113	Ostala prirodna materijalna imovina	7	0	0	0	0
12	Nematerijalna imovina (AOP 009 do 016)	8	0	0	0	0
121	Patenti	9	0	0	0	0
122	Koncesije	10	0	0	0	0
123	Licence	11	0	0	0	0
124	Ostala prava	12	0	0	0	0
125	Goodwill	13	0	0	0	0
126	Osnivački izdaci	14	0	0	0	0
127	Izdaci za razvoj	15	0	0	0	0
128	Ostala nematerijalna imovina	16	0	0	0	0
19	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	17	0	0	0	0
2	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 019+023+031+034+039+042-046)	18	4.094.286	4.123.581	3.945.630	3.745.885
21	Građevinski objekti (AOP 020 do 022)	19	5.331.532	5.438.477	5.438.477	5.438.477
211	Stambeni objekti	20	0	0	0	0
212	Poslovni objekti	21	5.331.532	5.438.477	5.438.477	5.438.477
213	Ostali građevinski objekti	22	0	0	0	0
22	Postrojenja i oprema (AOP 024 do 030)	23	1.542.800	1.616.911	1.671.355	1.710.650
221	Uredska oprema i namještaj	24	642.899	636.535	641.418	634.55
222	Komunikacijska oprema	25	71.64	72.64	72.64	71.64
223	Oprema za održavanje i zaštitu	26	164.881	164.881	164.881	154.82
224	Medicinska i laboratorijska oprema	27	0	0	0	0
225	Instrumenti, uređaji i strojevi	28	220.862	218.181	179.488	179.975
226	Sportska i glazbena oprema	29	48.329	46.323	50.381	50.381
227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	30	394.189	478.351	562.547	619.284
23	Prijevozna sredstva (AOP 032+033)	31	365.323	427.223	427.223	427.223
231	Prijevozna sredstva u cestovnom	32	365.323	427.223	427.223	427.223

	prometu					
232	Ostala prijevozna sredstva	33	0	0	0	0
24	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (AOP 035 do 038)	34	0	0	0	0
241	Knjige u knjižnicama	35	0	0	0	0
242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	36	0	0	0	0
243	Muzejski izlošci i predmeti prirodnih rijetkosti	37	0	0	0	0
244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	38	0	0	0	0
25	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (AOP 040+041)	39	0	0	0	0
251	Višegodišnji nasadi	40	0	0	0	0
252	Osnovno stado	41	0	0	0	0
26	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 043 do 045)	42	64.531	34.062	33.207	20.297
261	Ulaganja u računalne programe	43	64.531	34.062	33.207	20.297
262	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	44	0	0	0	0
263	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	45	0	0	0	0
29	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	46	3.209.900	3.393.092	3.624.632	3.850.762
3	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 048)	47	0	0	0	0
31	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 049+050)	48	0	0	0	0
311	Plemeniti metali i drago kamenje	49	0	0	0	0
312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	50	0	0	0	0
4	Sitni inventar (AOP 052+053-054)	51	0	0	0	0
41	Zalihe sitnog inventara	52	0	0	0	0
42	Sitni inventar u uporabi	53	0	0	0	0
49	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	54	0	0	0	0
5	Nefinancijska imovina u pripremi (AOP 056 do 059+062+063)	55	0	0	0	0
51	Građevinski objekti u pripremi	56	0	0	0	0
52	Postrojenja i oprema u pripremi	57	0	0	0	0
53	Prijevozna sredstva u pripremi	58	0	0	0	0
54	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi (AOP 060+061)	59	0	0	0	0
541	Višegodišnji nasadi u pripremi	60	0	0	0	0
542	Osnovno stado u pripremi	61	0	0	0	0
55	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	62	0	0	0	0
56	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	63	0	0	0	0

6	Proizvedena kratkotrajna imovina (AOP 065+070+073)	64	0	0	0	0
61	Zalihe za obavljanje djelatnosti (AOP 066 do 069)	65	0	0	0	0
611	Zalihe za preraspodjelu drugima	66	0	0	0	0
612	Zalihe materijala za redovne potrebe	67	0	0	0	0
613	Zalihe rezervnih dijelova	68	0	0	0	0
614	Zalihe materijala za posebne potrebe	69	0	0	0	0
62	Proizvodnja i proizvodi (AOP 071+072)	70	0	0	0	0
621	Proizvodnja u tijeku	71	0	0	0	0
622	Gotovi proizvodi	72	0	0	0	0
63	Roba za daljnju prodaju	73	0	0	0	0
1	Financijska imovina (AOP 075+083+100+105+125+133+142)	74	12.394.494	13.722.045	16.875.135	20.331.805
11	Novac u banci i blagajni (AOP 076+080+081+082)	75	12.218.443	13.679.305	16.723.530	20.168.215
111	Novac u banci (AOP 077 do 079)	76	10.995.629	12.455.737	16.719.804	18.953.386
1111	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	77	10.995.629	12.455.737	16.719.804	18.953.386
1112	Novac na računu kod inozemnih poslovnih banaka	78	0	0	0	0
1113	Prijelazni račun	79	0	0	0	0
112	Izdvojena novčana sredstva	80	1.220.774	1.220.774	0	1.210.883
113	Novac u blagajni	81	2.04	2.794	3.726	3.946
114	Vrijednosnice u blagajni	82	0	0	0	0
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo (AOP 084+087+088+089+095)	83	176.051	42.74	56.251	76.294
121	Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama (AOP 085+086)	84	0	0	0	0
1211	Depoziti u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	85	0	0	0	0
1212	Depoziti u inozemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	86	0	0	0	0
122	Jamčevni polozi	87	0	0	0	0
123	Potraživanja od radnika	88	0	0	9.409	7.628
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (AOP 090 do 094)	89	0	0	0	0
1241	Potraživanje za više plaćene poreze	90	0	0	0	0
1242	Potraživanja za porez na dodanu vrijednost kod obveznika	91	0	0	0	0
1243	Potraživanja za više plaćene carine i carinske pristojbe	92	0	0	0	0

1244	Potraživanja za više plaćene ostale poreze	93	0	0	0	0
1245	Potraživanja za više plaćene doprinose	94	0	0	0	0
129	Ostala potraživanja (AOP 096 do 099)	95	176.051	42.74	46.842	68.666
1291	Potraživanja za naknade koje se refundiraju	96	0	0	0	0
1292	Potraživanja za naknade štete	97	0	0	0	0
1293	Potraživanja za predujmove	98	0	0	14.703	26.598
1294	Ostala nespomenuta potraživanja	99	176.051	42.74	32.139	42.068
13	Zajmovi (AOP 101+102+103-104)	100	0	0	0	0
131	Zajmovi građanima i kućanstvima	101	0	0	0	0
132	Zajmovi pravnim osobama koji obavljaju poduzetničku djelatnost	102	0	0	0	0
133	Zajmovi ostalim subjektima	103	0	0	0	0
139	Ispravak vrijednosti danih zajmova	104	0	0	0	0
14	Vrijednosni papiri (AOP 106+109+112+115+118+121-124)	105	0	0	0	0
141	Čekovi (AOP 107+108)	106	0	0	0	0
1411	Čekovi-tuzemni	107	0	0	0	0
1412	Čekovi-inozemni	108	0	0	0	0
142	Komercijalni i blagajnički zapisi (AOP 110+111)	109	0	0	0	0
1421	Komercijalni i blagajnički zapisi – tuzemni	110	0	0	0	0
1422	Komercijalni i blagajnički zapisi – inozemni	111	0	0	0	0
143	Mjenice (AOP 113+114)	112	0	0	0	0
1431	Mjenice – tuzemne	113	0	0	0	0
1432	Mjenice – inozemne	114	0	0	0	0
144	Obveznice (AOP 116+117)	115	0	0	0	0
1441	Obveznice – tuzemne	116	0	0	0	0
1442	Obveznice – inozemne	117	0	0	0	0
145	Opcije i drugi financijski derivati (AOP 119+120)	118	0	0	0	0
1451	Opcije i drugi financijski derivati – tuzemni	119	0	0	0	0
1452	Opcije i drugi financijski derivati – inozemni	120	0	0	0	0
146	Ostali vrijednosni papiri (AOP 122+123)	121	0	0	0	0
1461	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	122	0	0	0	0
1462	Ostali inozemni vrijednosni papiri	123	0	0	0	0
149	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	124	0	0	0	0
15	Dionice i udjeli u glavnici (AOP 126+129-132)	125	0	0	0	0

151	Dionice i udjeli u glavnici banaka i ostalih financijskih institucija (AOP 127+128)	126	0	0	0	0
1511	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija	127	0	0	0	0
1512	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih banaka i ostalih financijskih institucija	128	0	0	0	0
152	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava (AOP 130+131)	129	0	0	0	0
1521	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava	130	0	0	0	0
1522	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	131	0	0	0	0
159	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici	132	0	0	0	0
16	Potraživanja za prihode (AOP 134 do 137+140-141)	133	0	0	70.396	51.065
161	Potraživanja od kupaca	134	0	0	70.396	51.065
162	Potraživanja za članarine i članske doprinose	135	0	0	0	0
163	Potraživanja za prihode po posebnim propisima	136	0	0	0	0
164	Potraživanja za prihode od imovine (AOP 138+139)	137	0	0	0	0
1641	Potraživanja za prihode od financijske imovine	138	0	0	0	0
1642	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	139	0	0	0	0
165	Ostala nespomenuta potraživanja	140	0	0	0	0
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	141	0	0	0	0
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (AOP 143+144)	142	0	0	24.958	36.231
191	Rashodi budućih razdoblja	143	0	0	24.958	36.231
192	Nedospjela naplata prihoda	144	0	0	0	0
Obveze i vlastiti izvori	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 146+195)	145	16.573.633	17.930.479	20.905.618	24.162.543
2	Obveze (AOP 147+174+182+190)	146	806.083	994.622	452.939	1.851.346
24	Obveze za rashode (AOP 148+156+164+168+169+170)	147	390.785	415.201	252.981	1.541.513
241	Obveze za radnike (AOP 149 do 155)	148	0	0	0	0
2411	Obveze za plaće – neto	149	0	0	0	0
2412	Obveze za naknade plaća – neto	150	0	0	0	0
2413	Obveze za plaće u naravi – neto	151	0	0	0	0
2414	Obveze za porez i prizrez na dohodak iz plaća	152	0	0	0	0
2415	Obveze za doprinose iz plaća	153	0	0	0	0
2416	Obveze za doprinose na plaće	154	0	0	0	0
2417	Ostale obveze za radnike	155	0	0	0	0

242	Obveze za materijalne rashode (AOP 157 do 163)	156	390.785	415.201	252.981	1.541.513
2421	Naknade troškova radnicima	157	0	0	0	0
2422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstavima i slično	158	0	0	0	0
2423	Naknade volonterima	159	0	0	0	0
2424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	160	0	0	0	0
2425	Obveze prema dobavljačima u zemlji	161	225.507	278.378	147.015	1.457.876
2426	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	162	0	0	0	0
2429	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja	163	165.278	136.823	105.966	83.637
244	Obveze za financijske rashode (AOP 165 do 167)	164	0	0	0	0
2441	Obveze za kamate za izdane vrijednosne papire	165	0	0	0	0
2442	Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove	166	0	0	0	0
2443	Obveze za ostale financijske rashode	167	0	0	0	0
245	Obveze za prikupljena sredstva pomoći	168	0	0	0	0
246	Obveze za kazne, penale i naknade šteta	169	0	0	0	0
249	Ostale obveze (AOP 171 do 173)	170	0	0	0	0
2491	Obveze za poreze	171	0	0	0	0
2492	Obveze za porez na dodanu vrijednost	172	0	0	0	0
2493	Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze	173	0	0	0	0
25	Obveze za vrijednosne papire (AOP 175+178-181)	174	0	0	0	0
251	Obveze za čekove (AOP 176+177)	175	0	0	0	0
2511	Obveze za čekove – tuzemne	176	0	0	0	0
2512	Obveze za čekove – inozemne	177	0	0	0	0
252	Obveze za mjenice (AOP 179+180)	178	0	0	0	0
2521	Obveze za mjenice – tuzemne	179	0	0	0	0
2522	Obveze za mjenice – inozemne	180	0	0	0	0
259	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire	181	0	0	0	0
26	Obveze za kredite i zajmove (AOP 183+186-189)	182	0	0	0	0
261	Obveze za kredite banaka i ostalih kreditora (AOP 184+185)	183	0	0	0	0
2611	Obveze za kredite u zemlji	184	0	0	0	0
2612	Obveze za kredite iz inozemstva	185	0	0	0	0
262	Obveze za robne i ostale zajmove (AOP 187+188)	186	0	0	0	0
2621	Obveze za zajmove u zemlji	187	0	0	0	0

2622	Obveze za zajmove iz inozemstva	188	0	0	0	0
269	Ispravak vrijednosti obveza za kredite i zajmove	189	0	0	0	0
29	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (AOP 191+192)	190	415.298	579.421	199.958	309.833
291	Odgodeno plaćanje rashoda	191	173.357	267.955	0	0
292	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja (AOP 193+194)	192	241.941	311.466	199.958	309.833
2921	Unaprijed plaćeni prihodi	193	241.941	256.515	187.299	309.833
2922	Odgodeno priznavanje prihoda	194	0	54.951	12.659	0
5	Vlastiti izvori (AOP 196+199-200)	195	15.767.550	16.935.857	20.452.679	22.311.197
51	Vlastiti izvori (AOP 197+198)	196	7.461.725	7.559.599	7.556.350	7.491.167
511	Vlastiti izvori	197	7.461.725	7.559.599	7.556.350	7.491.167
512	Revalorizacijska rezerva	198	0	0	0	0
5221	Višak prihoda	199	8.305.825	9.376.258	12.896.329	14.820.030
5222	Manjak prihoda	200	0	0	0	0
61	Izvanbilančni zapisi – aktiva	201	418.768	0	0	0
62	Izvanbilančni zapisi – pasiva	202	418.768	0	0	0

Prilog 3. Izvještaj o prihodima i rashodima Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce za razdoblje od 2016. do 2019. godine

Račun iz rač. plana	Naziv	AOP	2016	2017	2018	2019
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+040+049)	1	3.743.090	2.248.677	3.743.090	2.248.677
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	2	581.138	152.28	581.138	152.28
3111	Prihodi od prodaje roba	3	0	0	0	0
3112	Prihodi od pružanja usluga	4	581.138	152.28	581.138	152.28
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa (AOP 006+007)	5	4.36	1.83	4.36	1.83
3211	Članarine	6	4.36	1.83	4.36	1.83
3212	Članski doprinosi	7	0	0	0	0
33	Prihodi po posebnim propisima (AOP 009+010)	8	0	27.564	0	27.564
3311	Prihodi po posebnim propisima iz proračuna	9	0	0	0	0
3312	Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora	10	0	27.564	0	27.564
34	Prihodi od imovine (AOP 012+021)	11	3.871	7.235	3.871	7.235
341	Prihodi od financijske imovine (AOP 013 do 020)	12	3.871	7.235	3.871	7.235
3411	Prihodi od kamata za dane zajmove	13	0	0	0	0
3412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima	14	0	0	0	0
3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	15	3.387	1.583	3.387	1.583
3414	Prihodi od zateznih kamata	16	0	0	0	0
3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	17	484	5.652	484	5.652
3416	Prihodi od dividendi	18	0	0	0	0
3417	Prihodi od dobiti trgovačkih društava, banaka i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima	19	0	0	0	0
3418	Ostali prihodi od financijske imovine	20	0	0	0	0
342	Prihodi od nefinancijske imovine (AOP 022+023)	21	0	0	0	0
3421	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	22	0	0	0	0
3422	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	23	0	0	0	0
35	Prihodi od donacija (AOP 025+030+033+036+037)	24	3.132.566	2.037.432	3.132.566	2.037.432
351	Prihodi od donacija iz proračuna (AOP 026 do 029)	25	116.459	773.557	116.459	773.557
3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	26	96.659	743.557	96.659	743.557
3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	27	19.8	30	19.8	30
3513	Prihodi od donacija iz državnog proračuna za EU projekte	28	0	0	0	0
3514	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za EU projekte	29	0	0	0	0
352	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (AOP 031+032)	30	2.570.687	898.242	2.570.687	898.242
3521	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	31	0	0	0	0
3522	Prihodi od institucija i tijela EU	32	0	0	0	0
353	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (AOP 034+035)	33	445.159	363.023	445.159	363.023

3531	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	34	0	0	0	0
3532	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba za EU projekte	35	0	0	0	0
354	Prihodi od građana i kućanstava	36	261	2.61	261	2.61
355	Ostali prihodi od donacija (AOP 038+039)	37	0	0	0	0
3551	Ostali prihodi od donacija	38	0	0	0	0
3552	Ostali prihodi od donacija za EU projekte	39	0	0	0	0
36	Ostali prihodi (AOP 041+044+045)	40	21.155	22.336	21.155	22.336
361	Prihodi od naknade štete i refundacija (AOP 042+043)	41	20.86	21.5	20.86	21.5
3611	Prihodi od naknade šteta	42	0	0	0	0
3612	Prihod od refundacija	43	20.86	21.5	20.86	21.5
362	Prihodi od prodaje dugotrajne imovine	44	0	0	0	0
363	Ostali nespomenuti prihodi (AOP 046 do 048)	45	295	836	295	836
3631	Otpis obveza	46	7	836	7	836
3632	Naplaćena otpisana potraživanja	47	0	0	0	0
3633	Ostali nespomenuti prihodi	48	288	0	288	0
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (AOP 050 do 053)	49	0	0	0	0
3711	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	50	0	0	0	0
3712	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	51	0	0	0	0
3713	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	52	0	0	0	0
3714	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	53	0	0	0	0
4	RASHODI (AOP 055+067+108+109+120+128+139)	54	3.720.807	2.494.221	3.720.807	2.494.221
41	Rashodi za radnike (AOP 056+061+062)	55	1.265.524	1.002.487	1.265.524	1.002.487
411	Plaće (AOP 057 do 060)	56	1.070.084	698.488	1.070.084	698.488
4111	Plaće za redovan rad	57	1.070.084	698.488	1.070.084	698.488
4112	Plaće u naravi	58	0	0	0	0
4113	Plaće za prekovremeni rad	59	0	0	0	0
4114	Plaće za posebne uvjete rada	60	0	0	0	0
412	Ostali rashodi za radnike	61	30.925	23.07	30.925	23.07
413	Doprinosi na plaće (AOP 063 do 066)	62	164.515	280.929	164.515	280.929
4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	63	148.255	89.839	148.255	89.839
4132	Doprinosi za zapošljavanje	64	16.26	9.853	16.26	9.853
4133	Doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac	65	0	181.237	0	181.237
4134	Posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	66	0	0	0	0
42	Materijalni rashodi (AOP 068+072+077+082+087+097+102)	67	2.057.635	1.123.267	2.057.635	1.123.267
421	Naknade troškova radnicima (AOP 069 do 071)	68	216.046	144.183	216.046	144.183
4211	Službena putovanja	69	181.986	110.702	181.986	110.702
4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	70	28.59	26.66	28.59	26.66

4213	Stručno usavršavanje radnika	71	5.47	6.821	5.47	6.821
422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (AOP 073 do 076)	72	0	0	0	0
4221	Naknade za obavljanje aktivnosti	73	0	0	0	0
4222	Naknade troškova službenih putovanja	74	0	0	0	0
4223	Naknade ostalih troškova	75	0	0	0	0
4224	Ostale naknade	76	0	0	0	0
423	Naknade volonterima (AOP 078 do 081)	77	0	20.909	0	20.909
4231	Naknade za obavljanje djelatnosti	78	0	12.876	0	12.876
4232	Naknade troškova službenih putovanja	79	0	3.783	0	3.783
4233	Naknade ostalih troškova	80	0	4.25	0	4.25
4234	Ostale naknade	81	0	0	0	0
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (AOP 083 do 086)	82	346.877	293.517	346.877	293.517
4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	83	141.065	129.845	141.065	129.845
4242	Naknade troškova službenih putovanja	84	201.471	146.804	201.471	146.804
4243	Naknade ostalih troškova	85	4.341	16.868	4.341	16.868
4244	Ostale naknade	86	0	0	0	0
425	Rashodi za usluge (AOP 088 do 096)	87	1.251.868	558.707	1.251.868	558.707
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	88	65.457	46.814	65.457	46.814
4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	89	7.071	8.1	7.071	8.1
4253	Usluge promidžbe i informiranja	90	143.008	19.072	143.008	19.072
4254	Komunalne usluge	91	15.654	9.973	15.654	9.973
4255	Zakupnine i najamnine	92	98.7	44.981	98.7	44.981
4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	93	1.92	300	1.92	300
4257	Intelektualne i osobne usluge	94	416.167	246.808	416.167	246.808
4258	Računalne usluge	95	26.513	40.425	26.513	40.425
4259	Ostale usluge	96	477.378	142.234	477.378	142.234
426	Rashodi za materijal i energiju (AOP 098 do 101)	97	151.671	55.828	151.671	55.828
4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	98	63.946	29.841	63.946	29.841
4262	Materijal i sirovine	99	1.076	4.116	1.076	4.116
4263	Energija	100	26.328	18.528	26.328	18.528
4264	Sitan inventar i auto gume	101	60.321	3.343	60.321	3.343
429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (AOP 103 do 107)	102	91.173	50.123	91.173	50.123
4291	Premije osiguranja	103	826	2.013	826	2.013
4292	Reprezentacija	104	79.714	37.19	79.714	37.19
4293	Članarine	105	8.045	10.92	8.045	10.92
4294	Kotizacije	106	0	0	0	0
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	107	2.588	0	2.588	0
43	Rashodi amortizacije	108	31.86	37.377	31.86	37.377
44	Financijski rashodi (AOP 110+111+115)	109	21.471	11.514	21.471	11.514
441	Kamate za izdane vrijednosne papire	110	0	0	0	0
442	Kamate za primljene kredite i zajmove (AOP 112 do 114)	111	0	0	0	0
4421	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih	112	0	0	0	0

	kreditora					
4422	Kamate za primljene robne i ostale zajmove	113	0	0	0	0
4423	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove	114	0	0	0	0
443	Ostali financijski rashodi (AOP 116 do 119)	115	21.471	11.514	21.471	11.514
4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	116	9.626	5.488	9.626	5.488
4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	117	7.811	4.355	7.811	4.355
4433	Zatezne kamate	118	22	4	22	4
4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	119	4.012	1.667	4.012	1.667
45	Donacije (AOP 121+125)	120	340.164	316.095	340.164	316.095
451	Tekuće donacije (AOP 122 do 124)	121	306.164	316.095	306.164	316.095
4511	Tekuće donacije	122	306.164	316.095	306.164	316.095
4512	Stipendije	123	0	0	0	0
4513	Tekuće donacije iz EU sredstava	124	0	0	0	0
452	Kapitalne donacije (AOP 126+127)	125	34	0	34	0
4521	Kapitalne donacije	126	0	0	0	0
4522	Kapitalne donacije iz EU sredstava	127	0	0	0	0
46	Ostali rashodi (AOP 129+134)	128	4.153	3.481	4.153	3.481
461	Kazne, penali i naknade štete (AOP 130 do 133)	129	299	0	299	0
4611	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	130	299	0	299	0
4612	Penali, ležarine i drugo	131	0	0	0	0
4613	Naknade šteta radnicima	132	0	0	0	0
4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	133	0	0	0	0
462	Ostali nespomenuti rashodi (AOP 135 do 138)	134	3.854	3.481	3.854	3.481
4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	135	3.603	3.225	3.603	3.225
4622	Otpisana potraživanja	136	2	1	2	1
4623	Rashodi za ostala porezna davanja	137	0	0	0	0
4624	Ostali nespomenuti rashodi	138	249	255	249	255
47	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (AOP 140 do 143)	139	0	0	0	0
4711	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	140	0	0	0	0
4712	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	141	0	0	0	0
4713	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	142	0	0	0	0
4714	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	143	0	0	0	0
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	144	0	0	0	0
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	145	0	0	0	0
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 145-144)	146	0	0	0	0
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 144-145)	147	0	0	0	0
	UKUPNI RASHODI (AOP 054-146 ili 054+147)	148	3.720.807	2.494.221	3.720.807	2.494.221
	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-148)	149	22.283	0	22.283	0

	MANJAK PRIHODA (AOP 148-001)	150	0	245.544	0	245.544
5221	Višak prihoda – preneseni	151	756.862	871.774	756.862	871.774
5222	Manjak prihoda – preneseni	152	0	0	0	0
	Obveze poreza na dobit po obračunu	153	6.782	26	6.782	26
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 149+151-150-152-153)	154	772.363	626.204	772.363	626.204
	Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 150+152-149-151+153)	155	0	0	0	0
11	Stanje novčanih sredstava na početku godine	156	2.133.810	1.111.616	2.133.810	1.111.616
	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	157	7.584.495	4.702.429	7.584.495	4.702.429
	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	158	8.606.689	4.847.343	8.606.689	4.847.343
	Stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja (AOP 156+157-158)	159	1.111.616	966.702	1.111.616	966.702
	Prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	160	13	12	13	12
	Prosječan broj radnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	161	12	12	12	12
	Broj volontera	162	24	28	24	28
	Broj sati volontiranja	163	1241	2403	1241	2403
51	Građevinski objekti u pripremi	164	0	0	0	0
52	Postrojenja i oprema u pripremi	165	105.368	9.909	105.368	9.909
53	Prijevozna sredstva u pripremi	166	0	0	0	0
54	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	167	0	0	0	0
55	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	168	20.52	0	20.52	0
56	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	169	0	0	0	0
	Stanje zaliha	170	0	0	0	0
	Kontrolni zbroj (AOP 160 do 170)	171	1.436.348	910.606	1.436.348	910.606

Prilog 4. Bilanca Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce za razdoblje od 2016. do 2019. godine

Račun iz rač. plana	Naziv	AOP	2016	2017	2018	2019
IMOVINA	IMOVINA (AOP 002+074)	1	1.307.614	1.118.519	1.787.023	1.509.293
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+018+047+051+055+064)	2	124.188	93.358	133.904	288.141
1	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+008-017)	3	137	0	0	23.846
11	Materijalna imovina – prirodna bogatstva (AOP 005 do 007)	4	0	0	0	0
111	Zemljište	5	0	0	0	0
112	Rudna bogatstva	6	0	0	0	0
113	Ostala prirodna materijalna imovina	7	0	0	0	0
12	Nematerijalna imovina (AOP 009 do 016)	8	2.74	2.74	2.74	28.699
121	Patenti	9	0	0	0	0
122	Koncesije	10	0	0	0	0
123	Licence	11	0	0	0	0
124	Ostala prava	12	2.74	2.74	2.74	2.74
125	Goodwill	13	0	0	0	0
126	Osnivački izdaci	14	0	0	0	0
127	Izdaci za razvoj	15	0	0	0	25.959
128	Ostala nematerijalna imovina	16	0	0	0	0
19	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	17	2.603	2.74	2.74	4.853
2	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 019+023+031+034+039+042-046)	18	124.051	93.358	133.904	264.295
21	Građevinski objekti (AOP 020 do 022)	19	0	0	0	0
211	Stambeni objekti	20	0	0	0	0
212	Poslovni objekti	21	0	0	0	0
213	Ostali građevinski objekti	22	0	0	0	0
22	Postrojenja i oprema (AOP 024 do 030)	23	314.303	320.612	356.867	414.249
221	Uredska oprema i namještaj	24	140.999	147.308	156.085	197.347
222	Komunikacijska oprema	25	67.363	67.363	66.857	72.533
223	Oprema za održavanje i zaštitu	26	8.54	8.54	40.69	40.69
224	Medicinska i laboratorijska oprema	27	0	0	0	0
225	Instrumenti, uređaji i strojevi	28	4.166	4.166	0	0
226	Sportska i glazbena oprema	29	93.235	93.235	93.235	103.679
227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	30	0	0	0	0
23	Prijevozna sredstva (AOP 032+033)	31	68	68	68	218
231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	32	68	68	68	218
232	Ostala prijevozna sredstva	33	0	0	0	0
24	Knjige, umjetnička djela i ostale	34	0	0	0	0

	izložbene vrijednosti (AOP 035 do 038)					
241	Knjige u knjižnicama	35	0	0	0	0
242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	36	0	0	0	0
243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti	37	0	0	0	0
244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	38	0	0	0	0
25	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (AOP 040+041)	39	0	0	0	0
251	Višegodišnji nasadi	40	0	0	0	0
252	Osnovno stado	41	0	0	0	0
26	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 043 do 045)	42	59.514	59.514	21.618	21.618
261	Ulaganja u računalne programe	43	59.514	59.514	21.618	21.618
262	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	44	0	0	0	0
263	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	45	0	0	0	0
29	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	46	317.766	354.768	312.581	389.572
3	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 048)	47	0	0	0	0
31	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 049+050)	48	0	0	0	0
311	Plemeniti metali i drago kamenje	49	0	0	0	0
312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	50	0	0	0	0
4	Sitni inventar (AOP 052+053-054)	51	0	0	0	0
41	Zalihe sitnog inventara	52	0	0	0	0
42	Sitni inventar u uporabi	53	201.474	205.895	244.298	273.636
49	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	54	201.474	205.895	244.298	273.636
5	Nefinancijska imovina u pripremi (AOP 056 do 059+062+063)	55	0	0	0	0
51	Građevinski objekti u pripremi	56	0	0	0	0
52	Postrojenja i oprema u pripremi	57	0	0	0	0
53	Prijevozna sredstva u pripremi	58	0	0	0	0
54	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi (AOP 060+061)	59	0	0	0	0
541	Višegodišnji nasadi u pripremi	60	0	0	0	0
542	Osnovno stado u pripremi	61	0	0	0	0
55	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	62	0	0	0	0
56	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	63	0	0	0	0
6	Proizvedena kratkotrajna imovina (AOP 065+070+073)	64	0	0	0	0
61	Zalihe za obavljanje djelatnosti (AOP 066 do 069)	65	0	0	0	0
611	Zalihe za preraspodjelu drugima	66	0	0	0	0

612	Zalihe materijala za redovne potrebe	67	0	0	0	0
613	Zalihe rezervnih dijelova	68	0	0	0	0
614	Zalihe materijala za posebne potrebe	69	0	0	0	0
62	Proizvodnja i proizvodi (AOP 071+072)	70	0	0	0	0
621	Proizvodnja u tijeku	71	0	0	0	0
622	Gotovi proizvodi	72	0	0	0	0
63	Roba za daljnju prodaju	73	0	0	0	0
1	Financijska imovina (AOP 075+083+100+105+125+133+142)	74	1.183.426	1.025.161	1.653.119	1.221.152
11	Novac u banci i blagajni (AOP 076+080+081+082)	75	1.111.616	966.701	1.379.756	1.093.964
111	Novac u banci (AOP 077 do 079)	76	1.059.724	944.452	1.360.508	1.069.531
1111	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	77	1.059.724	944.452	1.360.508	1.069.531
1112	Novac na računu kod inozemnih poslovnih banaka	78	0	0	0	0
1113	Prijelazni račun	79	0	0	0	0
112	Izdvojena novčana sredstva	80	43.313	18.685	18.685	18.685
113	Novac u blagajni	81	8.579	3.564	563	5.748
114	Vrijednosnice u blagajni	82	0	0	0	0
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo (AOP 084+087+088+089+095)	83	35.424	23.828	20.532	20.165
121	Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama (AOP 085+086)	84	0	0	0	0
1211	Depoziti u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	85	0	0	0	0
1212	Depoziti u inozemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	86	0	0	0	0
122	Jamčevni polozi	87	2	6	6	3.7
123	Potraživanja od radnika	88	0	0	0	0
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (AOP 090 do 094)	89	7.528	14.657	3.294	12.133
1241	Potraživanje za više plaćene poreze	90	7.528	14.657	1.49	0
1242	Potraživanja za porez na dodanu vrijednost kod obveznika	91	0	0	1.679	0
1243	Potraživanja za više plaćene carine i carinske pristojbe	92	0	0	0	0
1244	Potraživanja za više plaćene ostale poreze	93	0	0	72	0
1245	Potraživanja za više plaćene doprinose	94	0	0	53	12.133
129	Ostala potraživanja (AOP 096 do 099)	95	25.896	3.171	11.238	4.332
1291	Potraživanja za naknade koje se refundiraju	96	0	1.291	1.291	2.758
1292	Potraživanja za naknade štete	97	0	0	0	0
1293	Potraživanja za predujmove	98	25.896	1.88	9.947	1.574

1294	Ostala nespomenuta potraživanja	99	0	0	0	0
13	Zajmovi (AOP 101+102+103-104)	100	0	0	0	0
131	Zajmovi građanima i kućanstvima	101	0	0	0	0
132	Zajmovi pravnim osobama koji obavljaju poduzetničku djelatnost	102	0	0	0	0
133	Zajmovi ostalim subjektima	103	0	0	0	0
139	Ispravak vrijednosti danih zajmova	104	0	0	0	0
14	Vrijednosni papiri (AOP 106+109+112+115+118+121-124)	105	0	0	0	0
141	Čekovi (AOP 107+108)	106	0	0	0	0
1411	Čekovi-tuzemni	107	0	0	0	0
1412	Čekovi-inozemni	108	0	0	0	0
142	Komercijalni i blagajnički zapisi (AOP 110+111)	109	0	0	0	0
1421	Komercijalni i blagajnički zapisi – tuzemni	110	0	0	0	0
1422	Komercijalni i blagajnički zapisi – inozemni	111	0	0	0	0
143	Mjenice (AOP 113+114)	112	0	0	0	0
1431	Mjenice – tuzemne	113	0	0	0	0
1432	Mjenice – inozemne	114	0	0	0	0
144	Obveznice (AOP 116+117)	115	0	0	0	0
1441	Obveznice – tuzemne	116	0	0	0	0
1442	Obveznice – inozemne	117	0	0	0	0
145	Opcije i drugi financijski derivati (AOP 119+120)	118	0	0	0	0
1451	Opcije i drugi financijski derivati – tuzemni	119	0	0	0	0
1452	Opcije i drugi financijski derivati – inozemni	120	0	0	0	0
146	Ostali vrijednosni papiri (AOP 122+123)	121	0	0	0	0
1461	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	122	0	0	0	0
1462	Ostali inozemni vrijednosni papiri	123	0	0	0	0
149	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	124	0	0	0	0
15	Dionice i udjeli u glavnici (AOP 126+129-132)	125	0	0	0	0
151	Dionice i udjeli u glavnici banaka i ostalih financijskih institucija (AOP 127+128)	126	0	0	0	0
1511	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija	127	0	0	0	0
1512	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih banaka i ostalih financijskih institucija	128	0	0	0	0
152	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava (AOP 130+131)	129	0	0	0	0
1521	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava	130	0	0	0	0
1522	Dionice i udjeli u glavnici	131	0	0	0	0

	inozemnih trgovačkih društava					
159	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici	132	0	0	0	0
16	Potraživanja za prihode (AOP 134 do 137+140-141)	133	35.796	34.632	51.277	72.087
161	Potraživanja od kupaca	134	35.053	34.632	51.277	72.087
162	Potraživanja za članarine i članske doprinose	135	0	0	0	0
163	Potraživanja za prihode po posebnim propisima	136	0	0	0	0
164	Potraživanja za prihode od imovine (AOP 138+139)	137	743	0	0	0
1641	Potraživanja za prihode od financijske imovine	138	743	0	0	0
1642	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	139	0	0	0	0
165	Ostala nespomenuta potraživanja	140	0	0	0	0
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	141	0	0	0	0
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (AOP 143+144)	142	590	0	201.554	34.936
191	Rashodi budućih razdoblja	143	0	0	0	1.597
192	Nedospjela naplata prihoda	144	590	0	201.554	33.339
ObvezeIVlastitiIzvori	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 146+195)	145	1.307.614	1.118.519	1.787.023	1.509.293
2	Obveze (AOP 147+174+182+190)	146	475.207	432.407	1.278.412	961.079
24	Obveze za rashode (AOP 148+156+164+168+169+170)	147	139.976	115.488	187.399	221.213
241	Obveze za radnike (AOP 149 do 155)	148	103.21	72.376	163.998	163.698
2411	Obveze za plaće – neto	149	69.93	48.676	104.355	109.141
2412	Obveze za naknade plaća – neto	150	0	0	0	0
2413	Obveze za plaće u naravi – neto	151	0	0	0	0
2414	Obveze za porez i prirez na dohodak iz plaća	152	4.669	651	12.657	12.477
2415	Obveze za doprinose iz plaća	153	17.952	13.292	28.301	29.578
2416	Obveze za doprinose na plaće	154	10.659	9.757	18.685	12.502
2417	Ostale obveze za radnike	155	0	0	0	0
242	Obveze za materijalne rashode (AOP 157 do 163)	156	8.787	35.565	21.472	13.613
2421	Naknade troškova radnicima	157	0	0	0	0
2422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstavima i slično	158	0	0	0	0
2423	Naknade volonterima	159	0	0	0	0
2424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	160	0	0	1.716	4.124
2425	Obveze prema dobavljačima u zemlji	161	8.787	34.079	10.703	9.489
2426	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	162	0	1.486	9.053	0
2429	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja	163	0	0	0	0

244	Obveze za financijske rashode (AOP 165 do 167)	164	0	0	0	0
2441	Obveze za kamate za izdane vrijednosne papire	165	0	0	0	0
2442	Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove	166	0	0	0	0
2443	Obveze za ostale financijske rashode	167	0	0	0	0
245	Obveze za prikupljena sredstva pomoći	168	0	0	0	0
246	Obveze za kazne, penale i naknade šteta	169	0	0	0	0
249	Ostale obveze (AOP 171 do 173)	170	27.979	7.547	1.929	43.902
2491	Obveze za poreze	171	0	0	0	7.309
2492	Obveze za porez na dodanu vrijednost	172	27.979	7.547	1.929	36.593
2493	Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze	173	0	0	0	0
25	Obveze za vrijednosne papire (AOP 175+178-181)	174	0	0	0	0
251	Obveze za čekove (AOP 176+177)	175	0	0	0	0
2511	Obveze za čekove – tuzemne	176	0	0	0	0
2512	Obveze za čekove – inozemne	177	0	0	0	0
252	Obveze za mjenice (AOP 179+180)	178	0	0	0	0
2521	Obveze za mjenice – tuzemne	179	0	0	0	0
2522	Obveze za mjenice – inozemne	180	0	0	0	0
259	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire	181	0	0	0	0
26	Obveze za kredite i zajmove (AOP 183+186-189)	182	0	0	0	0
261	Obveze za kredite banaka i ostalih kreditora (AOP 184+185)	183	0	0	0	0
2611	Obveze za kredite u zemlji	184	0	0	0	0
2612	Obveze za kredite iz inozemstva	185	0	0	0	0
262	Obveze za robne i ostale zajmove (AOP 187+188)	186	0	0	0	0
2621	Obveze za zajmove u zemlji	187	0	0	0	0
2622	Obveze za zajmove iz inozemstva	188	0	0	0	0
269	Ispravak vrijednosti obveza za kredite i zajmove	189	0	0	0	0
29	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (AOP 191+192)	190	335.231	316.919	1.091.013	739.866
291	Odgođeno plaćanje rashoda	191	0	0	0	0
292	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja (AOP 193+194)	192	335.231	316.919	1.091.013	739.866
2921	Unaprijed plaćeni prihodi	193	0	0	0	0
2922	Odgođeno priznavanje prihoda	194	335.231	316.919	1.091.013	739.866
5	Vlastiti izvori (AOP 196+199-200)	195	832.407	686.112	508.611	548.214
51	Vlastiti izvori (AOP 197+198)	196	60.045	59.908	59.908	59.908
511	Vlastiti izvori	197	60.045	59.908	59.908	59.908

512	Revalorizacijska rezerva	198	0	0	0	0
5221	Višak prihoda	199	772.362	626.204	448.703	488.306
5222	Manjak prihoda	200	0	0	0	0
61	Izvanbilančni zapisi – aktiva	201	0	0	0	0
62	Izvanbilančni zapisi – pasiva	202	0	0	0	0